

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 06098

A MOL IZ GEVEN A HELFAND

Rachel Boymvol

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

רחל בוימואל

○

אמאל איז געווען א העלפאנד

פאר נטן צויס קיינע

מיט פריינדלעכע

אין א טאג
האט בלומען

ישראלים, יא/5, 975

דאָס בוך איז אַרויסגעגעבן מיט דער הילף פֿון
„פּנחס און חיה הובערמאַן-פּאַנד“, וואַנקווער, קאַנאַדע

רחל בוימואל

א מאל איז געווען
א העלפאנד

מעשהלעך פאר קליין און גרויס

תל-אביב, תשל"ג — 1973

Rachel Boimwol

A MOL YZ GEVEN A HELFAND

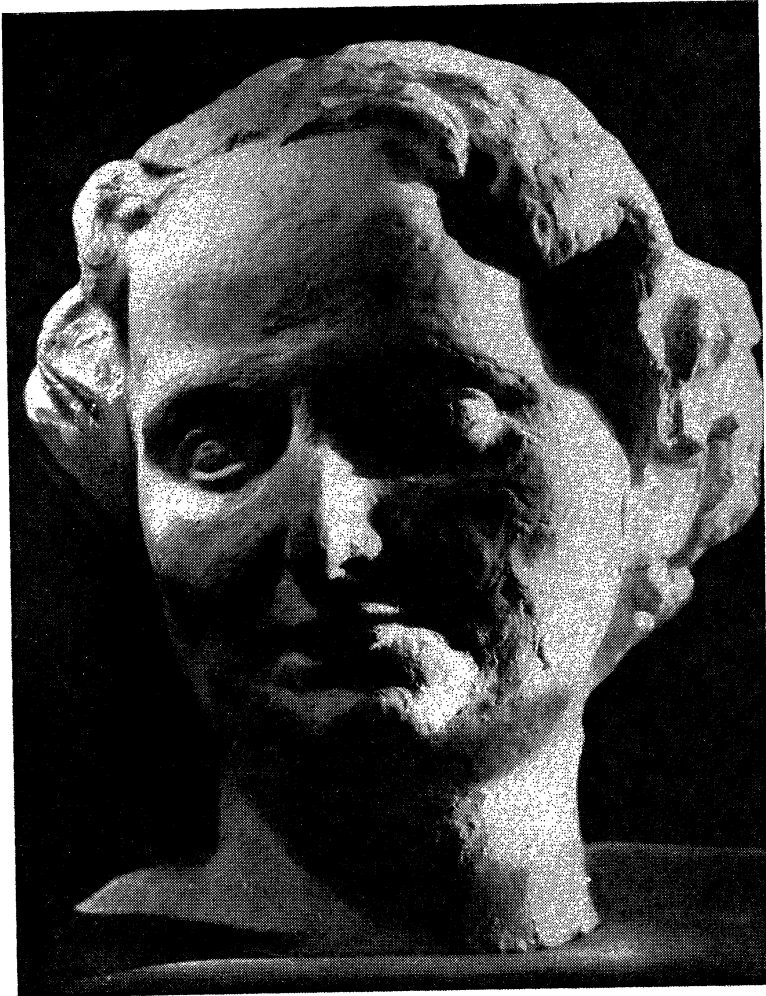
I.L. PERETZ PUBLISHING HOUSE
31, Allenby St. Tel-Aviv, Israel

רחל בוימוואל / א באַל איז געווען א העלפאנד
פאַרלאג י. ל. פרץ, תל-אביב, רח' אלנבי 31

נדפס בישראל תשל"ג
Printed in Israel / 1973

דפוס „ראש פינה“, רח' ראש פינה 19, תל-אביב

סקולפטור פון מיכאל מילבערגער

דעם ליכטיקן אַנדענק
פון מיין שטיפּפּאַטער
דניאל פינקלקרויט

X

אַ ג ע ש ע נ י ש

אַ הייסער זומערטאָג. אַלץ אַרום איז אָנגעגליט. אַלץ איז פאַרגליווערט און הערט זיך צו בלויז צו דער היץ. ס'איז שטיל אַרום. נאָר צייטנווייז פליט דורך מיט אַ שווערן זשומען אַ בין אַדער עס דערטראַגט זיך אַ שוואַך פישטשען פון אַ הינדעלע.

פון הויף זעט זיך די לאַנקע, און הינטער איר — די ווייסע שטיבלעך, און הינטער די שטיבלעך — דער וואַלד, און איבערן וואַלד — ווייסע וואַלקנולעך. אַהער דערגייען זיי ניט, דאָ איז דער הימל גאַלדיק־בלוי, פול מיט זון. סאַראַ רוקייט עס איז צעגאַסן! עס דוכט זיך, אַז די גאַנצע וועלט שלאָפט מיט אָפענע אויגן. און אויב עמעץ באַוועגט זיך, איז עס נאָר אין שלאָף.

און מיט אַ מאַל דערטראַגט זיך אַ קלינגענדיקער קאַקאַ־קאַקאַ פון אַ הון. זי פאַרכלינעט זיך אַזש פון פרייד. זי זאָגט אָן אַלעמען, אַז זי האָט געלייגט אָן איי. נישט קיין גאַלדנס, נאָר אַ געוויינלעך, ראַזלעך, וואַרעם אייעלע. שווער צו דערגיין, פון וואַנען עס דערטראַגט זיך דאָס דאָזיקע פריידיקע קול. עס שווימט ערגעץ אין דער מיט. אַזוי, אַז אומעטום זאָל זיך הערן — סיי אויף דער לאַנקע, סיי ביים טייכל, סיי אין די הויפן. אַז אַלע זאָלן זיך דערוויסן וועגן דער דאָזיקער ווונדערלעכער געשעעניש: אַ הון האָט געלייגט אָן איי!

די זון און די לבנה

די זון מיט דער לבנה האבן געפירט אַ וויכוח.
די זון האָט געהאַלטן, אַז די בלעטער אויף די ביימער זענען
גרינע, און די לבנה האָט געהאַלטן, אַז זיי זענען זילבערנע. די
לבנה זאָגט, אַז די מענטשן אויף דער ערד שלאָפן מערסטן טייל,
און די זון זאָגט, אַז די מענטשן האַלטן אין איין אַרומהאַווען.
— אויב אַזוי, פאַר וואָס זשע איז אויף דער ערד אַזוי שטיל?
— פּרעגט די לבנה.

— שטיל? ווער האָט עס דיר געזאָגט?! — קאַכט זיך די זון —
אויף דער ערד איז גראַד זייער טומלדיק!
שטרייטן זיי אַזוי און שטרייטן און קאַנען צו גאַרנישט נישט
קומען.

— דו זעסט איינס, איך זע דאָס צווייטע — זאָגט די לבנה,
גאַר פאַר וואָס איז עס אַזוי, פאַרשטיי איך אַליין נישט.
נאָר דאָ איז געקומען צו פליען אַ ווינטל. ער האָט דערהערט
אין וואָס עס גייט דאָ און האָט זיך צעלאַכט. ער האָט אַזוי געלאַכט,
אַז אויף אים קוקנדיק האַבן גענומען זיך טרייסלען פון געלעכטער
די בלומען און די גראַזן. און די ביימער — יענע האַבן זיך אַזש
גענומען וויגן. איינס אַן עפעלע האָט אַזוי געלאַכט, אַז עס איז
אַראַפגעפאַלן פון בוים. אַראַפגעפאַלן און גענומען זיך קייקלען פון
געלעכטער.

ווען אַלע האַבן זיך סוף-כל-סוף באַרויקט, האָט דאָס ווינטל
אַזוי געזאָגט:

— וועגן וואָס חקרהט איר! איך פלי אַרום סיי ווען עס

לייכט די זון, סיי ווען עס שיינט די לבנה. איך ווייס, אז ביי טאג
זענען די בלעטער גרין, און די מענטשן טומלען. אבער ביי דער
נאכט, ווען די זון פארגייט און עס באווייזט זיך די לבנה, איז אלץ
אנדערש. די מענטשן שלאפן, ארום און ארום איז שטיל, און די
בלעטער אויף די ביימער זעען אויס ווי זילבערנע. נאר טאמער
טרייב איך ארויף אויף דער לבנה א וואלקן, ווערט אלץ שווארץ.
אט דאס זעט שוין נישט קיינער פון אייך.

אזוי האט דאס ווינטל פארענדיקט און איז אוועקגעפלויגן.

פון דעמלט אָן, פאַר דעם ווי די זון זעצט זיך, באווייזט זיך
די לבנה. זי איז נייגעריק צו וויסן, ווי אזוי זעט אויס דער טאג
אויף דער ערד. און טייל מאָל גיט זיך איר איין כאַפּן אַ קוק. אַבער
די זון קאָן קיין מאָל נישט פאַרכאַפּן די נאַכט. ווי נאַר די זון
באווייזט זיך, אזוי ווערט תיכף טאָג !

קײן אַנדער שפראַך קאָן נישט זײן

דער לייב האָט געזאָגט:

— דער קיסר פון די חיות באַדאַרף וויסן, אויף וואָסער שפראַך רעדט דאָס מינדסטע באַשעפעניש אין וואַלד. וואָס פאַר אַ קלאַנג, צום ביישפּיל, ברענגט אַרױס אַ פּליגעלע? זאָל מען מיר נאָך היינט אין אַוונט מיטטיילן וועגן דעם!

איז אַוועק דער בער מיטן לייבס באַפעל צום וואַלף, דער וואַלף צו דער פּראַש, און די פּראַש צום פּליגעלע.

— וואָס פאַר אַ קלאַנג ברענגסטו אַרױס, פּליגעלע? אַליין דער

לייב פּרעגט זיך נאָך, — האָט געזאָגט די פּראַש.

— זוזן... — האָט דין גענומען זומען דאָס פּליגעלע.

— נו, וואָס פאַר אַ קלאַנג ברענגט אַרױס דאָס פּליגעלע? —

האָט געפּרעגט דער וואַלף ביי דעם פּראַש.

— קוואַ-קוואַ-קוואַ, — האָט געענטפּערט די פּראַש.

— ווי אַזוי רעדט דאָס פּליגעלע? האָט געפּרעגט דער בער

ביי דעם וואַלף.

— אררררר, — אַט ווי אַזוי רעדט עס, — האָט גענומען הוילן

דער וואַלף.

איז אַוועק דער בער צום לייב. אויף דער שוועל פון הייל

האָט אים באַגענגט די לייביכע.

— דער לייב טוט איצט רוען. וואָס זאָל איך אים איבערגעבן?

— גיט, זייט אַזוי גוט, איבער, — האָט דער בער געזאָגט, —

אז איך האָב אויסגעפילט דעם באַפעל, איך האָב זיך דערוואַסט, וואָס פאַר אַ קלאַנג עס ברענגט אַרויס דאָס פליגעלע: — בּוּ-בּוּ-בּוּ — און דער בער האָט גענומען רעזוען.

איז געקומען די לייביכע צום לייב און האָט געזאָגט:

— עס איז געווען דאָ דער בער און געבעטן איבערגעבן, אַז פליגעלעך רעדן אָט ווי אַזוי: רררר, — און די לייביכע האָט זיך צעריטשעט.

— זעסטו שוין, מיין טייערע, — איז געבליבן צופרידן דער לייב, — די סאַמע קלענסטע באַשעפענישן אין וואַלד רעדן מיין שפּראַך, ווייל קיין שום אַנדער שפּראַך איז נישטאַ און קאָן נישט זיין, אָט וואָס איך וועל דיר זאָגן!

און דער לייב האָט זיך איבערגעקערט אויף דער אַנדערער זייט און גענומען כראַפען.

א פריינד אין קאשעק

אין אַרונט, ווען מע האָט צוגעמאַכט דעם זאַלאַגישן גאַרטן,
האַט דער שוואַן געזאָגט:

— איר האָט געזען, ווי מענטשן האָבן פון מיר נישט געקאַנט
די אויגן אַפּרייסן? דאָס איז דערפאַר, ווייל איך בין ווייס. דער
ווייסער קאַליר איז דער ריינסטער, דער יום-טובדיקסטער. אין
ווייסן טוט מען אָן קינדער, אין ווייסן קליידן זיך יונגע פּרויען,
גרויסע קאַמאַנדירן פאַרן אַרויס אויף ווייסע פּערד.
— יא, דער ווייסער קאַליר איז טאַקע דער שענסטער, —
זענען מיט אים מסכים געווען דער ווייסער קראַליק און דער
ווייסער פּאַני.

— אָבער דער ווייסער קאַליר איז נישט קיין פּראַקטישער,
האַט געזאָגט דער גרויער העלפּאַנד. — גרוי, זעסטו, דאָס איז
גאַר אָן אַנדער זאַך. דאָס איז אַ קאַליר אַ סאַלידער, אָן אַנגע-
נעמער און גלייכצייטיק וואַרפט ער זיך נישט אין די אויגן.
— איר זייט גערעכט, הער העלפּאַנד, — האָט געזאָגט דאָס
גרויע אייזעלע, — דער בעסטער קאַליר איז, פאַרשטייט זיך,
דער גרויער.

— ניין, דער געלער! — האָט געזאָגט דער וועווריק.

עס איז אַוועק אַ קריגעריי.

בלויז די זעברע איז עלנט געשטאַנען אין אַ זייט הינטערן
צאַם און האָט געשוויגן. נאָר סוף-כל-סוף האָט זי אויך נישט
אויסגעהאַלטן.

— דאָס בעסטע איז... זיין געשטרייפט, — האָט זי געזאָגט.
קיינער איז מיט דער זעברע נישט מסכים געווען, עפעס אַ
נאַכטפּויגל האָט זיך אַפּילו צעלאַכט.

— מיט וואָס וועסטו דאָס דערווייזן? — האָט אַ פּרעג
געטאָן דער וועוויק. — מיט וואָס?

די זעברע האָט נעבעך נישט געוואוסט וואָס צו ענטפּערן,
זי האָט באַקוקט אירע ווייסע, גרויע, געלע און בונטע שכלים.
קיין געשטרייפטע איז צווישן זיי נישט געווען.

עס איז צוגעפּאַלן דער אָוונט. ערגעץ אין אַ שטייג האָט
גענומען ריטשען אַ טיגער. די זעברע האָט נישט געקאַנט וויסן,
אַז ער איז אויך אַ געשטרייפטער, און ווען זי וואָלט אַפּילו וויסן,
וואָלט עס זי ווינציק געטרייסט.

די אויפזעער פון זאָלאָגישן גאַרטן האָבן גענומען קערן
די שטעגן, ראַמען די שטייגן. עס איז געקומען דער אַלטינקער
וועכטער. ער האָט, ווי שטענדיק, אויפגעאַנגען אויפן צאַם זיין
קאַשעק און איז אַוועק ווינטשן אַ גוטע נאַכט די איינוווינער
פון גאַרטן.

די זעברע האָט לאַנג נישט געקאַנט אַנטשלאָפּן ווערן.
פלוצעם האָט זי דערהערט אַ קול. ער האָט זיך געטראָגן פון דעם
וועכטערס קאַשעק:

— דו שלאַפסט נאָך נישט, געשטרייפטע מיינע?

פון אומדערוואַרטקייט האָט די זעברע אַזש אַ ציטער געטאָן.
די שטרייפעלעך האָבן אויף איר גענומען שפּילן, ווי קנייטשע-
לעך אויפן וואַסער.

— ווער רעדט עס מיט מיר אַזוי צאַרט? — האָט זי אַ פּרעג
געטאָן.

— דאָס בין איד, דיין פּריינד, — האָט זיך ווידער דערהערט
פונעם קאַשעק. — ווי שיין דו ביסט! אַ שטרייפעלע איז שענער
פון אַליץ אויף דער וועלט!

— דו לאַכסט נישט ? — האָט געפרעגט די זעברע. זי איז צוגעגאַנגען צום קאַשעק און אַהין אַריינגעקוקט.
דאָרטן איז געלעגן אַ קאַוון. ניין, ער האָט נישט געלאַכט, ער איז אויך געווען אַ געשטרייפטער.
די זעברע האָט מיט אירע פייכטע ליפן גענומען באַטאַפן דעם קאַוון, פונקט ווי דאָס וואַלט געווען אַ קעפל פון אַ קליין זעברעלע. איר איז מיט אַ מאַל געוואָרן גוט, רויק. זי האָט זיך צוגעשפּאַרט מיטן שטערן צום קאַשעק און איז אַנטדרעמלט גע-וואָרן. דער פרישער גלאַטער קאַוון האָט איר געקילט דעם שטערן און אַנגעווייעט העלע חלומות. העלע — אין שטרייפן.

דער שטיין און דאָס ריטשקעלע

אַט זענען זיי, דער גרויסער שטיין, און דאָס קליינע ריטשקעלע.
— זאָג עפעס, — בעט דער שטיין.
— פלי-פלי-פליי — זאָגט דאָס ריטשקעלע.
— איך בעט דיך זייער — נאָך עפעס...
— פלי-פליי, בול-בול...
— און איך, איך קאָן גאַרנישט צוטראַכטן, — זיפצט דער
שטיין און בלאַנקט מיטן גלאַטן שטערן אויף דער זון.
דאָס ריטשקעלע קומט צו לויפן פון ערגעץ, רירט זיך עטוואָס
צו מיט אַ וואַסערקרויז צו דעם האַרטן קין פונעם שטיין און
לויפט ווייטער.
און דער שטיין האַלט אויפגעפראַלט זיין ריזיק גרוי אויער
איבערן ריטשקעלע און הערט:
— פלי-פליא, פליך, — ווידער עפעס ניס!

א מאָל האָט געלעבט אַ העלפּאַנד

אַ מאָל האָט געלעבט אַ העלפּאַנד און... מער קיינער נישט. אויסער אים איז אין דעם מעשהלע גאַרנישט נישט געווען. און כאַטש אַ העלפּאַנד איז זייער גרויס, איז דאָס פאַר אַ מעשהלע נאָך גאַנץ ווייניק.

און טאַקע, וואָס קאָן אויפּטאָן אַזאַ העלפּאַנד — ער זאָל אפילו זיין דער גרעסטער און דער שטאַרקסטער? אַרויסרייסן אַ בוים? — איז דאָך קיין בוים נישטאַ, און קיין טייך, ווהיין ער זאָל קענען גיין זיך אַנטרינקען, איז אויך נישטאַ.

און אויב גוט אַ טראַכט טאָן, איז דער דאָזיקער גרויסער העלפּאַנד גאַר נישט קיין גרויסער, ווייל ס'איז נישטאַ, ווער עס זאָל זיין קלענער פון אים. נאָך מער: ער איז אפילו נישט קיין קליינער, ווייל קיינער איז נישטאַ, ווער עס זאָל זיין גרעסער פון אים. און צי איז ער בכלל אַ העלפּאַנד, ווער האָט אים אַזאַ נאַמען געגעבן?

איז אַט: אַ מאָל האָט געלעבט אַ העלפּאַנד, נאָר ער איז געווען נישט איינער אַליין, און דעריבער איז ער געווען אַ שטאַרקער און אַ גרויסער, געטראָגן דעם נאַמען העלפּאַנד און געטויגט אין אַ מעשהלע.

כדי נישט צו פארשלאָפן

פאַר וואָס קרייעסטו, ווען עס קומט אָן דער טאָג, און נישט
ווען עס קומט אָן דער אָונט ? — האָט מען געפרעגט דעם האָן.
— ווען עס ווערט פינצטער, זעט עס יעדערער, און די צייט,
ווען עס ווערט ליכטיק, קאָן מען נאָך פאַרשלאָפן. — האָט געענט-
פערט דער האָן.

וואס איז אַנגעשריבן?

אַלע האָבן געוואָלט וויסן, וואָס איז אַנגעשריבן אויף דעם גרויסן פּלאַטשיקן קערל.

די פּראָש האָט געזאָגט: — מען דאַרף נאָר אויסגלאַצן די אויגן, וועט מען קאָנען איבערלייענען.

די רויפּ האָט געזאָגט: — מען דאַרף נאָר צופּויזען, וועט מען קאָנען איבערלייענען.

דער שפּערל האָט געזאָגט: — פּון אויבן זעט זיך בעסער, מען דאַרף נאָר אונטערפּליען, וועט מען קאָנען דורכלייענען.

דער מוילוואָרף האָט געזאָגט: — מען דאַרף זיך אונטערן קערל אונטערגראַבן, וועט מען קאָנען דורכלייענען.

און דאָס קערל האָט געזאָגט: — וואָס איז דאָ צו לייענען, אַז ס'איז גאַרנישט נישט אַנגעשריבן! דאָס זענען אויף מיר אַזעלכע קאַרבן. איך בין אַ קערל פּון אַ פּערשקע.

די זשמעניע פונעם קאָרגן

ווי דו ביסט קאָרג! אָט איז ביי דיר אַ פולע רעשעטע מיט
פלוֹימען און דו ביסט מיך נישט מכבד.
— נאָ דיר אַ פלויים.
— אַלץ איינס ביסטו אַ קאָרגוטש! ווער גיט עס איין
פלויים?
— נאָ דיר צוויי.
— ביסט פאָרט קאָרג, וואָס איז דאָ צו ריידן!
— וויפל פלוֹימען דאָרף איך, אַ שטייגער, געבן, דו זאָלסט
מיד נישט האַלטן פאָר אַ קאָרג?
— דער, ווער עס איז נישט קאָרג, ציילט נישט.
— איז אָט האַסטו דיר — נישט געציילט...
דער קאָרגער האַט אַנגענומען אַ זשמעניע פלוֹימען פון
דער רעשעטע און דערלאַנגט דעם גאַסט.
אין זיין זשמעניע זענען געווען דריי פלוֹימען.

נאך אַ קאָפעלע

— טרינק אויס ביזן סוף.
— איך וויל מער נישט.
— נו, נאך אַ קאָפעלע, — בעט די מאַמע, נאָר דאָס מיי-
דעלע איז שוין אַוועק פון טיש.
— מאַמע, איך וועל גיין שפּאַצירן.
— טרינק אויס דאָס ביסעלע מילך, וועסטו גיין, — זאָגט
די מאַמע, נאָר דאָס מיידעלע וויל בשום־אופן נישט.
זי גייט אַרויס אין גאַרטן, און דאַרט איז אַזוי שיין! דער
זומער־רעגן האָט נאָר וואָס אויפגעהערט און די זון האָט זיך
העל צעשיינט, אַלץ אַרום לויכט. עס האָט זיך צעלאָזן דער בעז
און שמעקט אַזוי געשמאַק.
נאָר וואָס איז דאָס: קאַפּ, קאַפּ, קאַפּ ?
דאָס ריינען אַראָפּ רעגן־טראָפּנס פון בלעטל אויף בלעטל.
און דעם מיידעלע דוכט זיך, אַז זי הערט, ווי איין בלעטל
זאָגט צום אַנדערן: נאָך איין קאָפעלע, נאָך איין טראָפעלע!
די בלעטער פויען איינע די אַנדערע, און קיינער זאָגט זיך
נישט אַפּ, אַלע טרינקען. טשיקאָוע! די בלעטער, וואָס וואַקסן
העכער, פויען די אונטערשטע בלעטלעך. דאָס זענען מסתמא
מאַמעס און קינדער.
דאָס מיידעלע לויפט אַרום און אַרום די קוטטעס, אין איין
אַטעם כאַפּט זי זיך אַרויף אויפן גאַנעק און — גלייך צו דער
מאַמען.
— מאַמע, גיב, כּוועל אויסטרינקען דאָס קאָפעלע!

אויף דער שפראך פון וואסער

אַ יינגעלע האָט אַריינגעוואָרפן אַ שטיינדל אין טייך. נאָר
דאָס שטיינדל האָט נישט געקענט שווימען. האָט עס געזאָגט
צום וואַסער, וואָס האָט אים אַרומגערינגלט :

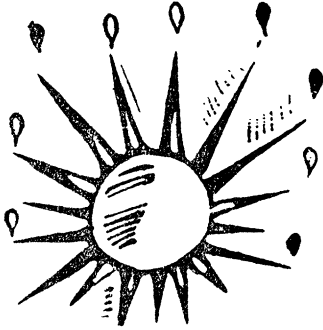
— וואַסער, גיב צו וויסן דעם יינגל, אַז איך טרינק זיך !

האַט דאָס וואַסער געמאַכט אַ קרייז אַרום דעם שטיינדל, נאָר
אַזאַ קליינעם, אַז דאָס יינגעלע, וואָס איז געשטאַנען אויפן ברעג
האַט אים נישט באַמערקט. דערפאַר אָבער האָט אים באַמערקט דאָס
וואַסער, וואָס איז געווען נאָענט צום קרייז, און האָט געמאַכט
נאָך אַ קרייז — אַ גרעסערן, נאָר אויך נישט זייער קיין גרויסן.
דאָ האָט דערזען דעם דאָזיקן אַליאַרעם-צייכן יענץ וואַסער, וואָס
איז געווען אַרום דעם צווייטן קרייז און האָט געמאַכט אַ דריטן
קרייז — נאָך אַ ברייטערן פונעם צווייטן.

און אזוי — איין קרייז נאָכן אַנדערן, אַלץ גרעסער און
ברייטער, ביז די ידיעה איז דערגאַנגען צום ברעג, צו די באַרוועסע
פיס פון דעם יינגעלע, וואָס האָט געוואָרפן דאָס שטיינדל. נאָר
ווען דער סאַמע גרעסטער קרייז האָט גענומען וויגן זיך אויף דער
וואַסערפלאַך, איז דאָס שטיינדל שוין לאַנג געלעגן אויפן דעק.
און דאָס יינגעלע וואַלט סיי ווי סיי נישט פאַרשטאַנען די שפראַך
פונעם וואַסער.

נאכן רעגן

די זון האט גענומען סילעווען אויף אירע שטראלן די רעגן-
טראפנס — איר האט זיך פארוואַלט מאַכן קאַרעלן פונעם רעגן,
נאַר די טראַפנס זענען אַלע, ווי איינער, געפאַלן אויף דער ערד.
דעמאָלט האָט די זון געזאָגט:
— איך וועל זיך באַגיין אָן קאַרעלן. איך האָב סטענגעס...
און זי האָט צעוויקלט איבער דער ערד אַ רעגן־בויגן.

דאס גרויע פעדערל

דאס איז א מעשהלע וועגן א גרוי פעדערל, וועגן א קליין גרוי פעדערל, וואס איז ארויסגעפלויגן פון א נעסט. און אפשר גאר נישט פון קיין נעסט. ס'קאן זיין, אז דאס פעדערל האט פארלוירן עפעס א פייגעלע, ווען עס האט, זיצנדיק אויף א צווייג, גערייניקט מיטן שנאבל די פעדערן. ס'קאן אויך זיין, אז דאס פעדערל האט אנגעווארן פארבייפלענדיק א טויב — אלץ קאן זיין!

נאר ווען דאס דאזיקע פעדערל האט אונטערגעכאפט דער ווינט, האט ער נישט געפרעגט, וועמענס איז עס און פון וואנען פליט עס. היינט אליין דאס פעדערל האט מסתמא גארנישט נישט געוואסט וועגן זיך. עס האט נאר געצאפלט מיט אלע זיינע פליטערלעך, אונטערשטעלנדיק יעדעס פון זיי דעם לופטשטראם. עס האט באוועגט מיט זיי ווי מיט פיצלעך דינינקע פינגערלעך. און געפלויגן איז דאס גרויע פעדערל אזוי לאנג, ביז עס האט זיך אים באגעגנט א האן.

בעט אים דאס פעדערל:

— נעם מיך צו דיר אין דין פליגל אריין!

ווי דער האן האט זיך עס צעקרייט:

— איך בין א האן, ביי מיר זענען שיינע פעדערן, און דו,

פעדערל, ביסט צו פשוט, פלי זיך ווייטער דין וועג.

איז דאס פעדערל געפלויגן ווייטער, האט עס באגעגנט א

פאפוגיי. בעט אים דאס פעדערל:

— נעם מיך צו זיך אין דין פליגל אריין!

נאָר דער פּאַפּוגיי האָט צו אים אַזוי געזאָגט :
 — איך בין אַ פּאַפּוגיי, ביי מיר זענען בונטע פעדערן, און דו,
 פעדערל, ביסט צו בלייך. פלי זיך ווייטער דיין וועג.
 פליט דאָס גרויע פעדערל ווייטער, צאַפּלט, פּלאַטערט אין דער
 לופט. באַגענט עס אַ פּאַווע און בעט זי :
 — נעם מיך צו זיך אין דיין פּליגל אַריין !
 נאָר די פּאַווע זאָגט צו אים אַזוי :

— איך בין אַ פּאַווע. ביי מיר זענען אויסטערלישע פעדערן.
 און דו, פעדערל, ביסט אַ געוויינלעכס. פלי זיך ווייטער דיין וועג.
 פליט דאָס גרויע פעדערל ווייטער, איז עס שוין צעפּלאַשעט
 פונעם ווינט. דערזעט עס עפעס אַ קליין פייגעלע און טוט אים אַ
 בעט :
 — נעם מיך כאַטש דו קליין פייגעלע, צו זיך אין דיין פּליגל
 אַריין !

— גוט ! — האָט געענטפּערט דאָס פייגעלע.
 דאָס גרויע פעדערל האָט תּיכּף צוגעטוליעט זיך צו דעם
 פייגעלעס פּליגל. עס איז געווען טויט מיד פון דער גרויסער
 נסיעה.
 „דאָס פייגעלע איז נישט גרויס ביי זיך — האָט אַ טראַכט
 געטאָן דאָס גרויע פעדערל, — און מיט וואָס קאָן עס דען זיך
 גרויסן ? עס קרייעט נישט, עס האָט נישט קיין וויידל, וואָס צעעפּנט
 זיך ווי אַ בונטער פּאַכער. פון דעסט וועגן איז טשיקאַווע צו וויסן,
 ווי עס הייסט“.

— ווי רופּט מען דיך, קליין פייגעלע ?
 — מען רופּט מיך נאַכטיגאַל — האָט געענטפּערט דאָס פייגעלע,
 וואַסערפּלאַך, איז דאָס שטיינדל שוין לאַנג געלעגן אויפן דעק.
 געזאַנג — אַ געזאַנג, וועלכן עס קאָן אַרויסברענגען בלויז דער
 נאַכטיגאַל אַליין.

די זון איז פארגאנגען

דעם גאנצן שיינעם זומערטאג האָט דאָס פלאַטערל איין אַרבעט געהאַט — אַרומצופליען. ווי גוט עס איז געווען צו לעבן אויף דער וועלט! פון אויבן — די זון, פון אונטן — קווייטן. כאַטש דעם אמת גערעדט, האָט דאָס פלאַטערל נישט געוואוסט, וווּ איז דער אויבן און וווּ איז דער אונטן, — אפשר דערפאַר, וואָס דער קאַפּ האָט זיך אים עטוואָס געדרייט. אַ פלאַטערל — וואָס האָט עס געקענט וויסן וועגן דער וועלט? סיידין, אַז זי באַדט זיך אין זון און אין שיינע ריחות.

אַלץ אַרום פרייט זיך. די פייגל זינגען, די שפּרינגערלעך שפּרינגען, די בינען זשומען, און דאָס פלאַטערל פרייט זיך מער פון אַלעמען, עס טאַנצט די גאַנצע צייט אין דער לופטן. און ווען עס וואַלט קענען זינגען, וואַלטן אין זיין ליד געווען אַלע ווונדער-לעכע קלאַנגען, וואָס עס האָט געהערט אַרום זיך. נאָר צי האָט דאָס פלאַטערל געהערט דען? צי האָט עס געזען אַרום זיך די קווייטן און די ביימער, די שפּרינגערלעך און די פייגל? עס האָט נישט געזען און נישט געהערט, נאָר געפילט אַלץ מיט אַ מאַל, איינגעזאַפט אין זיך די קלאַנגען צוזאַמען מיט דער זון.

עס טרעפט, דו כאַפסט זיך אויף אין אַ שיינעם זומערדיקן אינדערפרי, דו האַסט נאָך די אויגן נישט געעפנט, נאָך נישט באַוויזן פון עפעס אַ קלער טאָג, נאָך גאַרנישט נישט דערהערט און דיר איז שוין גוט, ליכטיק, גרינג, פריילעך. אַזוי איז געווען אויך מיטן פלאַטערל. עס האָט נישט געפילט די צייט, ווייל עס האָט נישט געוואוסט, וואָס עס איז אַזוינס צייט. עס האָט

בלוין געפילט די זון, און דאָס איז געווען פֿאַר דעם גענוג. ווען
עס וואָלט שטענדיק שיינען די זון, וואָלט עס מסתמא נישט
מיד ווערן צו טאַנצן טויזנטער, מיליאָנען יאָרן. עס איז אַליין,
דוכט זיך, געווען אַ טאַנצנדיק ברעקעלע זון.

נאַר אַט נעמט טונקל ווערן, און דאָס פּלאַטערל דערפילט
זיך עפעס מאַדנע. עס קען נישט פֿאַרשטיין, וואָס קומט דאָ
פֿאַר. נישט שוין זשע איז עס עק וועלט? עס האָט אויפגעהערט
פּלאַטערן. די פּליגעלעך פּאַלגן מער נישט, און אים קומט אויס
צוזעצן זיך אַלע וויילע אויף אַן אַנדער בלימל.

— וואָס וועט איצט זיין?! — האָט דאָס פּלאַטערל געפרעגט.
נאַר די בלומען האָבן רויק געענטפּערט:

— עס איז גאַרנישט נישט געשען, — פשוט, עס פֿאַרגייט
די זון.

— וואָס הייסט, ס'איז גאַרנישט נישט געשען? וואָס הייסט,
די זון פֿאַרגייט? הייסט עס, ס'איז אַ סוף צו דער וועלט?!
— באַרויך זיך, — האָבן געענטפּערט די בלומען — די
זון וועט מאַרגן ווידער אויפגיין. וואָס האָסטו זיך דערשראַקן?
אַבי עס איז שטענדיק וואַרעם, שטענדיק וואַקסט דאָס גראַז און
עס בליען די בלומען. און ביינאַכט קען מען זיך באַגיין אַן דער
זון.

— נישט אמת, — האָבן געזאָגט די ביימער — נישט שטענ-
דיק וואַקסט דאָס גראַז און עס בליען די בלומען. נישט שטענדיק
איז וואַרעם. פֿאַראַן אויך ווינטער אויף דער וועלט. איר, קווייטן,
ווייסט נישט וועגן דעם, ווייל איר לעבט בלוין זומער. אָבער
מיר, ביימער, לעבן אַ סך יאָרן און ווייסן, אַז נאָך דעם זומער
קומען אַן קעלטן און רעגנס, און עס פּאַלט אַרויס אַ שניי. אַלץ
אַרום ווערט פֿאַרוועלקט אויף לאַנגע חדשים.

דאָס פּלאַטערל איז מער שוין נישט איבערגעפּלויגן, נאַר
איבערגעקראַכן פון קווייט אויף קווייט. דערהערנדיק וועגן קעלט,

וועגן פארוועלקטע קווייטן, האָט עס שטייף צונויפגעפרעסט די פליגעלעך און שוין מער נישט געקענט זיי צענעמען.
עס איז צוגעפאלן דער אָוונט. דער הימל איז געווען פול מיט שטערן. זיי האָבן נישט געהערט דעם שמועס פון די ביי-מער מיט די קווייטן. די שטערן זענען געווען ווייט. אַנישט וואָלטן זיי אויך געקענט אַ סך דערציילן. דערציילן וועגן דעם, אַז זיי שיינען מיליאָנען יאָרן. נאָר, אַז עס קומט די צייט, ווערן זיי אויך אויסגעלאָשן, און אַנדערע שטערן זעצן פאַר שיינען.
נאָר דאָס פלאַטערל איז שוין געשלאָפן מיט אַן אייביקן שלאָף. פאַר דעם קליינעם פלאַטערל איז דער איין-און-אַינציג קער זומערטאָג געווען — אַ מיליאָן מיט יאָרן.

דער טאג פון אויספיקן זיך

אַקוראַט איבער אַ חודש נאָך דעם, ווי די הינדעלעך האָבן זיך באַוויןן אויף דער וועלט, האָט די קוואַקע געפראַוועט דעם טאָג פון זייער אויספיקן זיך. עס זענען געקומען די גאַנזן מיט די גענדזעלעך, די ענטל מיט די ענטעלעך און די שכנישע הינער אין די טינטפלעקן.

פון אַנהייב איז געווען זייער פריילעך. דער האָן האָט גע-קרייעט, די הינער האָבן געקוואַקעט און די הינדעלעך האָבן אונטערגעפישטשעט. נאָר אַט איז די ענטל מיט די ענטעלעך אַוועק צום טייד באַדן זיך, און עטלעכע הינדעלעך — צוזאַמען מיט זיי.

די קוואַקע האָט זיך דערשראַקן און גענומען רופן צו הילף איר האָן. אַבער ער האָט גראַד געהאַלטן אין שלאָגן זיך מיטן שכנישן האָן און נישט געלייגט קיין שום אַכט אויף אירע גע-וואַלדן. דעמאָלט האָט זי זיך אַ וואַרף געטאַן צו דער גאַנזן. — אַך, צום טייד ? — האָט זיך אַ כאַפּ געטאַן די גאַנזן און

האַט אויך אַוועקגעפירט אירע גענדזעלעך באַדן זיך. האָט די קוואַקע גענומען באַקלאַגן זיך פאַר די פרעמדע הינער. נאָר יענע האָבן גאַרנישט נישט פאַרשטאַנען. זיי האָבן נישט געהאַט קיין הינדעלעך, זיי האָבן געהאַט בלויז טינט-פלעקן.

אַבער אפשר האָבן די הינדעלעך אומגעקערט זיך ? די קוואַקע האָט זיך אַוועקגעזעצט אין מיטן הויף און גענומען רופן. אויב אַלע הינדעלעך זענען פאַראַן, האָט ביי איר געדאַרפּט

ווערן פול אונטער די פליגל, און איינער, פאר וועלכן עס סטייעט
נישט קיין ארט, האט געזאלט אַרויפשפּרינגען צו איר אויפן רוקן.
צו ערשט איז ביי איר אונטער די פליגל געווען געראַם, דער-
נאך איז געוואָרן פול מיט הינדעלעך. אָבער צי זענען דאָ אַלע ?
זי האט אומרויק געקוואַקעט.

נאָר אַט האָבן זיך אומגעקערט פון האַלבן וועג די פאַרפאַ-
לענע, און ביי דער קוואַקע אונטער די פליגל איז געוואָרן אַזוי
איבערגעפולט, אַז איינער האט געמוזט איינאַרדענען זיך ביי
איר אויפן רוקן. דאָס איז געווען אַ סימן, אַז אַלע זענען אויפן
אַרט.

צו דער צייט זענען זיך צעגאַנגען די געסט, דער קוואַקעס
האַן האט זיך אומגעקערט פון שכנישן הויף מיט אַן אויסגעפיקט
אויג, און דער יום־טוב האט זיך בשלום געענדיקט.

ווי אזוי די בעריכע האָט געזוכט אירע בערעלעך

עס איז שוין געווען פאַרנאַכטלעך, ווען די בעריכע איז אַרויסגעקראַכן פון דער בערלאַגע, כדי רופן אירע בערעלעך שלאָפן גיין. זי האָט געזוכט זיי צווישן די ביימער און נישט געפונען.

— מסתמא זענען זיי געגאַנגען זאַגן אַ גוטע נאַכט דער לייביכע — האָט זי אַ טראַכט געטאַן און זיך געלאָזן צו דער הייל פון די לייבן. נאָר אירע בערעלעך האָט זי דאָרטן נישט געטראָפן. און די לייבעלעך זענען שוין געלעגן — אַ הריזוקע צו אַ הריזוקע — און זיס געכראַפּעט.

— מסתמא זענען זיי צו גאַסט ביי די טיגערלעך — האָט באַשלאָסן די בעריכע. נאָר אירע בערעלעך האָט זי אויך דאָרט נישט געפונען, און די טיגערלעך זענען שוין געלעגן — אַ שטרייף צו אַ שטרייף — און געשמאַק געסאַפּעט.

— אפשר זענען מיינע בערעלעך אַוועק צו דער פאַנטערע ? — נאָר אויך דאָרטן זענען די בערעלעך נישט געווען. און דער פאַנטערעס קליינוואַרג איז שוין געלעגן — אַ פּלעק צו אַ פּלעק — און פּעסט אַריינגעשלאָפן.

— עס קען דאָך נישט זיין, אַז די בערעלעך זאָלן פאַרברענ-גען ביי די האָזן — האָט צו זיך געזאַגט די בעריכע. — די העזער-לעך ליגן אוודאי שוין לאַנג — אַן אויער צו אַן אויער — און פייפן הילכיק מיט די העזער. אָבער וווּ זענען פאַרט מיינע בערעלעך ?

גייט די בעריכע איבערן וואַלד, יעדן קוסט באַשמעקט זי. קומט איר אַן אַנטקעגן דער טאַטע דער בער. דאָס קערט ער

זיך אום פון דער מאַלינע-לאַנקע, וווּ ער האָט צו זאַט אַנגער-
נאַשט זיך.

— וווּהיזן גייסטו עס, מיין ווייב ?

— דאָס זוך איך אונדזערע בערעלעך. ס'איז שוין צייט זיי
זאַלן שלאָפן גיין.

— ביי דער לייביכע האָסטו זיי געזוכט ?

— געזוכט. נישטאָ זיי דאָרטן. און די לייבעלעך, יענע ליגן
הריווקע צו הריווקע — און שלאָפן זיך רויק.

— און ביי די טיגערן ביסטו געווען ?

— אוודאי! נישטאָ זיי דאָרטן. און די טיגערלעך, יענע ליגן
— שטרייף צו שטרייף — און שלאָפן זיך רויק.

— און ביי דער פּאַנטערע האָסטו זיך נאָכגעפרעגט ?

— פאַרשטייט זיך, אָבער זיי זענען דאָרטן נישטאָ. און דער
פּאַנטערעס קליינוואַרג ליגט — פלעק צו פלעק — און שלאָפט
זיך רויק.

— און גיין צו די האַזן איז דאָך אַן אומזין...

— אוודאי אַן אומזין. די העזעלעך ליגן מסתמא — אויער
צו אויער — און שלאָפן זיך רויק.

— און אפשר, ביז וואַנען דו זוכסט, האָבן אונדזערע בערע-
לעך אומגעקערט זיך אַהיים ?

— וואָס הייסט, אומגעקערט זיך ?

— גאַנץ פשוט...

— ווער, די בערעלעך ?

— נו יאָ !

— קום, לאַמיר אַ קוק טאָן.

דער בער מיט דער בעריכע זענען געקומען אין זייער בער-
לאַגע, ערשט דאָרטן ליגן זייערע בערעלעך — וויידעלע צו
וויידעלע — און שלאָפן שוין פון לאַנג.

— שטילער, בער וואָס דו ביסט ! וועק זיי חלילה נישט
אויף...

ד א ס ה ו י ל ע פ ל י ג ע ל ע

אַ מאָל האָט דאָס פליגעלע געהאַט אַנטועכץ. האָט עס אין
איינעם אַ טאָג באַשלאָסן ברענגען אין אַרדענונג די בגדים. אין
עס אַוועקגעפלוין צו אַ באַקאַנטן זשוקל.

זיצט זיך דאָס זשוקל אויף אַ קוסט און האַלט זיינע פלי-
געלעך צונויפגעלייגט אין אַ מולטערל.

— זשוקל, ליי מיר אויס דיין מולטערל די בגדים אויסצו-
וואַשן — בעט דאָס פליגעלע.

— מיט פאַרגעניגן וואַלט איך דיר לייען, אָבער דאָס
מולטערל איז ביי מיר אַ צעשפאַלטנס, עס טויג נישט אויף צו
וואַשן אין דעם.

דער זשוק האָט אַ ריר געטאָן מיט די פליגעלעך, און דאָס
מולטערל האָט זיך צענומען אויף צוויי העלפטן.

איז דאָס פליגעלע אַוועקגעפלוין צו דער שפּין.

— שפּין, באַרג מיר דיין פּאָדעם די בגדים צו פאַרנייען.

אָבער די שפּין האָט געפרעגט:

— און אַ נאָדל האָסטו? קריג פריער אַ נאָדל, און דערנאָך
וועסטו בעטן אַ פּאָדעם.

איז אַוועקגעפלוין דאָס פליגעלע צום שטעכלער.

— שטעכלער, זיי אַזוי גוט, ליי מיר אַ נאָדל די בגדים צו
פאַרנייען.

אָבער דער שטעכלער האָט געזאָגט:

— מיטן גרעסטן כבוד, אבער מיין נאָדל האָט נישט קיין
אריערל, וועסט אין איר נישט קענען קיין פאָדעם אַריינסילען.
אַט אַזוי איז געפלוּיגן דאָס פליגעלע פון איינעם צום צווייטן,
ביז וואָנען זיין אַנטוועכץ איז זיך אויף אים צעפאַלן, און סע איז
הויל געבליבן, אבער עס איז דעם אַזוי אויך נישט שלעכט,
דערויף איז עס דאָך אַ פליגעלע!

דער ערשטער שנעל אין נאָז

אין וואָלד אין אַ נעסט האָט זיך אויסגעפּיקט פון אַן איי אַ
בלויערל. עס איז נאָך געזען נאָס, מיט אַ שטיקל שאַלעכץ
אויפן קעפל, אָבער עס האָט זיך שוין געפּילט מעשה מענטש.
עס האָט געזאָגט:

— איך וויל אַרויס פון דער נעסט!

— גאָט איז מיט דיר! — האָט אויסגערופן די מאַמע פון
דעם בלויערל, — אין דרויסן רעגנט.

— קיין רעגן קען נישט זיין! — האָט געמאָלדן דאָס עופּעלע,
וואָס האָט נאָך קיין מאַל נישט געזען קיין רעגן, און גענומען
אַרויסשאַרן זיך.

נאָר דאָ האָט אַ רעגן־טראָפּן אַ קלאַפּ געטאָן אים איבער
זיין נאָז ווייכן שנאָבעלע.

דאָס ברעקל האָט פון דעם אומדערוואַרטן שטויס פאַרלאָרן
דאָס גלייכגעוויכט און אַראַפּגעפאַלן צוריק אין נעסט.

— וואָס איז דאָס?! — האָט עס מיט שרעק אַ פּרעג געטאָן,
טוליענדיק זיך צו זיין מוטער.

— דאָס איז דער ערשטער שנעל אין נאָז, — האָט געענט-
פּערט דעם בלויערל זיין מאַמע.

ד א ס ז ו נ ט י ש ט ע כ ל

איי סאַראַ טישטעכל!

גאַנץ פרי, ווי נאַר איך עפן די אויגן, ליגט עס שוין אויפן
טיש, און ביי טאַג שפרייט זיך עס גאַר אויס אין מיטן דיל!
איך פאַרשפאַר די שטוב אויפן שליסל און גיי אַוועק אין
שול. און, ווען איך קער זיך אום אַהיים, געפין איך מיין טישטעכל
לעבן שטאַל אויף די קלעצער! דורך די שויבן פון די צוגע-
מאַכטע פענצטער קומט עס און גייט אַוועק. טייל מאָל בלייבט
פון דעם בלויו העלפט, אַדער גאַר — אַ פאַסיק. אָבער ווי שיין
איז די העלפט! ווי ליכטיק איז דער דאַזיקער פאַסיק!
אַט איז עס גאַר פאַרשוונדן און אין צימער איז געוואָרן
אומעטיק. עס זענען צעהאנגען געוואָרן פאַרהאַנגען, עס ליגן
טרעטערס און עס זענען צעשטעלט פאַרשיידענע צאַצקעס. נאַר
עס פעלט אין אים דאָס ווונדערלעכע זונטישטעכל, וואָס קומט,
ווען עס וויל און ווערט פלוצעם בעלם — גענוג איז, אַ וואַלקנדל
זאָל אַרויפשווימען אויף דער זון.

דער וועווריק און דער פלוידער־פויגל

דער פלוידער־פויגל איז צוגעשטאָנען צו דעם וועווריק :

— זאָג, ווי אַזוי שפּרייזסטו עס איבער דער לופט פון איין
בוים צום צווייטן ? די לופט טויג דאָך נאָר צום פליען און נישט
צום גיין איבער איר?.. דו האָסט דאָך נישט קיין פליגל !

— איך ווייס, אַז איך האָב נישט, — האָט געענטפערט דער
וועווריק, — איך גיי אַריבער איבער מיין אייגענעם וויידל ווי
איבער אַ בריק.

— גאָר אַזוי ! — האָט זיך באַרויקט אויף אַ וויילע דער נאָר־
רישער פלוידער־פויגל, אָבער גלייך ווידער גענומען צושטיין :

— וואָרט נאָר אויס, דער וויידל איז דאָך ביי דיר פון הינטן,
און נישט פון פאַרנט. איז ווי זשע קענסטו גיין איבער אים ווי
איבער אַ בריק?..

— איך ווייס, אַז פון הינטן, — האָט געענטפערט דער
וועווריק, — אָבער איך גיי איבער מיין וויידל נאָר דעמאָלט, ווען
איך קער זיך אום צוריק...

— הער נאָר אַ מעשה ! — האָט אויסגערוּפן דער פלוידער־
פויגל און פאַרשטייענדיק, אַז ער וועט דאָ סיי ווי גאַרנישט
נישט פאַרשטיין, איז ער אַוועקגעפליגן.

ד ע ר ו ו י נ ט ע ר ג ר ו ס

דער וועווריק האָט זיך אויפגעכאַפּט גאַנץ פּרי און דערזען :
די ערד האָט זיך באַדעקט מיט שניי, די ביימער — אויך. און
אין דער לופט פליען פּוכקע שנייעלעך.

— לאַמיר שיקן דעם האָז אַ שנייעלע! — האָט געזאָגט צו
זיך דער וועווריק. — זאָל ער האָבן פון מיר אַ ווינטערגרױס.
און דער וועווריק האָט אויסגעקליבן דאָס סאַמע שענסטע
שנייעלע — אַ פּיצל פּינקלענדיק רעדעלע מיט פיין געטאַקטע
ציינדלעך, אַ שטויס געטאַן עס, צוגעבנדיק דערביי :

— קייקל זיך, שנייעלע, קייקל זיך גלייך צום האָז און גיב
אים איבער פון מיר אַ ווינטערגרױס.
דאָס שנייעלע האָט זיך גענומען קייקלען און בשעת־מעשה
געזונגען אזא מין לידעלע :

בין איך מיר אַ שנייעלע,

אַ שנייעלע אַצינד,

צום העזעלע, צום העזעלע

איך קייקל מיך געשווינד...

קייקלט זיך דאָס שנייעלע און ווערט אויפן וועג אַרומגע־
קלעפט מיט אַלץ נייע און נייע שנייעלעך. אַט אַזוי ווערט דאָס
שנייעלע מיט שניי אַרומגעזואַקסן, און ביז וואַנען עס דערקייקלט
זיך צום האָז, איז עס שוין נישט קיין שנייעלע, נאָר אַ שנייקווי־
לעכל. אַ ווייט, גלאַט שנייקוילעכל.

היינט ווי דער האָז האָט זיך עס דערפרייט! ער האָט גענומען
דרייען דאָס שנייקוילעכל אַהער און אַהין, ביז עס איז אים נישט
איינגעפאַלן:

— לאַמיר שיקן דעם פוקס אַ ווינטערגרונט פון מיר! — און
דער האָז האָט אַפגעשטויסן פון זיך דאָס שנייקוילעכל און אַג-
געזאַגט אים:

— קייקל זיך, קוילעכל, קייקל זיך גלייך צו דעם פוקס און
גיב אים איבער פון מיר אַ ווינטערגרונט.
— קייקלט זיך דאָס שנייקוילעכל און זינגט דערביי אַ
לידעלע:

בין איך מיר אַ קוילעכל,

אַ קוילעכל אַצינד,

צום פיקסעלע, צום פיקסעלע

איך קייקל מיך געשווינד...

קייקלט זיך דאָס קוילעכל און ווערט אויפן וועג אַרומגע-
קלעפט מיט אַלץ נייע און נייע שנייעלעך. אַט אַזוי ווערט דאָס
קוילעכל מיט שניי אַרומגעוואַקסן, און ביז וואָנען עס דערקייקלט
זיך צום פוקס, איז עס שוין נישט קיין קוילעכל, נאָר אַ קויל. אַ
גרויסער ווייסער שנייקויל.

היינט ווי דער פוקס האָט זיך עס דערפרייט! ער האָט גע-
נומען דרייען זיך אַרום דעם שנייקויל אַהין און אַהער, ביז אים
איז איינגעפאַלן: — לאַמיר שיקן אַ ווינטערגרונט פון מיר דעם
בער!

און דער פוקס האָט מיטן גאַנצן כח אַפגעשטויסן פון זיך דעם
שנייקויל און פאַרזאַגט אים:

— קייקל זיך, שנייקויל, קייקל זיך גלייך צו דעם בער און
גיב אים איבער פון מיר אַ ווינטערגרונט.

קייקלט זיך דער שנייקויל און זינגט אַ לידעלע :

בין איך מיר פון שניי אַ קויל,

פון שניי אַ קויל אַצינד,

צום בער אַליין, צום בער אַליין

איך קייקל מיך געשווינד...

קייקלט זיך דער שנייקויל און ווערט אויפן וועג אַרומגע-
קלעפט מיט אַלץ נייע און נייע שנייעלעך. און ביז וואַנען ער
דערקייקלט זיך צום בער, איז ער שוין נישט קיין שנייקויל נאָר
אַ באַרג. אַ וויסער שנייבאַרג.

האַט זיך אויפגעכאַפט דער בער, אַרויסגעקראַכן פון זיין בער-
לאַגע, דערוען דעם שנייבאַרג און גענומען וואַרטשען :

— ווער האַט עס מיר מיין אַרויסגאַנג מיט שניי פאַרשטעלט ? !
ער האַט שוין געוואַלט אַנקוועטשן מיט דער פלייצע און אַפּ-
רוקן דעם שנייבאַרג, נאָר פּלוצים האַט ער איבערגעטראַכט — אַ
פוילקייט איז אים באַפאַלן.

— כּוועל גיין צויליגן זיך אַ ביסל — האַט ער געזאָגט —
זאַל זיין ווי עס וועט זיין...

דער בער האַט זיך פאַרקליבן צוריק אין זיין בערלאַגע און
גענומען דרעמלען, האַלטנדיק די לאַפע אין פּיסק. און ווען ער
איז ווידער אַרויסגעקראַכן, האַט שוין געלאָזט דער שניי.

דער בער האַט אַ שמעק געטאַן די לופט, אַ לעק געטאַן דעם
שניי און געבליבן שטיין אויף די פאַדערשטע לאַפעס. שטייט ער
אַזוי, אַט דער צעשויערטער בער און טוט זיך נישט קיין ריר.
און אויף זיין שפיץ נאָז פינקלט אַ טראָפּן. — דאָס איז צעגאַנגען
יענץ שנייעלע, וועלכן אין אַנהייב פון דער מעשה האַט דער
וועזנדיק געשיקט דעם האַז.

אַן אויסערגעוויינלעכע פריינדשאַפט

ווי אַזוי איז עס געשען, אַז אַ העלפּאַנד האָט זיך באַפּריינדעט מיט אַ מויז, איז שווער צו זאַגן. נאָר פּאַרט האָבן זיי זיך באַפּריינדעט. אמת, פּריינדלעך זיך איז זיי געווען נישט גרינג. דער העלפּאַנד האָט קוים געזען די מויז, — יענע איז דאָך געווען אַזוי קליין! און די מויז האָט נישט געקענט אַרומנעמען מיטן בליק דעם העלפּאַנד. דעריבער האָט זיך איר געדוכט, אַז זי זעט פּאַר זיך אַ באַרג, און דעם העלפּאַנד האָט זיך געדוכט, אַז ער האָט פּאַר זיך אַ פּליגעלע.

מאַכט זיך איין מאָל, אַז די מויז געפינט עפעס אַ מאָדנעם חפֿץ מיט קיילעכיקע גלעזלעך ביי די זייטן און מיט אַ זאַטעלע אין דער מיט.

— טוט, ביטע, אַ קוק, — האָט זי געזאָגט צו דעם העלפּאַנד, — איך האָב געפונען ווינטערדיקע ברילן מיט צווייענדיקע גלעזער, אַזוי ווי ווינטער אין די פענצטער פון די הייזער...

דער העלפּאַנד האָט אַ קוק געטאָן אויף דעם געפינט מיט זיינע קלוגע קליינע אייגעלעך און האָט געזאָגט:

— ניין, דאָס זענען נישט קיין ווינטערדיקע ברילן, דאָס איז אַ בינאַקל. ער וועט אונדז מיטהעלפּן אין אונדזער פּריינדשאַפט. איצט וועט אונדז זיין באַקוועמער זען איינער דעם אַנדערן.

און טאַקע, ווען די מויז האָט אַ קוק געטאָן, ווי דער העלפּאַנד האָט איר געעצהט, דורך די פּאַרקלענער-גלעזער פונעם בינאַקל, האָט זי צום ערשטן מאָל דערזען איר פּריינד איז זיך גאַנצער גרייס. דאָס איז געווען גרויסאַרטיק!

אויך דער העלפאָנד האָט, אַ קוק טוענדיק דורך די פאַר-
גרעסער-גלעזער פונעם בינאָקל, צום ערשטן מאל באַטראַכט די
מויז ווי ס'געהער צו זיין, און איינגעפונען, אַז זי איז זייער ליב.
אמת, די גאַנצע צייט קוקן אין בינאָקל איז געווען פאַר
ביידן נישט קיין גרינגע אַרבעט, אָבער וואָס נאָר טוט מען
נישט צוליב אַזאַ אויסערגעוויינלעכער פריינדשאַפט, וואָס קאָן
פאַסירן נאָר אין אַ מעשהלע...

א וואלד - מעשה לע

ס'איז א מעשהלע וועגן וואלד, וועגן וואלד, וואס רוישט, רוישט און וויגט זיך, וויגט זיך און פארוויגט.

א וואלד רוישט נישט אזוי ווי עס רוישט, למשל, א שטאט. א וואלד רוישט כדי עס זאל זיין שטיל. יא, יא! עס איז א ביסל מאדנע, אבער עס איז אזוי.

דער גערויש פונעם וואלד — דאס איז א באזונדער מין גער רויש. ער מאכט זיך נישט אזוי פשוט.

אין דער וואלד־טיפעניש, ווי אין א ריזיק שטייכל, איז אַנ־געשאַטן פון וואַס נאָר דו ווילטט הערן און געדענקען. מורעש־קעס און זשוקלעך און בינען און שפרינגערלעך און פליגעלעך אַלערליי. דאָס אַלץ זשומעט, ברומט, שאַרכט, גרילצט און ווערט אויסגעמישט מיט גראַז־שעפטשעריי און מיט צוויטשעריי פון פויגלען. היינט ווער שמועסט, אַז צו דעם ווערט נאָך צוגעגעבן דאָס געמורמל פון אַ וואַלד־טייכעלע!

טאָג און נאַכט שטויסט דאָס ווינטל די דאָזיקע קלאַנגען, שטויסט געדולדיק און פליסיק מיט זיין לופט־טויקאַטש. אָט פון דעם נעמט זיך דער גערויש פון אַ וואַלד. פון דעם אויך איז אין וואַלד די שטילקייט.

טו אַ קוק אַרום און אַרום. ווהיך דו זאַלסט נישט ווענדן דיין בליק, זעסטו שטאַמען — רויטלעך־ברוינע און זילבערנע. בלייַק־גרויע און גאַלדיק־געלע, גראַבע און דינע, גלאַטע און שעראַווע. און אַ סך, אַ סך פלעקן אין גראַז. דאָס זענען זונ־

פלעקן, כדי אין וואַלד זאָל ריין זיין. יאָ, יאָ! דאָס איז אַ ביסל מאַדנע, אָבער דאָס איז אַזוי.

און איצטער קוק אַרויף. דאָרטן האַלטן זיך אין איין וויגן די קרוינען פון די ביימער. דאָס זענען דעם וואַלדס פאַמפעדיק־לען, וואָס ציילן זיין צייט. איצט איז נאָך זייער פרי. ערשט אַנ־הויב פּויגלצייט. און אין דער היי־שעה וועלן זיך אויפכאַפן נישט נאָר די פייגלען, נאָר אויך די וואַלד־היהלעך. זיי וועלן נעמען אַרומלויפן, אַרומקריכן, אַרומהאַווען. זיי וועלן וואַרטשען, סאַפען, פישטשען, בלאַזן, ברומען, און דער וואַלד וועט פון דעם גלייך אויפגעריכט ווערן.

זעסט, ער איז פון קאַפּ ביז די פיס כסדר אין באַוועגונג. זיינע מורעשקעס און זשוקלעך גראַבלען זיך, די גראַזן און די בלוֹמען בוקן זיך, די בלעטער ציטערן, די פייגלען, אויב זיי פליען נישט אַרום, שפּרינגען זיי פון צווייג אויף צווייג, און אויב זיי שפּרינגען נישט, דרייען זיי גיך, גיך מיט די קעפּלעך אין אַלע זייטן. אפילו אַ שפּינגעוועב אויף אַ צווייגל — אויך דאָס אַטעמט!

און איבער דעם אַלעם — איבער די מורעשקעס מיט די ביימער מיט דעם גראַז מיט די בלעטער מיט די פייגלען — אַן אומאויפהערלעכער אַרומשווימען פון די וואַלקנס, וואָס אַט זענען זיי געדיכטע און שווערע, און אַט זענען זיי — קוים צו באַ־מערקן.

אַט אַזוי אַ גייט אום כאַדאַראַם דער וואַלד — פון די מורעש־קעס ביז די וואַלקנס. אַזוי אַ באַוועגט ער זיך, כדי נאָך פעס־טער שטיין אויפן אַרט. יאָ, יאָ! ס'איז אַ ביסל מאַדנע, אָבער דאָס איז אַזוי.

אַט ביסטו געקומען אין וואַלד, כדי ווערן אַ טייל פון אים, אַ טייל פון דעם דאָניקן וואַלד־מעשהלע. אַ זשוקל פּויעט אַרויף אויף דיין פוסקנעכל. עפעס אַ שטענגל נעמט אַרום דיין קני, אַ

שפינעלע לאָזט זיך אַראָפּ דיר אויפן קאַפּ און דער וואַלד מאַכט
דיר פון זון און פון שאַטן אַ וואַלדקלייד. נאָר אַט אַזאַ וויל דיר
זען דער וואַלד, נאָר אַט אַזאַ נעמט ער דיר אָן. זיינע שטענגלעך
לאַשטשען זיך צו דיר, די צווייגלעך נעמען דיר אַרום, און אומ-
באַדינגט געפינט זיך אַ סאַסנע, וואָס וואַרפט אין דיר שטיפּע-
ריש מיט אַ סאַסנע-בערעלע. און דיר הייבט נישט אָן צו ווי
טאָן. ס'איז דיר אַפילו אַנגענעם. דו הויבסט אויף דעם קאַפּ און
קוקסט אַרויף, דערנאָך — אין אַלע זייטן, דערנאָך — אונטער
די פיס, און דערנאָך — ווידער אַרויף...
איי, ווי גוט! ווונדערלעך גוט, ווי אין אַ מעשהלע!

א ס ו ד

די נאַטור האָט נישט ליב אַרויסצוגעבן אירע סודות. קיין מאָל גיט זיך אונדז נישט איין צוהיטן יענעם אויגנבליק, ווען אויפן בוים באַווייזן זיך קנאַספּן אָדער ווען פון די קנאַספּן שיילן זיך אויס די ערשטע בלעטלעך. תמיד פאַרשפּעטיקן מיר די רגע, ווען עס שפּראַצט אַרויס אַ בלימל אָדער אַ גרעזל. פּונקט ווי אַלץ אין דער נאַטור וואַלט וואַרטן ביז מיר וועלן זיך אַפּקערן, כדי ערשט דעמאָלט באַווייזן זיך אויף דער וועלט.

— וועל איך מיך טאַקע נישט אַפּקערן! — האָט באַשלאָסן איינער אַ מענטש — איך וועל האַלטן אין איין קוקן. אויף וואָס וועל איך קוקן? פאַרשטייט זיך, אויף דעם, וואָס וואַקסט גי-כער פון אַלץ און גיצער פון אַלץ וואַקסן דאָך שוואַמען!
איז דער מענטש געקומען אין וואַלד, געלייגט זיך אויפן בויד קעגן איבער אַ פּניאַק, אונטערגעשפּאַרט דעם קאַפּ מיט די דלאַנציעס און גענומען קוקן.

— איך וועל אַזוי אַפּליגן זאָל זיין ביז מאַרגן, נאָר איך וועל זיך דערוואַרטן אויף אַ שוואַם — טראַכט דער מענטש, און לאַזט בשעת־מעשה פון דער ערד קיין אויג נישט אַראָפּ.
דערווייל פּילן די שוואַמען אונטער דער ערד, אַז עפעס טוט זיך דאָרט אויבן, עמעצער קוקט זיך צו, קענען זיי נישט אַרויסקריכן. זיי קענען נישט, אַבער עס איז שוין צייט!
האַבן זיי גערופן צו הילף דעם רעגן. נישט קיין פּראַסטן רעגן, נאָר אַ שלאַקסרעגן. ווי נאָר עס האָט אַ גאַס געטאָן, האָט דער מענטש אַנגעצויגן איבערן קאַפּ זיין רעקל. ער האָט איבערגעוואַרט ביז וואַנען דער גאַס האָט זיך איינגעשטילט. און ווען ער האָט אַרויסגעשטעקט דעם קאַפּ, האָט ער דערזען, אַז אויף דעם פּלאַץ, אויף וועלכן ס'איז ערשט גאַרנישט נישט גע-ווען, טאַרטשעט אַ שוואַם!
פון דעמאָלט אָן באַווייזן זיך שוואַמען בלויז נאָך אַ רעגן.

די אוגערקע און דאָס הייפטל קרויט

איין מאל האָט זיך געמאַכט, אַז אַן אוגערקע און אַ הייפטל קרויט זענען אין איינעם אַוועק צום טייך באַדן זיך. די אוגערקע האָט זיך תיכף געוואָרפן אין וואַסער. און דאָס הייפטל קרויט האָט גענומען אויסטאָן זיך ביים ברעג אַזוי לאַנג, ביז ס'איז צור-געפאלן דער אַוונט.

די אוגערקע האָט אַלץ געוואָרט אין וואַסער, ביז וואַנען זי האָט זיך פון קעלט באַדעקט מיט פּימפּערלעך.

א גוטער געהער

— ביי דיר איז זייער א גוטער געהער. אָט ווער עס דאַרף
לערנען זיך זינגען! — האָט געזאָגט דער נאַכטיגאַל צו דעם
האַז.

— גראָד דער געהער שטערט מיר! — האָט זיך אָנגערופֿן
דער האָז. — ווי נאַר איך דערהער א קלאַנג, פאַרליר איך פאַר
שרעק די שטים...

אלע זענען געבליבן צופרידן

דער בער מיטן האָז זענען געווען גוטע פריינד, כאַטש אין דער אמתן טרעפט עס קיין מאָל נישט.

— קום, לאַמיר באַזוכן אונדזערע פריינד אין דאָרף — האָט געזאָגט איין מאָל דער האָז צום בער.

זייערע פריינד זענען געווען — דאָס פערד און די בהמה, וואָס אויך דאָס קאָן, פאַרשטייט זיך, נישט זיין.

זיי האָבן זיך געלאָזן אין וועג אַריין מיטן באַקאַנטן שטעגל. דערזענדיק די שיינע געסט, האָבן זיך דאָס פערד מיט דער בהמה שטאַרק דערפרייט. מען האָט גענומען ריידן וועגן דאָס און וועגן יענץ, איינער דעם צווייטן האָט נישט אויפגעהערט צו לויבן.

— סאַראַ וויידל איז ביי דיר, קיעלע! אַ וויידל פון וויידל-לאַנד! — רופט אויס אַנטציקט דער האָז. — און מיינער איז פונקט ווי אַן אָפגעביסענער...

— אָבער דערפאַר האַסטו פּרעכטיקע אויערן — ענטפערט די בהמה.

און דער בער קלייבט נחת פון דעם פערדס קאַפיטעס.

— ווען איך האָב אַזעלכע, וואָלט איך זיין דער גליקלעכ-סטער בער!

— און איך, זעסטו, — זאָגט דאָס פערד — וואָלט וועלן כאַטש איין מאָל אין לעבן שטעלן זיך אויף די הינטערשטע פיס. אפּשר וואָלט מען מיך אויפהערן איינשפּאַנען...

בקיבור, מען האָט אַזוי לאַנג גערעדט, ביז מע האָט באַשלאָסן

בייטן זיך און (אָס דאָס טרעפּט שוין טאַקע קיין מאָל נישט!)
דער האָז האָט זיך גענומען דער בהמהס וויידל, די בהמה —
די אויערן פון דעם האָז, דער בער — די קאַפיטעס און דער
פערד — די בערישע לאַפּעס. פון אָנהייב זענען אַלע געווען
צופרידן.

נאָר אָט האָט זיך דער האָז אומגעקערט אין וואַלד, געזעצט
זיך אונטער אַ בוים און פאַכעט אויף זיך מיטן בהמהשן וויידל
— אַ מחיה! מער נישט אַ שאַד, וואָס קיין פליגן זענען נישטאָ.
אַבער ווי דער פוקס גנבעט זיך צו אים — דאָס הערט ער נישט
אַן זיינע לאַנגע אויערן. נאָך אַ גליק, וואָס, ווי נאָר דער פוקס
האַט דערזען ביי דעם האָז אַ בהמהשן וויידל, האָט ער פון
גרויס איבעראַשטקייט פאַרגעסן נאָך וואָס ער איז געקומען.

און דער בער? ער האָט שוין געהאַט געלייגט זיך אויף
ווינטער פאַפן און, ווי עס פירט זיך ביי די בערן, געקליבן זיך
זייגן די אייגענע לאַפּע. יאָר גיי זייג אַ קאַפיטע! דער בער האָט
פון פאַרדראָס אַזש רעווען גענומען. ער איז תיכף אַוועק אין
דאַרף, ערשט דער האָז שפּרינגט אים אַנטקעגן.

— קוים — זאָגט ער — האָב איד, טויבער יאַצמאַך, פון
דעם פוקס זיך געראַטעוועט. פון אונטער זיין נאָז זיך אַרויסגע-
דרייט...

און דער בער מיטן האָז האָבן זיך געלאָזן אין דאַרף אַריין,
נאָר זיי האָבן נישט באַוווּזן מאַכן די ערשטע עטלעכע טריט, ווי
זיי האָבן באַגענגט זייערע פריינד.

— וואָס איז געשען?

— וואָס הייסט, וואָס? דאָס לעבן איז מיר פאַרמיאוסט! —
זאָגט די בהמה. — די מעלקערין איז נאָך פאַר אַ מייל, און איד
הער שוין אירע טריט. פאַר וואָס אַנטלויף איד, ווייס איד אַליין
נישט. אָט אַזוי שלעפּ איד זיך אַרום אַ נישט געמאַלקענע...
— און איד — באַקלאַגט זיך דאָס פערד — ווי נאָר מע

האָט מיך איינגעשפּאַנט, האָב איך זיך אַ שטעל געטאַן אויף די
הינטערשטע פּיס און אויסגעטרייסלט אַלץ, וואָס איז געלעגן אין
וואָגן. סאַראַ טומל האָט זיך אויפגעהויבן! אייניקע זאָגן: „מע
דאַרף אים אָפּגעבן אין צירק!“ (מיד — אין צירק!) די אַנדערע
שרייען: „ער איז משוגע געוואָרן!“ נו גיי מאַך עפעס...

— מאַכן עפעס? מען דאַרף זיך בייטן איבער אַ ניס!
און אַלע האָבן זיך געביטן. היינט ווי צופרידן איז מען
געווען! — נאָך מער ווי פריער.

בלויז דעם האָז איז אויסגעקומען אַ לאַנגע צייט לופטערן די
אויערן. עס האָט פון זיי שטאַרק געשמעקט מיט שטאַל.

אַ פֿש פֿי ג ל ו נ ג

— מאַמע, ווער איז דאָס באַשעפעניש מיט די אויסגעלאַצטע
אויגן, מיט די אונטערגעבויענע קני און מיטן מויל ביו די
אויערן? — האָט געפרעגט אַ קליין גריין פרעשל, קוקנדיק אויף
זיך אין וואַסער.

— דאָס איז דיין אַפּשפּיגלונג, זונעלע — האָט געענטפּערט
די פּראַשיכע.

דאָס פרעשל האָט זיך מיט פאַרדרוס אַפּגעקערט פּונעם
וואַסער און גיך אַוועקגעשפּרונגען איבערן גראַז. אין גיכן האָט
עס ווידער זיך אַנגערופן צו דער מאַמען:

— זע, אַט איז ווידער מיין אַפּשפּיגלונג אין גראַז! דאָס
מאָל — אַזאַ שיינע! די פּיסלעך שלאַנקע, דאָס גופל געטאַקט...
— דאָס איז נישט דיין אַפּשפּיגלונג, דאָס איז אַ שפּרינגערל,
— האָט געזאָגט די פּראַשיכע, — אין גראַז קען נישט זיין קיין
אַפּשפּיגלונג.

דאָס פרעשל האָט זיך געמאַכט נישט הערנדיק און ווידער
פאַרקערעוועט צו דעם וואַסער. נאָך אים האָט נאָכגעשפּרונגען
זיין מאַמע.

— אַבער איצט זעסטו אין וואַסער מיין אַפּשפּיגלונג? —
האָט זיך נישט איינגענומען דאָס פרעשל, — און אַזאַ פּיינע:
דאָס גופל איז אַ זילבערנס, אַ בויגיקס. ביי די זייטן — דורכזיכר
טיקע פעכערלעך. היינט דאָס ווידעלע! טו נאָר אַ קוק סאַראַ
ווידעלע איז ביי מיר!

— דאָס איז נישט דיין אַפּשפּיגלונג, דאָס שווימט אַ פּישל
אין וואַסער, — האָט געדולדיק דערקלערט די מאַמע.
— ווי נאָר עפעס שיינס, אַזוי זאָגסטו, אַז עס איז נישט
איד, — האָט זיך אָנגעבלאָזן דאָס פרעשל, — דו האָסט מין
פשוט נישט ליב...
— וואָס רעדסטו! איך האָב דיך זייער ליב און איך בין
שטאַלץ, וואָס דו ביסט ענלעך אויף מיר. — האָט זיך צעקוואַ-
קעט די פּראַשיכע.

אויף דער לאנקע

— ווי שיין דו ביסט! — האָט געזאָגט דאָס האַניקבלימל
צו דעם וואָלדגלעקעלע. — האָסט אַזעלכע געטאַקטע ציינדלעך,
און דיין קאַליר דערמאַנט אינעם הימל אין אַנהייב פון אַ זומער-
פאַרנאַכט.

— און איך וואָלט בעסער געוואָלט שמעקן אַזוי ווי דו, —
האַט זיך אָפּגערופן דאָס גלעקעלע. — דו שמעקסט מיט האַניק
און אַ ביסל מיט פעפער. זיס און שטאַרק. אַזאַ מין ריח איז בע-
סער פון יעטוידער שיינקייט.

— ניין, — האָט געזאָגט דאָס האַניקבלימל, — איך וואָלט
פון דעסטוועגן בעסער געוואָלט זיין אַזוי שיין ווי דו. גאַר
מסתמא האָט זיך יעדער זיינע מעלות.

— ס'קען זיין, — האָט נאָכגעגעבן דאָס גלעקעלע, — אָבער
טו אַ קוק קעגן איבער. זעסט יענץ וואַרצעלע? אַן איינפאַך, גרוי
וואַרצעלע. נישט עס איז שיין און נישט עס שמעקט. און צו
וואָס גאַר דאַרף מען אים האַבן!

— טאַקע! — האָט געזאָגט דאָס האַניקבלימל — דו ביסט
שיין, איך שמעק גוט, און דער...?

גאַר דאָ האָט זיך דאָס וואַרצעלע אָפּגערופן:

— דו שמעקסט, ער איז שיין, און איד... איך טו אויך עפעס,
אָבער וואָס — קען איך זיך נישט דערמאַנען. היינט אין דער
פרי איז פאַרבייגעגאַנגען אַ זיידע מיט אַן אייניקל, דער זיידע
האַט געוווּן אויף מיר מיט זיין שטעקן און דערקלערט עפעס

דעם יינגעלע וועגן מיר. אָבער וואָס, געדענק איך נישט.
דאָס האַניקבלימל מיטן גלעקעלע האָבן זיך איבערגעקוקט,
ווי איינער זאָגט: עס האָט, נעבעך, נישט וואָס זיך צו דערמאָנען.
— איי, איי, איי, סאַראַ רחמנות! — האָבן זיי גענומען שאַק-
לען מיט זייערע קעפלעך, — איי, איי, איי — און געשאַקלט מיט
זיי ביז האַלבן טאַג. און אין האַלבן טאַג האָט זיך דאָס וואַרצעלע
פּלוצעם אַרויסגערוקט פון הינטער אַ גרעזל.
— איך האָב מיך דערמאָנט אַוועלכער איך בין! — האָט ער
אויסגעשריגן — איך בין אַ היילונגס-וואַרצל!
— אַ היילונגס-וואַרצל?! — זענען דערשטוינט געוואָרן
ביידע בלימעלעך — דאָס הייסט, דו קענסט פון אַ קרענק אויס-
היילן! און מיר האָבן געמיינט... זיי אונדז מוחל, וואַרצעלע,
אונדזער נאַרישקייט. — און זיי האָבן גענומען בוקן זיך פאַר
אים.
אַט אַזוי האָבן זיי ביז סאַמע נאַכט אַלץ געבוקט זיך און גע-
בוקט.

ד ע ר א ל ט ע ר ש ט ע כ ל ע ר

אין דעם אַלטן וואָלד ביי דער אַלטער סאַזשלקע וווינט אַן אַלטער שטעכלער. אַלץ קען ער טאָן: אי נייען, אי וואַשן, אי פרעסן. ווי נאָר עס לייגט זיך אויף דער לאַנקע אַ זונענפלעק, אַזוי ברענגט דער אַלטער שטעכלער צו טראַגן וואַסער פֿון דער סאַזשלקע. ער נעמט וואַשן אויף גוטע צוויי שעה. און אַט איז אויס פֿלעק! דער זונענפלעק איז שוין אויף אַן אַנדער אָרט...

טאַמער צעקנייטשט דאָס ווינטל דעם זיידענעם גראַזענעם אויבערדעק, קומט דער אַלטער שטעכלער, ער נעמט אַן אַנגער גליטן אויף דער זון שטיינדל און פרעסט מיט אים דאָס גראַז. ער באַווייזט נישט ענדיקן זיין אַרבעט, ווי דאָס גראַז איז שוין גלאַט! דאָס ווינטל איז אַוועקגעפֿליגן...

צערייסט זיך אויף דער סאַזשלקע דאָס גרינע הייטל — נעמט דער אַלטער שטעכלער אַ סאַסנע-נאָדל און זעצט זיך צירעווען. געענדיקט די אַרבעט, שטעקט ער אַריין די נאָדל צו זיך אין וועסט, און נאָכדעם קען ער זי נישט געפינען צווישן זיינע אייגענע נאָדלען.

אַט אַזאַ צעטראַגענער איז ער!

דאָס הענדעלע און די רויפ

דאָס הענדעלע איז שוין געווען אַ דערוואַקסנס. עס האָט היינט צום ערשטן מאָל אַ קריי געטאָן. אמת, „קוקאַרעקו“ האָט זיך ביי אים מיט אַ מאָל נישט באַקומען. פריער „קוקאַרע“, און „קו“ — אַ ביסל שפּעטער און זייער שטיל. נאָר מען קען דאָך נישט אַלץ מיט אַ מאָל! ער איז אַזוי אויך געווען זייער צופרידן. דאָס דאָזיקע צופרידענע הענדעלע האָט שטאַלץ אַרומגעשפּאַצירט איבערן גאַרטן — אַ ביסל אָן אַ זייט פון די איבעריקע הינדער-לעך — זיינע לייבלעכע שוועסטער און ברידער.

נאָר אַט האָט ער דערזען אויף דער ערד אַ גרויע רויפ. זי האָט גיך-גיך איבערגעשטעלט אירע קורצע פיסלעך. דאָס הענ-דעלע האָט זי אויפּמערקזאַם באַטראַכט און געזאַגט:

— האָסט אַ סך פיסלעך, אָבער קוים וואָס דו רוקסט זיך. און איך האָב אין גאַנצן צוויי פיס, אָבער איך מאַך איין שפּאַן און יאָג דיך איבער!

— נו איז יאָג מיך איבער. — איז פרידלעך איינגעגאַנגען די רויפ.

אָבער דאָס הענדעלע האָט זיך אָנגערופן:
— נייטיק דאַרף איך עס! איך וועל דיך בעסער איינשלינגען,
אַט וואָס!

דערהערנדיק אַזעלכע רייד, האָט זיך די רויפ דערשראַקן. נאָר זי האָט עס נישט אַרויסגעוויזן.

— דאָס קריך איך אַזוי פאַמעלעך נאָר דאָ איבער דער ערד,
— האָט זי געזאַגט. — אָבער איבערן בוים לויף איך ווי אַ מזיק.

— ס'קען נישט זיין! — האָט אַזש אַ קריי געטאָן דאָס הענדל.

— ס'קען נישט זיין? — גוט, אויב איך האָב געזאָגט אַ ליגן וועסטו מיך איינשלינגען. אַט גיב אַ קוק... — און די רויפ האָט צוגעפויזעט צו אַ שטאַם פון אַ בוים.

דאָס הענדעלע האָט אַ טראַט געטאָן, צעעפנט דעם שנאָבל, נאָר וווּ איז די רויפ? דאָס הענדל האָט געהויבן דעם קאַפּ אַלץ העכער און העכער...

אויבן אויפן בוים האָט אַ ציטער געטאָן אַ צווייגל. אַ פיי-געלע האָט זיך אויף דעם מסתמא געזעצט. דאָס נאַריש הענדעלע האָט פאַרריסן דאָס קעפל מיטן קליין, בלייד קעמעלע, געקוקט און זיך נישט געקענט אַפּוונדערן: נישט שוין זשע איז די רויפ שוין דאָרטן אויבן! ?

און די גרויע רויפ האָט ערשט געהאַלטן אין איבערקריכן פון וואַרצל אויפן שטאַם. זי האָט אין גאַנצן צונויפגעגאַסן זיך מיט דעם קאַליר פון דער קאַרע.

ש י כ ע ל ע ך

דער פוילער קאטער איז געלעגן אויף די קלעצער און גע-
ווארעמט זיך אויף דער זון, ווען אין הויף האָבן זיך אומגעקערט
די ענטלעך.

— פון וואָנען האָט איר גענומען אַזעלכע שוואַרצע שיכעלעך?
און איך בין, נעבעך, באַרוועס — האָט ער געזאָגט און אויסגע-
שטרעקט צו זיי אַ ווייסע לאַפע.

— פרווה, גיי זיך דורך ווי מיר, טיאָפקע איבער דער האַרב-
סטיקער בלאַטע, וועסטו פאַרדינען שוואַרצע שיכעלעך — האָבן
געזאָגט די ענטלעך און זענען ווידער אַוועק. און ווען זיי האָבן
זיך אומגעקערט, האָט דער פעפער דער קאָטער ווידער געזאָגט:
— אַט האָט איר גרינע שיכעלעך, און איך, בין נעבעך, באַר-
וועס. — און ער האָט צו זיי אויסגעשטרעקט אַ ווייסע לאַפע.

— פרווה, גיי זיך דורך איבער דעם שליימיקן טייכברעג, אַזוי
ווי מיר, און דו וועסט אויך באַקומען גרינע שיכעלעך — האָבן
געזאָגט די ענטלעך און זענען ווידער אַוועק. און ווען זיי האָבן
זיך אומגעקערט, האָט דער קאָטער, אַ צעפאַרעטער פון דער זון,
געזאָגט צו זיי אַזוי:

— אַט האָט איר געלינקע שיכעלעך, און איך, בין נעבעך,
באַרוועס — און ער האָט זיי אויסגעשטרעקט אַ ווייסע לאַפע.

— פרווה, גיי זיך דורך איבערן נאַסן זאַמד, וועסטו אויך
האָבן געלע שיכלעך, — האָבן געזאָגט די ענטלעך און זענען
ווידער אַוועק.

נאָר דאָ איז אין הויף אַריינגעלאָפן עפעס אַ פרעמדער

סטראַשנער הונט און מיט צעשטשירעטע ציין — גלייך אויף דעם
קאַטער. ווי יענער האָט עס גענומען פליטה מאַכן — פון הויף,
איבערן פלויט — טרעטן איבער וואָס עס מאַכט זיך... ווען ער
איז געקומען צו זיך און האָט זיך אַרומגעקוקט, האָט ער דערזען
אויף זיינע לאַפעס פיר שיכעלעך — איינער אַ גרויער, דער אַנ-
דערער אַ געלער, דער דריטער — אַ גרינער, און דער פערטער
— גאַר פון עפעס אַ מיתה־משונה־קאַליר! אָט ווי כפול־שמונה-
דיק ער איז געלאָפן...

די געקעסטלטע גאנדן

דער זומערטאג האט געהאלטן ביים אויסגיין. עס האבן זיך באוויזן שאטנס. אומבאוועגלעכע שאטנס פון די ביימערשטאָ-מען, וואַקלדיקע שאטנס פון די בלעטער און איבערגייענדיקע פון אַרט אויף אַרט שאטנס פון הינער, הענער און אַנדערע הויף-בעלי-חיים. די שאטנס אויף דער ערד, פאַר וועלכע עס האָט נישט געסטייעט קיין אַרט, פלעגן זיך איבערבייגן, אויפ-הייבן זיך אויף דער וואַנט פון הויז, אַנקריכן אויפן פלויט.

טיפּ אין הויף, נעבן די ראַמען פון דעם שפּעקט, איז געלעגן אַ גרויסע געקעסטלטע גאַנדן. יאָ, יאָ, זי איז געווען אַ געקעסטלטע! און דאָס האָט איבערראַשט אַלעמען. אַט אַ ווונדער! קיינער האָט קיין מאָל אין ערגעץ נישט געזען עמעצן אַ געקעסטלטן. עס זענען פאַראַן פּערד אין עפל, זעברעס — אין שטרייפן, שלאַנגען — אין פינטעלעך, הירשן — אין פלעקן, אַבער אין קעסטעלעך קען קיינער נישט זיין!

און אַט האָבן זיך אַלע פאַרזאַמלט אַרום דער געקעסטלטער גאַנדן. אַהער זענען געקומען די הינער מיט די הענער, די ענ-טלעך, די גענדן, די קאַץ און דער הונט.

די געקעסטלטע גאַנדן האָט נישט אַנגעהויבן צו פאַרשטיין. וואָס קומט דאָ פאַר. פאַר וואָס עפעס קלייבן זיך אַלע אַרום איר און ברטאַאַכטן זי מיט אַזאַ נייגעריקייט? פאַר וואָס דערקאַנט מען זי נישט?

נאָר דאָ האָט די גאַנדן אַ קער געטאַן דעם קאַפּ, כּדי אַ קראַץ טאָן זיך אונטערן פליגל, און איז פאַרגליווערט געוואָרן

פון גרויס פארווונדערונג. זי האָט דערזען, אַז זי איז מער נישט
קיין פשוטע גאַנדז, נאָר אַ גאַנדז אַן אויסערגעוויינלעכע, אַ
געקעסטלטע! דאָס האָט זי נישט נאָר פארווונדערט, נאָר אויך
דערשראָקן. ווייל זי איז געווען אַ קלוגע גאַנדז און האָט גע-
וויסט, אַז קיין געקעסטלטע גענדז קענען נישט זיין. היינט
אויב זיי קענען נישט זיין, טאָ ווער זשע ליגט עס דאָ
נעבן די ראַמען פון שפעקט, און ביי וועמען קראַצט זיך עס
אַזוי שטאַרק אונטערן פליגל?

אַט די אַלע גענדזענע געדאַנקען איינער נאָך דעם אַנדערן
האַבן זיך דורכגעטראָגן אין איר גענדזענעם מוח אַזוי אומדער-
וואַרט, אַז זי איז אויפגעשפרונגען פון אַרט און געלאָזן זיך לויפן.
און ווי נאָר זי האָט גענומען לויפן, איז זי געוואָרן אויס
געקעסטלטע גאַנדז! דאָס האָבן די ראַמען פון שפעקט געוואָרפן
אויף איר אַ געקעסטלטן שאַטן.

א שפינעלע — א קונצן-מאכער

די קרוין פון דער הויכער יאָדלע — ווי דער קופאַל פון
א צירק, און דאָס פיצל שפינעלע, וואָס מאַכט קונצן, איז אַ סך,
אַ סך מאָל קלענער פון דעם סאַמע קלענסטן קונצן-מאַכער.
דאָס גרינע וועסטל ציט שטייף אַרום זיין קיילעכיק בייכל.
אויסער אַט דעם וועסטל טראַגט עס קיין זאָך נישט, אַזוי אַז
קיינער וועט נישט זאָגן, אַז ער האָט עפעס באַהאַלטן אין אַרבל.
טומלט נישט, נוסביימלעך! — קוקט אַלע אויף דעם שפינעלע —
עס וועט באַלד באַווייזן קונצן.

אינס, צוויי, דריי — און דאָס שפינעלע ציט אַרויס פון מויל
אַ דינעם זיידענעם פאַדעם און לאַזט זיך אויף דעם פלינק אַראָפּ.
איבער אים — דער טיפער בלויער הימל — ערגעץ ווייט אונטער
אים — די ערד. און ער, דער קליינער שרעקלאַזער אַקראַבאַט
וויגט זיך אויף זיין דינעם זילבערנעם פאַדעם, הענגט אין דער
לופטן — און אַט איז ער שוין אויף דעם שכנותדיקן בוים!

עס לויפט דורך אַ ווינטל, און די בלעטער אויף די ביימער
נעמען פליעסקען — בראַוואַ! שפינעלע! אויסגעצייכנט!
אַט וויל עס אַראַפּלאַזן זיך גאָר נידעריק אויף אַן אונטערשטן
צווייגל, אַז זיין קונץ זאָלן קענען זען די פּניאַקשוועמלעך, נאָר
פּלוצעם דערזעט עס אין בוים-געדיכטעניש אַ בלויערל. דאָס
בלויערל קען אָן שום קונצן דערשלינגען אים...

אינס, צוויי, דריי — און עס נעמט אַריין אין זיך זיין שפינ-
וועבס-פאַדעם. אַט איז עס שוין ווידער הויך-הויך.
די ביימער אַרם פליעסקען מיט זייערע ווייכע גרינע דלאַגנעס.

אך סאַראַ מזיק! אך סאַראַ כוואַט! עטוואַס אַ וויג געטאָן זיך אין
דער לופטן, אָנגעצילט זיך אויף דעם אונטערשטן צווייגל און
פלוצעם זיך געלאָזן הענדעם-פענדעם אַרויף — אַלעמען איבער-
ראַשט.

און קיינער ווייסט נישט, אַז ביים שפינעלע איז עס נישט
קיין געלעכטער, אַז דאָס האָט ער זיך דערשראָקן פאַר דעם
בלויערל, וועלכער האָט אים שיר נישט איינגעשלונגען צוזאַמען
מיט זיין זילבערנעם פאַדעם.

ד ע ר ש נ ע ק

ס'איז געווען פּרילינגצייט. דער שנעק האָט געזאָגט צו זיין זון:

— שפּאַציר זיך אַקאַרשט דורך צו דעם שוואַרצן ביימל, אונ-
טער וועלכן עס וואַקסט דאָס שנייבלימל, און פאַרווך דאָרט די
פּרילינגדיקע בלעטלעך — וואָס פאַר אַ טעם האָבן זיי.

האַט זיך געלאָזן אין וועג

דער זון דער שנעק,

לאַנג, זייער לאַנג געפּויעט, און ווען ער האָט זיך אומגעקערט,
האַט ער געזאָגט:

— דאָס ביימל איז נישט שוואַרץ, נאָר גרין, און אונטער אים
וואַקסט נישט קיין שנייבלימל נאָר אַ פּאַזיעמקע.

— אַא, עס איז שוין זומער! — האָט זיך דערפּרייט דער
גרויסער שנעק — אויב אַזוי, שפּאַציר זיך דורך ביז צו דעם
גרינעם ביימל, אונטער וועלכן עס וואַקסט אַ פּאַזיעמקע, און
פאַרווך דאָרט די זומערדיקע בלעטער — וואָס פאַר אַ טעם האָבן
זיי.

האַט זיך געלאָזן אין וועג

דער זון דער שנעק,

לאַנג, זייער לאַנג געפּויעט, און ווען ער האָט זיך אומגעקערט,
האַט ער געזאָגט:

— דאָס ביימל איז נישט גרין, נאָר געל, און אונטער אים
וואַקסט נישט קיין פּאַזיעמקע, נאָר אַ שוועמל.

— אַא, ס'איז שוין האַרבסט! — האָט זיך פאַרווונדערט דער

גרויסער שנעק. — שפאציר זיך, אויב אזוי, דורך ביז צו דעם
געלן ביימל, אונטער וועלכן עס וואקסט דער שוואם, און פארזוך
דאָרט די האַרבסטיקע בלעטער — דערווייז זיך וואָס פאַר אַ טעם
האַבן זיי.

האַט זיך געלאָזן אין וועג

דער זון דער שנעק,

לאַנג, זייער לאַנג געפויזעט, און ווען ער האָט זיך אומגעקערט,
האַט ער געזאָגט:

— דאָס ביימל איז נישט געל, נאָר ווייס, און אונטער אים

איז נישט קיין שוואַם, נאָר אַ פוסטראַט פון אַ האָז!

— אויב אזוי, — האָט אַ זיפּץ געטאָן דער שנעק דער טאַטע —

הייסט עס, אַז עס איז שוין ווינטער און מע דאַרף זיצן אין דער
היים. צו וואָס גיין אין אַזאַ קעלט? און, אַז מיר וועלן דערלעבן
צו פּרילינג, וועלן מיר זען...

דאס וואלד־חיהלע און די נאָרע

איין מאל האָט אַ וואַלד־חיהלע, גראַבלענדיק זיך אין דעם
פאַראַיאַריקן סכך, געפונען אַ פאַרלאָזטע נאָרע. עס האָט געוואָלט
אַהין אַרייַנקריכן, אָבער דער נאָרע האָט זיך גראַד נישט געוואָלט
אַרייַנלאָזן אים, און זי האָט געזאָגט:

— נישטאָ וואָס צו קריכן אַהער! דאָ איז פינצטער, פוסט און
קאַלט.

נאָר דאָס חיהלע האָט פונאַנדערגעשליידערט ביי דעם אַרייַן
גאַנג די טרוקענע צווייגלעך און בלעטער און האָט געזאָגט:

— איצטער איז שוין נישט פינצטער!

דערנאָך איז עס אַרייַנגעקראַכן אין דער נאָרע און געזאָגט:

— איצט איז שוין נישט פוסט.

און נאָך דעם, ווי עס איז אָפגעלעגן אַ ביסל, האָט עס צו־

געגעבן.

— און ס'איז אויך נישט קאַלט.

אונטער איין דאך

דאס מידעלע האָט זיך אויסגעבאָדן אין טייך, אויסגעוואָשן
איר נאָזטיכל, אַוועקגעלייגט עס טריקענען אויפן גראָז, און אַליין
אויסגעצויגן זיך אויף דער זון.

דערווייל האָט זיך אין גראָז, וואָס אונטערן טיכעלע, גענומען
רודערן. עפעס האָט דאָרט געשאַרכט, געגראַבלט זיך, געאַטעמט.
— פאַר וואָס איז פּלוצעם פינצטער געוואָרן? — האָט גע-
פרעגט דאָס פּלאַטער־פּליגעלע.

— איבער אונדז האָט זיך אַראָפּגעלאָזן עפעס אַ דאָך — האָט
אויסגערופן דאָס שפּרינגערל. און די קלוגע אַלטע מורעשקע האָט
געזאָגט:

— אויב מיר זענען שוין יאָ אונטער איין דאָך, איז לאָמיר
לעבן בשלום. פריער פאַר אַלץ דאָרף מען זיך דערוויסן, צי
סע דראָט אונדז נישט קיין געפאַר.

און די מורעשקע האָט אַלעמען פאַרגעבן אַרבעט:

— דו, רויפ, קריך אַרום און אַרום דעם דאָך און מעסט
אויס, ווי גרויס איז ער. דו, גליווערעמל, לויכט אונדז דאָ
צו, כדי מיר זאָלן אין דער פינצטער איינער אויפן צווייטן נישט
אַנפּרויען. דו, בין, פלי נישט אַוועק, — זיך דאָ און פאַך מיט
די פּליגעלעך, וועט זיין לופטיקער, און איך וועל גיין אין
אויסשפיר, איך וועל זיך דערוויסן, פון וואָנען האָט זיך גענומען
דער דאָזיקער דאָך, און צי קלייבט זיך חלילה קיינער נישט
טאָן אונדז קיין שלעכטס.

אין אונטערן טיכעלע האָט גענומען קאַכן זיך. דאָ און

דארטן פלעגט עס אויפציטערן, אַנבלאָזן זיך אָדער איינפאַלן. איבער זיין סאַמע ברעג איז געקראַכן די רויפ. זי האָט צוגע- שטעלט אירע הינטערשטע פיצלעך פיסלעך צו די פאָדערשטע, בשעת־מעשה אויסבייגנדיק ווי אַ טויער דעם רוקן, און פלעגט זיך ווידער אויסגלייכן, אַ וואַרף טאַענדיק פאַרויס איר גוף. אויף אַזאַ אופן האָט זי אויסגעמאַסטן אַלע פיר זייטן פון דעם טיכעלע.

די אַלטע מורעשקע האָט זיך אומגעקערט און האָט דער- ציילט :

— דאָ נישט ווייט ליגט אויפן גראַז אַ מיידעלע. דער דאָך איבער אונדז — דאָס איז מסתמא איר אויפטו. איך האָב איר אַ לייכטן ביס געטאַן, זי האָט זיך אויפגעכאַפט און...

אַבער די מורעשקע האָט נישט באַוויזן ענדיקן, ווי ס'איז ווידער געוואָרן ליכטיק. דער דאָך איז נעלם געוואָרן פונקט אַזוי פלוצעם, ווי ער איז אויסגעוואַקסן. דאָס מיידעלע האָט צונויפגעלייגט דאָס אויסגעטריקנטע טיכעלע און האָט זיך געלאָזן גיין, רייבנדיק די איינגעביסענע האַנט.

און די מורעשקעס פליגעלעך, זשוקלעך — אַלע, וואָס זענען נאָר וואָס געווען אונטער איין דאָך, האָבן זיך צעפויזעט און צעפלייגן אין פאַרשיידענע זייטן.

דאס הענטשקעלע מיט איין פינגערל

אין טייכל זענען געווען צוויי פאלאנקעס. אין איינער האָט דער זיידע געכאַפּט פיש, און אין דער צווייטער האָט זיין אייניקל געשווענקט אים דאָס העמד.

געענדיקט שווענקען, האָט זי גענומען אַנציען אויף די הענט די בלויע הענטשקעלעך און איינע אַריינגעלאָזן אין וואַסער. איז דאָס בלויע הענטשקעלע אַוועקגעשווימען אונטער דעם אייז. שווימט און פאַכעט מיטן איינציקן גראָבן פינגערל אַזוי ווי מיט אַ פלוספּעדער.

און די פיש אַרום קוקן און ווונדערן זיך.

— ווי הייסטו, בלוי פישעלע? — פרעגן זיי.

— הענטשקעלע.

— דו ביסט אַ היגע?

— איך בין אַ געשטריקטע.

דאָס הענטשקעלע האָט געזאָגט „אַ געשטריקטע“, און די פישלעך האָט זיך אויסגעדוכט „אַ געשיקטע“. האָבן זיי באַשלאָסן, אַז דאָס דאָזיקע מאַדנע בלוי פישעלע איז געשיקט צו זיי פון דעם גרויסן טייך, ווהיין עס שטראַמט אַריין זייער טייכל. און זיי האָבן גענומען צושווימען אויף צו באַקענען זיך. איינס אַ פלאַטקעלע איז צוגעשווימען אַזוי נאָענט, אַז עס האָט זיך פאַרטשעפּעט מיט אַ ליסקע.

אוי, האָט זיך עס דערשראַקן דאָס פלאַטקעלע! עס האָט גע- מיינט, אַז דאָס אומבאַקאַנטע פישעלע וויל זי אויפּעסן. די פלאַטקע האָט זיך אַ ריס געטאַן פון אַרט און אַוועקגעטראָגן זיך צוזאַמען

מיטן פאָדעם. און דאָס הענטשקעלע האָט זיך גענומען פונאַנ-
דערשטריקן, פאַנאַנדערלאָזן זיך גיך-גיך...

ווען די פלאַטקע איז פאַרבייגעשווומען די צווייטע פּאָ-
לאַנקע, האָט זי זיך געפאַקט גראַד אויף דעם זיידנס ווענדקע,
און ער האָט זי אַרויסגעשלעפט צוזאַמען מיטן בלויען גע-
קרייזלטן פּאָדעם.

— אַט אַ רעטעניש! — האָט אויסגערופן דער אַלטער. ער
האָט אָפּגעטשעפעט פונעם פישל דעם פּאָדעם און גענומען אים
אַרויפוויקלען אויף אַ שוועבעלע-קעסטל.

דער זיידע האָט געוויקלט און געוויקלט, ביז וואָגען ער האָט
נישט אַרויסגעצויגן פון וואַסער די גאַנצע הענטשקע. עס האָט
זיך באַקומען אַ גראַב קניילכל.

און דאָ איז געקומען צו לויפן דאָס אייניקל.
— זיידע, איך האָב פאַרלאָרן אין פּאַלאַנקע אַ הענטשקעלע!
— און איך האָב זי אַרויסגעשלעפט! — האָט דער זיידע
געוויזן איר דעם נאַסן קניילכל.

און די פּלאַטקעלע קלאַפט און קלאַפט מיטן עק, ליגנדיק ביים
זיידן אין קוישל — איר ווילט זיך זייער דערציילן, ווי אַזוי
דאָס הענטשקעלע איז אַ פישל געווען.

א פ ע ס ל ו ו א ס ע ר

די באבע האָט גענייט אין סעדל אויף דער באַנק און האָט איבערגעלאָזט דעם פינגערהוט. זי האָט פאַרגעסן אויפהייבן אים און איז אַוועק אין שטוב.

דער פינגערהוט איז געפאלן אין גראָז מיט דער אָפענער זייט אַרױף. עס האָט גענומען טריפן אַ רעגנדל, אַזאַ קליינער, אַז נאָך אַזוי פיל הייסע טעג האָט עס קיינעם נישט באַוויזן צו אַנפויען אָדער אַרומוואַשן. עס האָט עטוואָס אַ שפּריץ געטאָן און אין איין אויגנבליק איינגעזאַפט זיך אין דער טרוקענער ערד. פלוצעם האָט זיך אין גראָז צעזשומעט אַ בין:

— זע נאַר, אַ פעסל וואַסער!

אַרום דעם פולן פינגערהוט האָבן זיך צונויפגעקליבן זשוק-לעך און פליגעלעך. דאָס לאַנגגעזול שעפט מיט זיין לאַנגן שנוקעלע דאָס וואַסער און גיט פונאַנדער — יעדן צו איין טראַפעלע. — טרינקט, עס וועט אַלעמען קלעקן!

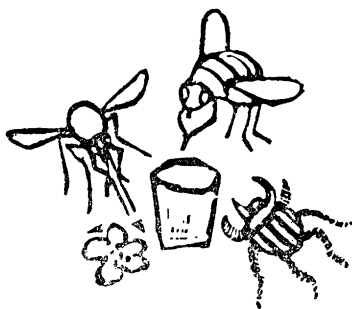
איינס אַ גרעזל האָט אַפילו דעם קאַפּ איינגעטונקט אין פינגערהוט. — איי, האָב איך זיך עס אָפגעפרישט, אַ מחיה! נאַר די צוכט — דאָס גאַטס בהמהלע האָט אַ פליעסקע געטאָן מיט די פליגעלעך.

— וואָס טוט זיך עס! יעדערער וועט שטופן דעם קאַפּ אין

פאַס?!

דעמאָלט האָבן די קלוגע מורעשקעס צוגעטראַכט. זיי האָבן צוגעדעקט דעם פינגערהוט מיט אַ בלעטל. איצטער וועט דאָס וואַסער נישט אויסטריקענען זיך און נישט פאַרשטויבט ווערן.

דעם גאַנצן הייסן זומערטאָג האָט זיך דער עולם געשטופט
 אַרום דעם פעסל מיט וואַסער. און ביי נאַכט איז אַוועק אַ גאַס
 רעגן מיט דונער און בליץ. דער ווינט האָט איבערגעקערט דעם
 פינגערהוט. דאָס ביסל וואַסער, וואָס איז דאָרט געבליבן, האָט
 זיך אויסגעגאַסן. נאָר עס איז שוין קיינעם נישט געווען נייטיק.
 אַרום איז געגאַנגען אַזאַ וואַשעניש און צוואַגעניש אַזש די צווייגן
 אויף די ביימער האָבן געקרעכצט פון פאַרגעניגן. די וואַסער-
 שטראָמען האָבן געשווענקט די בלעטער פון איין זייט, און, ווען
 דער ווינט פלעגט זיי איבערקערן — פון דער אַנדער זייט. דער
 בליץ האָט כסדר זיך געריבן אָן הימל ווי אַ ריזיק שוועבעלע. ער
 פלעגט באַלייכטן אויף אַן אויגנבליק דעם סאָד, כדי אַ קוק טאָן,
 צי אַלע האָבן זיך גוט אויסגעצוואַגן, און זיך ווידער פאַרלעשן.
 אין דער פרי איז די באַבע געקומען אין סאָד אַריין, ערשט
 לעבן באַנק ליגט דער פינגערהוט, בלאַנקט אויף דער זון, בעט
 זיך אויפן פינגער, פונקט ווי ער וואַלט קיין מאָל נישט געווען
 קיין פעסל מיט וואַסער.

ד י פ א ז י ע מ ק ע

אין וואָלד האָט געלעבט אָן אַלטע יאָדלע, אַ באַבעשי. איין
מאַל האָט זי דערזען לעבן זיך אויפן גראָז אַ רויט פינטעלע.
— אַ פּאָזיעמקע איז אויסגעוואַקסן! — האָט זיך דערפרייט
די אַלטיטשקע. — אָבער ווי קומט אַ פּאָזיעמקע אָהער סוף זומער,
קען זי נישט פּאַרשטיין.

און די פּאָזיעמקע אַליין געדענקט אויך נישט פון וואָנען זי
האָט זיך גענומען און בכלל צי איז זי טאַקע אַ פּאָזיעמקע. נאָר
איין זאַך ווייסט זי — האַלטן אין איין איבערתוּרן: „איך וויל
צוריק אויפן האַלדז... איך וויל אויפן האַלדז...“

— ווייסט וואָס, — האָט איר איין מאַל געזאָגט די אַלטע
יאָדלע, שאַרכנדיק מיט אירע גרינע אונטערקליידלעך, — זיי
מיין אייניקל און וואַרף אַוועק די נאַרישקייטן — בעטן זיך אויפן
האַלדז. אויך מיר אָן איינפאַל! אַנישט קען דיך נאָך אַ פּויגל דער-
הערן און מיט איין פּיק אויפעסן. אָדער אַ מענטש וועט, דורכ-
גייענדיק, אַריינלייגן דיך אין זיין קוישל מיט יאָגדעס און אַוועק-
טראַגן פון וואַלד.

פון דעמאָלט אָן איז די פּאָזיעמקע געוואָרן דער יאָדלעס איי-
ניקל און לעבט זיך אַ גוטן טאַג. די פּייגלען פּיקן זי נישט, די
מענטשן טשעפען זי נישט, און טריקענען טריקנט זי אויך נישט,
זי ברענט אין גראָז, ווי אַ פּונק, און די באַבע קען זיך אויף
איר צו זאַט נישט אַנקוקן.

— נחת מיינס, זיסקייט מיינס — רעדט זי צו איר — פאַר

דעם ווינט שרעקסטו זיך גישט, און פאר די קאלטע רעגנס האסטו
גישט קיין מורא.

איין מאל, אין אַ טאג פון שפעטן האַרבסט, זענען פאַרביי-
געגאַנגען אַ יינגעלע מיט אַ מיידעלע.

— זע, אַ פּאַזיעמקע! — האָט אויסגערופן דאָס יינגל. דאָס
מיידעלע האָט זיך אָנגעבויגן, אויפגעהויבן דאָס רויטע קייקעלע
און אויפּמערקזאַם באַטראַכט עס.

— דאָס איז דאָך אַ קרעלעכל! — האָט זי זיך צעלאַכט —
טו נאָר אַ ריר, זעסט, ווי עס איז האַרט? און עס האָט אַ לע-
כעלע אויף דורך און דורך!

— וואָרף עס אַוועק! — האָט געזאָגט דאָס יינגעלע — צו
וואָס דאַרפסטו איין קרעלעכל. און דאָ איז גראַז זעט עס אויס
ווי אַ פּאַזיעמקע — אַזוי שיין!

דאָס מיידעלע האָט אַוועקגעוואָרפן דאָס קרעלעכל אונטער
דער יאָדלע, און די קינדער זענען אַוועק אין זייער וועג. עטלעכע
מאַל האָבן זיי זיך אומגעקוקט.

און די אַלטינקע יאָדלע האָט געשאַרכט מיט אירע גרינע
צווייגן, ווי מיט אָנגעקראַכמאַלעטע קליידלעך, און איז געווען
שטאַרק צופרידן, וואָס די פּאַזיעמקע איז געבליבן מיט איר. און
אַליין דאָס קייקעלע האָט פאַרגעסן, אַז עס איז אַ קרעלעכל און
האָט אויפגעהערט בעטן זיך אויפן האַלדז. אין וואָלד איז געוועזן
אַזוי גוט!

לעבעדיק — נישט לעבעדיק

צוויי מיידעלעך זענען געזעסן לעבן אַ וואַלדריטשקעלע. זיי
האַבן געוואָלט דערגיין, צי דאָס ריטשקעלע לעבט.

איינע האָט געזאָגט:

— דאָס ריטשקעלע לויפט? לויפט. און אויב פאַרשטעלן עס,
וועט עס זיך אָפּשטעלן? עס וועט זיך אָפּשטעלן. הייסט עס, אַז
סע לעבט!

די אַנדערע האָט געזאָגט:

— סע לויפט, סע שטייט, אָבער סע זיצט נישט. הייסט עס,
אַז סע לעבט נישט!

— איך בלאָז אויף דעם, און עס קנייטשט זיך. הייסט עס,
סע לעבט!

די אַנדערע האָט געזאָגט:

— קנייטשט זיך, אָבער קערט זיך נישט אָפּ. הייסט עס,
ס'איז נישט לעבעדיק!

— נישט לעבעדיק, אָבער פונקט ווי לעבעדיק — האָט גע-
זאָגט די ערשטע.

אויף דעם זענען ביידע איינגעגאַנגען.

ק י נ ד ע ר

אויף דער גרינער זוניקער לאַנקע, נישט ווייט פון זיין מאַמען, צופט דאָס גראַז אַ לאַשעקל, אַ ברוינער און אַ בלאַנקענ-דיקער, פונקט ווי ער וואָלט זיין געמאַכט פון שאַקאַלאַד. זיין מאַמע פירט מיט אים אַ געשפרעך אָן ווערטער אויף פּערדן-שפּראַך. אַט זייטלט זי זיך אויף אים, אַט שטרעקט זי אויס צו אים איר האַלדז, אַדער זי טוט אים גאָר אַ גרינגן שמיץ מיטן ברעג וויידל.

אויף אונדזער מענטשלעכן לשון הייסט עס, אַן ערך אַזוי: „נישט דאָס גראַז צופסטו!... קיינסט שלעכט... צעטרעט נישט מיטן פוס דעם זשוקל, זיי געשיקטער!“

דער לאַשעק הייבט אויף דעם קאַפּ און קוקט מיט נייגער אויף אַ יינגעלע — אויף דעם אומבאַקאַנטן וועזן מיט דער הער-לער הריזשע, וואָס פאַשעט זיך נישט ווייט פון אים. אַבער עס צופט אַנשטאַט גראַז, בלומען, און נישט מיט די ליפּן, נאָר מיט די פאַדערשטע פיס!

דאָס באַשעפעניש געפעלט זייער דעם לאַשעק, און ווען עס לאַזט זיך פּלוצעם לויפן נאָך אַ פּלאַטערל און פּאַלט, בעמט דאָס לאַשעקל פּריילעך הירושען און קריגט דערפאַר פון זיין מאַמען אַ פּלאַסק מיטן וויידל איבערן רוקן.

— הירושעט... אַ גדולה אויף אים... — שעמט זי אים — וואָלסט בעסער קוקן זיך אונטער די קאַפּיטעס! מען מעג דען הירושען, ווען אַ צווייטער ספּאַטיקעט זיך?

דער לאַשעק לאַזט אַראָפּ דעם קאַפּ און רייבט זיך, אַ שול-דיקער, אָן דער מוטערס בלאַנקענדיקן זייט. ווידער הירושעט ער. דאָס מאַל גיט ער צו וויסן וועגן זיין הנאָה, וואָס ער האָט פון דעם זוניקן טאַג. פון דעם זאַפטיקן גראַז, פון דעם יינגעלע, וואָס שפּרינגט פונקט אַזוי ווי אַ לאַשעקל.

ח נ ו כ ת - ה ב י ת

מיר זענען אַריבערגעפאָרן אין אַ נייער דירה. ווען מיר זענען צום ערשטן מאל אַהין אַריינגעקומען, האָט מען שוין דאָרטן גע-וווינט : אַ שפינעלע, אַ פליטערל פון אַ טאַפּאַלבוים און אַ זונען-העזעלע.

דאָס שפינעלע — אויפן פענצטער אין ווינקל, דאָס טאַפּאַל-פליטערל — הינטער דער שויב צווישן די פענצטערראַמען, און דאָס זונען-העזעלע — אויף דעם באַלקן.

ווי נאָר מיר האָבן אויפגעפּראַלט דאָס פענצטער, איז דאָס פליטערל אַרויסגעפּלויגן, דאָס שפינעלע האָט זיך גיך, גיך אַראָפּ-געלאָזן אויף זיין שפינוועב-פעדעמל און אַנטלאָפן אין דרויסן. אַבער דאָס זונען-העזעלע איז געבליבן וווינען מיט אונדז !

אַ גוט-מאַרגן!

דאָס מיידעלע האָט אָנגעריסן אַ בינטל פעלדבלומען — אַראָפּגעריסן צוזאַמען מיט דעם גראַז, מיט די טויעלעך אויף דעם און מיט די פליגעלעך, וואָס טרינקען די טויעלעך, און אַרייַנגעשטעלט אין אַ גלאַז מיט וואַסער.

קוקט דאָס מיידעלע אויף אַ קליין פליגעלע און טראַכט: פאַר אַזאַ פליגעלע איז דאָס בינטל — אַ גאַנצער סאַך, און די גרענע לעך — הויכע ביימער. און דאָס וואַסער אין גלאַז — אַן אַזערע. טוט דאָס מיידעלע אַ בויג דעם קאַפּ, שווימט אָן אויפן גלאַז אַ שאַטן, און פאַר דעם פליגעלע איז עס אַוונט. אַט האָט עס אַפילו קריכן אויפּגעהערט, שלאַפט מסתמא מיט זיין קורצן פליגעלע-שלאַף. דאָס מיידעלע גלייכט אויס דעם קאַפּ — ווידער ווערט באַלויכטן דאָס בינטל בלומען. ווידער נעמט אויפּלעבן דאָס פליגעלע, — עס האָט זיך געענדיקט זיין פיצעלע נאַכט, און דאָס מיידעלע שרייט צו אים:

— אַ גוט-מאַרגן דיר, פליגעלע!

שוין איין מאָל אַ פישער

— זאָג מיר, דו פישער, פאַר וואָס כאַפסטו נישט קיין פיש ?
— איך האָב שוין געכאַפט אַ פיש, אָבער ער האָט זיך אויף
מיר צעשריען, האָב איך אים צוריק אין טייך אַריינגעוואָרפן...
— אַ פיש קען נישט שרייען, אַ פיש האָט קיין קול נישט !
— זאָג מיר, דו פישער, פאַר וואָס כאַפסטו נישט קיין פיש ?
— איך האָב שוין געהאַט געכאַפט אַ פיש, אָבער ער האָט
מיר גענומען דראָען מיט אַ פינגער, האָב איך אים צוריק אין
טייך אַריינגעוואָרפן...
— נישט אמת, אַ פיש קען נישט דראָען מיט אַ פינגער,
אַ פיש האָט נישט קיין הענט !
— זאָג מיר, דו פישער, פאַר וואָס כאַפסטו קיין פיש נישט !
— איך האָב שוין געהאַט געכאַפט אַ פיש. אָבער ער האָט
גענומען טופען אויף מיר מיט די פיס, האָב איך אים צוריק אין
וואַסער אַריינגעוואָרפן...
— ווי קומט אַ פיש טופען מיט די פיס ? אַ פיש האָט דאָך
קיין פיס נישט !
— זאָג מיר, פישער, פאַר וואָס כאַפסטו נישט קיין פיש ?
— איך האָב שוין געהאַט געכאַפט אַ פיש, אָבער איך האָב
אַ קוק געטאָן, אַז ער האָט נישט קיין הענט און קיין פיס און
אַפילו קיין קול, האָב איך אים צוריק אין וואַסער אַריינגעוואָרפן...

דער פאָמעראַנג און דער עפל

דאָס מיידעלע האָט אַראָפּגענומען פֿון דעם פּאָמעראַנג די
שאַלעכק, דערזען, אָן ער האָט אַ סך חלקים, און האָט געפרעגט :
— פּאָמעראַנג, פאַר וואָס האָסטו אַזוי פּיל ריפּטעלעך ?
— כּדי דו זאָלסט מיט אַלעמען קאַנען טיילן זיך, — האָט
איר געענטפּערט דער פּאָמעראַנג.
— און דו, עפל, האָסט גישט קיין ריפּטעלעך, כּדי איך זאָל
דיך אין גאַנצן אויפּעסן ? — האָט געפרעגט דאָס מיידעלע.
— זיין, — האָט געענטפּערט דער עפל, — כּדי דו זאָלסט
מיך אין גאַנצן קענען אוועקגעבן.

דער נייגעריקער ווינט

דאָס איז אַ מעשה־הלע וועגן אַ נייגעריקן ווינט, וואָס האָט ליב אונטערצוהייבן פאַרהענגלעך, עפענען טירן, בלעטערן ביי כער, נישטערן אין די ווינקלען. אַלץ דאַרף ער וויסן, אַלץ דאַרף ער אַנרירן, אַ דריי טאָן אַהער און אַהין. איז אַט איין מאל האָט ער געפונען אין סעדל עפעס אַ קיי־לעכדיקס. נאָר וואָס, האָט ער אַליין נישט געוואָסט. אָבער עס ווילט זיך אים וויסן, אוי, ווי עס ווילט זיך! האָט דער ווינט צוגעקייקלט זיין געפינס צום דעמב און פרעגט:

— זאָג מיר, דעמב, דאָס איז נישט קיין דעמבניסל?
— ניין, — ענטפערט דער דעמב, — מיין ניסל איז אַ סך קלענער און ער איז אַ לענגלעכער. און דאָס איז עפעס אַ מין קניילעכל.
האָט דער ווינט אונטערגעכאַפט דאָס קניילעכל און אַוועק־געקייקלט אים ווייטער. זעט ער אַ נוסבוים און פרעגט:
— זאָג מיר, נוסבוים, איז עס נישט דיין ניסל?
— ניין, — ענטפערט דער נוסבוים, — מיין נוס איז אַ סך קלענער און ער איז האַרט. און דאָס איז ווי אַ געדיכט אָפגע־שיילט איי.
האָט דער ווינט צוגעקייקלט דאָס געדיכטע איי צו דעם קאַשטאַנבוים און פרעגט:

— זאָג מיר, קאַשטאַנבוים, דאָס איז נישט דיין קאַשטאַן?
— ניין, — זאָגט דער קאַשטאַנבוים, — מייע קאַשטאַנען

זענען אַ סך קלענער, און ביי זיי זענען פליכעלעך, און דאָס איז
אַ מין קייקעלע.

האַט דער ווינט אַוועקגעקייקלט דאָס קייקעלע איבערן גראָז,
אַרויסגעקייקלט אויפן שטעג, וווּ עס זענען געשטאַנען צוויי
רויטע שיכעלעך, און אין די שיכעלעך — פיסלעך, און אויף די
פיסלעך — אַ מיידעלע אין אַ רויט קליידעלע.

— אַט איז מיין פילקעלע! און איך זוך און זוך... ווהין,
טראַכט איך, האָט זיך עס פאַרקייקלט! — און זי האָט גענומען
איר פילקעלע און זיך געלאָזן לויפן איבערן שטעג, און דער
נייגעריקער ווינט — נאָך איר, צופנדיק דאָס רויט סטענגעלע אין
איר צעפל.

פ ל י ג ל

צוויי יינגעלעך זענען געשטאנען אָנגעבויגן איבער אַ צווייגל פון אַ קוסט און האָבן אויפּמערקזאַם צוגעקוקט זיך צו אַ גאַסס בהמהלע. נאָר אַט האָט עס אַ פּאָך געטאַן מיט די פּליגע-לעך און איז אַוועקגעפּלויגן.

— כּוואַלט אַזוי געוואַלט האָבן פּליגל! — האָט אויסגערופן איינער פון די יינגעלעך.

— איך וואַלט אויך געוואַלט! — האָט געזאָגט דער אַנדער-רער. — דעמאָלט וואַלט איך אַוועקפּליען צו דער קאַנפּעטן-פּאַ-בריק און כּוואַלט זיך אָנעסן מיט קאַנפּעטן. און דו?

— איך — האָט געזאָגט דאָס ערשטע יינגעלע, — איך וואַלט זיך געלאָזט פּליען הויך-הויך אַזש צו דער זון...

און אַזוי ווי אַלץ איז עס געווען אין אַ מעשהלע, איז דער פּאַרלאַנג פון ביידע יינגעלעך תּיכּף מקוים געוואָרן. ביי ביידן זע-נען פּלוצעם אויסגעוואַקסן פּליגל.

אַבער דאָס יינגעלע, וואָס האָט געקלערט וועגן נאַשערייען, איז פּאַרוואַנדלט געוואָרן אין אַ פּליג. און דער אַנדערער איז גע-וואָרן אַ פּויגל.

עס זענען דאָך פּליגל פּאַראַן פּאַרשידענע.

ב

ד א ס ר י ט ש ק ע ל ע

דאָס ריטשקעלע איז געלאָפֿן ווייט־ווייט: פֿאַרביי דעם וועלדל, איבער דער לאַנקע, לענג־אויס דעם דאָרף און נאָך ער־געץ וווּ. פֿאַרביי דעם וועלדל געלאָפֿן — האָבן זיך די בערעזעס אין אים געשפיגלט. איבער דער לאַנקע געלאָפֿן — האָבן די גענדז און די ענטלעך געשווימען, לענג־אויס דעם דאָרף געלאָפֿן האָט דאָס קליינ־וואַרג זיך געפֿליעסקעט, מיט די באַרוועסע פֿיס געפֿאַטשט איבערן וואַסער. דאָכט זיך, גוט? אַלע זענען געווען צופֿרידן, אַלע האָבן דאָס ריטשקעלע געלויבט. נעמט דאָס ריטש־קעלע און ווערט פֿלוצעם גרויס ביי זיך און עס זאָגט אַזוי:

— צו וואָס דאָרף איך, אַז די בערעזעס זאָלן אין מיר זיך שפיגלען, די גענדז און די ענטלעך זאָלן דאָ שווימען, דאָס קליינ־וואַרג זאָל זיך פֿליעסקען! וואָס טויג עס מיר לויפֿן זיי אַנטקעגן, — ווער עס דאָרף, וועט אַליין קומען...

אַזוי האָט באַשלאָסן דאָס ריטשקעלע און האָט זיך אָפֿגע־שטעלט.

שטייט עס אַ טאָג, שטייט צוויי, עס האָט גענומען באַדעקן זיך מיט אַ ראַסקע — כדי די בערעזקעס זאָלן זיך נישט שפיגלען. צום סוף איז דאָס ריטשקעלע פֿון לאַנגווייל אויסגעטריקנט גע־וואָרן.

און דערנאָך האָט אַ גאָס געטאָן אַ רעגן. אויף דעם אָרט פֿון דעם פֿריערדיקן ריטשקעלע זענען געוואָרן אַ סך, אַ סך קליינע ריטשקעלעך. און וועגן יעדן ריטשקעלע איז פֿאַראַן זיין קליין מעשהלע.

דערציילט מיר נישט קיין מעשיות

עס איז מיר אויסגעקומען צו הערן, ווי איינער אַ מענטש האָט
ביז אַ זאָג געטאָן צו אַ צווייטן : — דערציילט מיר נישט קיין
מעשיות ! דעמאָלט האָב איך אַ טראַכט געטאָן, אַז ס'וואָלט גאָר נישט
שלעכט געווען דערציילן אַ מעשה, אַזאַ מעשה, אַז דער דאָזיקער
מענטש זאָל אויפהערן זיין ביז, און זיינע קינדער און קינדס-
קינדער זאָלן נישט זיין קיין ביזע.
איר זאָגט, אַז דאָס איז נישט מעגלעך ? — דערציילט מיר
נישט קיין מעשיות !

דער וואָרעם און דער נוס

דער וואָרעם האָט אָנגעקלאַפּט אין דעם נוס, וואָס איז גע-
האַנגען אויף אַ צווייג :

— הער נאָר, ברודערקע! אין דין שטוב איז ענג און פינצ-
טער, נישט קיין שייך, נישט קיין לופט, לאַמיר דיר אַ פענצטערל
דורכבויערן.

האָט זיך אויפגעכאַפּט דאָס יאָדערל פון זיין זיסן שלאָף און
געזאָגט :

— גוט, בויער דורך!

איז דער וואָרעם אַריינגעקראַכן אין דעם נוס, און ביטער איז
געוואָרן דעם יאָדערל. און דערנאָך אויך מיר.

צוויי טראַפּנס וואָס ער

דער זומער־רעגן האָט זיך געענדיקט. דער צעבליטער בעז
איז געווען אין גאַנצן אין טראַפּנדלעך. צוויי רעגן־טראַפּנס זענען
בשכנות געהאַנגען אויף אַ צווייגל, ווי זיי וואָלטן קוקן איינער
אויף דעם אַנדערן. אייגנטלעך, געהאַנגען איז בלויז איינער פון
זיי. ער איז געווען אַ לענגלעכער, אויסגעזען טרויעריק, עטוואָס
דערשראַקן, קוים־קוים זיך געוויגט אין איינעם מיט זיין צווייגל.
ס'האָט דערמאַנט אין דעם ווי מיר, ווען עס קומט אונדז אַ מאָל
אויס צו באַדויערן איבער עפעס, שאַקלען שווייגנדיק מיטן קאַפּ.
דער צווייטער טראַפּן האָט פאַרפולט מיט זיך אַ צעעפנט
בעזבלימל, וואָס האָט אים אונטערגעהאַלטן, ווי מיט צעשפרייטע
פינגערלעך. דער דאָזיקער טראַפּן איז געווען אַן אויסגעפוקלטער,
אַ בלישטשענדיקער, ווי אַ פּיצל פאַרגרעסער־גלעזל. ער האָט
אויסגעזען פריילעך, יום־טובדיק. ער האָט זיך עטוואָס געוויגט, ווי
דער ערשטער טראַפּן, — זיי זענען דאָך ביידע געווען אויף איין
צווייגל, — נאָר דאָס וויגן זיך איז געווען אַזאַ געמיטלעכס, אַזאַ
זאַרגלאַזיקס.

איך האָב געקוקט אויף די צוויי אין גאַנצן פאַרשידענע
טראַפּנס און געטראַכט: אַבי מע זאַגט: „ענלעך, ווי צוויי
טראַפּנס וואָס ער“.

די נסיעה פון דעם קרעבס

— איך וועל ווייט אַוועק! — האָט געזאָגט דער קרעבס און
גענומען קריכן אויף צוריק. געקראַכן, געקראַכן, ביז ער איז
געקומען אין נעכטן אַרײַן.
און אָט זעט ער די באַקאַנטע סאַזשלקע, און אין דער סאַ-
זשלקע — באַקאַנטע קרעבסן.
— גוט־מאַרגן! — זאָגט צו זיי דער קרעבס. נאָר די קרעבסן
שרײַען אין איין קול:
— שוין געהאַט געזאָגט!
פאַרווילט זיך דעם קרעבס טרינקען, נאָר דאָס וואַסער
טרינקט זיך נישט, און די קרעבסן שרײַען צו אים:
— שוין געהאַט געטרונקען!
פאַרווילט זיך דעם קרעבס איינשלינגען אַ פישל, נאָר דאָס
פישל שלינגט זיך נישט! און די קרעבסן שרײַען ווידער אין
איין קול:
— שוין געהאַט געשלאַנגען!
האַט דער קרעבס גענומען וויינען מיט נעכטיקע טרערן:
— גוואַלד, וואַס טוט מען, ווי אַזוי זאָל איך פון דעם נעכטן
זיך אומקערן צוריק אין דעם היינט?
און דאָ קומט צו קריכן אַן אַלטער פראַש און גיט אים אַזאַ
עצה:
— לײַג זיך בעסער שלאַפן, אין דער פרי, אַז דו וועסט אויפֿ-
שטיין, וועט שוין זיין נישט נעכטן, נאָר היינט.
אַזוי האָט דער קרעבס טאַקע געטאָן. ער האָט זיך געלייגט
שלאַפן, און אין דער פרי, ווען ער איז אויפגעשטאַנען, האָט ער
גלייך געזאָגט:

— אַ גוט־מאַרגן!
 — שוין געהאַט געזאַגט! — ענטפערט מען אים.
 וויל ער אַ טרונק טאַן.
 — שוין געהאַט געטרונקען! — זאָגט מען אים.
 וויל ער אַ פישל איינשלינגען.
 — שוין געהאַט געשלונגען! — הערט ער פון אַלע זייטן.
 נו, גיי מאַך עפעס! און דאָ דערזעט ער ווידער דעם אַלטן
 פראַש.
 — דיין עצה איז קיין עצה נישט, — זאָגט אים דער קרעבס.
 — איך האָב דיך געפּאָלגט. איבערגעשלאָפּן די נאַכט און ווידער
 אַריינגעפּאָלן אין דעם נעכטן!
 — ניין, — זאָגט דער פראַש, — דו ביסט אַריינגעפּאָלן אין
 דעם היינט, נאָר אויף דער וועלט איז שוין מאַרגן. דו ביסט
 ווידער אויף אַ טאַג אָפּגעשטאַנען.
 — וואָס זשע זאָל איך טאַן? — האָט דער קרעבס גענומען
 קלאַגן.
 — מיט טרערן, דערצו נאָך מיט אויסגעטריקנטע, וועסטו
 גאַרנישט נישט העלפּן, — האָט געזאַגט דער פראַש. — טשעפע
 זיך בעסער אָן אויף אַ פליגל פון אַ פויגל, וועט ער דיך נאָך
 היינט אַריבערטראַגן אין דעם מאַרגן, און דו וועסט אַזוי אַרום
 אַניאָגן די צייט.
 — אַ דאַנק פאַר דער עצה — האָט זיך דערפרייט דער
 קרעבס. און דערזענדיק נישט ווייט עפעס אַ פויגל, אומבאַ-
 מערקט זיך צוגעטשעפעט צו זיין פליגל.
 דער פויגל האָט זיך געלאָזט פליען און אַוועקגעטראַגן דעם
 קרעבס ווייט־ווייט. ווען דער פויגל האָט זיך צוגעזעצט אָפרוען,
 האָט זיך דער קרעבס פון אים אָפּגעטשעפעט און גענומען אַרום-
 קוקן זיך אין דעם אומבאַקאַנטן אַרט. דאָס אַרט איז טאַקע אומ-
 באַקאַנט, נאָר אַ טייכל מיט קרעבסן האָט זיך אויך דאָ געפונען.
 אונדזער קרעבס האָט ממש אױפגעלעבט. ער האָט גלייך אויס-
 גערופּן:
 — אַ גוט־מאַרגן! — נאָר ער האָט נישט דערהערט זיין איי-

גענע שטים. געוואלט אַ פישל איינשלינגען, נאָר ער קאָן עס
 נישט דערלאַנגען. געוואלט וואַסער אַ טרונק טאָן, ערשט ער
 קאָן זיך נישט דערציען צו דעם. וואָס טוט זיך עס?? — ווּזנ-
 דערט זיך דער קרעבס. דאָ זאָגט מען אים:
 — דו ביסט אַריינגעפאַלן אין דעם איבערמאַרגן. דו האָסט
 אויפן פליגל פון דעם פויגל איבערגעיאָגט די צייט.
 דערהערט „איבערגעיאָגט“, — האָט זיך דער קרעבס אַזוי
 דערשראָקן, אַז ער איז שיעור נישט געשטאַרבן אויפן אָרט. אַפ-
 שטיין — דאָס איז נאָך צו דערליידן. נאָר איבעריאָגן — דאָס
 האָט נאָך מיט קיין איין קרעבס קיין מאָל נישט פאַסירט.
 פאַר גרויס שרעק האָט דער קרעבס גענומען גיך-גיך פּוּזען
 אויף צוריק, ביז וואַנען ער איז סוף-כל-סוף אַריינגעפאַלן אין זיין
 טאַג, אין זיין סאַזשלקע און אפילו אין זיין אייגענעם שפור. און
 דאָ האָט דער קרעבס זייער און זייער דערפרייט זיך און אַ נדר
 געגעבן מער קיין מאָל נישט לאָזן זיך אין קיין ווייטער נסיעה.

א י י ז ל ש ע ר פ ע ס י מ י ז ם

— אַלע טענהען, אַז איך בין בלינד, — האָט געזאָגט מיט אַ
זיפֿן דער מוילוואָרף צום אייזל.
— דעם אמת גערעדט, האָסטו גאַרנישט נישט אָנגעווירן,
— האָט געענטפערט דער אייזל. — לויט מיין שכל, איז אייגנט־
לעך נישטאָ אויף וואָס צו קוקן.

אָן אַ שטאַם

— טוט נאָר אַ קוק, — האָבן געזאָגט די העלפאָנד-בלעטער, וואָס זענען אַרױסגעוואַקסן גלייך פון דער ערד, צו די שכנות-דיקע קליינע בלעטלעך, וואָס זענען געוואַקסן אויף אַ שטענגל. — מיר דאַרפן אַפילו נישט קיין שטאַם; אַט האָבן מיר אייך שוין איבערגעיאָגט. צום סוף זומער וועלן מיר זיין הויך, ווי אַט יענע סאַסנע, און איר וועט קוים אונטערוואַקסן.

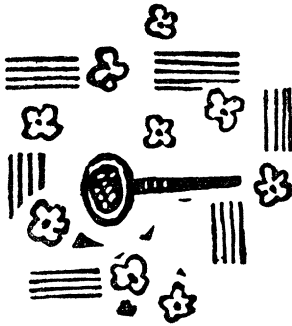
אַט אַזוי האָבן זיך באַרימט די העלפאָנד-בלעטער, און די קליינע בלעטלעך האָבן נישט געאיילט, פאַרגעזעצט וואַקסן אין איינעם מיט זייער שלאַנקן שטענגל.

צום סוף זומער האָט אַ פיצל גרין בימעלע פריילעך גע-צאַפלט מיט זיינע בלעטלעך. דאָס איז געווען אַ יונג דעמבל. און די העלפאָנד-בלעטער זענען טאַקע פאַרבליבן פון אונטן. זיי זענען געוואָרן נאָך גרעסער, נאָך פליישיקער, ביי די ברעגן האָבן זיי זיך צעריסן, זיך באַדעקט מיט שטויב, נאָר קיין גע-מיינזאַם שטענגל, פון וועלכן עס ווערט מיט דער צייט אַ שטאַם, האָבן זיי נישט געהאַט. דאָס זענען געווען געוויינלעכע לאַפּר-כעס, העלפאָנד-בלעטער.

דער טשוואַק און די וואַנט

אין דער וואַנט האָט געטאַרטשעט אַ גרויסער טשוואַק.
ווער עס זאָל נישט דורכגיין, פלעגט זיך פאַרטשעפען אָן אים.
— ווי אומגעלומפערט דו ביסט! — האָט אים איין מאָל
מאָל געזאָגט די וואַנט. — טו אַ קוק, ווי איך בין גלאַט. קיינעם
פאַרטשעפע איך נישט.

— דיך האָבן דאָך די מוליערס געהאַלטן אין איין גלעטן,
און מיר האָט מען געקלאַפט איבערן קאַפּ, — האָט געענטפערט
דער טשוואַק און צעריסן עמעצן דעם אַרבל פון אויבן ביז
אַראָפּ.

ה א ל ב ו ו א ל ף - ה א ל ב ש א ף

געלעבט האָט אויף דער וועלט האַלב וואָלף - האַלב שאָף
געשנאָרעט ווי אַ וואָלף און געמעקעט ווי אַ שאָף. ער פלעגט
זיך פאַרקלייבן אין די קוסטעס אַזוי, אַז בלויז דער שאָפענער
קאָפּ זאָל אַרויסשטעקן, און אַפּוואַרטן די שאָפענע סטאַדע. ווי
נאָר די סטאַדע פלעגט זיך צונויפנעמען, פלעגט ער, פאַרגראָ-
בנדיק די וואָלפישע מאַרדע צווישן די בלעטער, נעמען וויינען
אויף זיין ביטערן מזל: — אומגליקלעך בין איך! אי די וועלף די
בלוטזויגער, איך קאָן זיי נישט געדאַכטן, נאָר זיי פלייסן זיך אַ
ביס טאָן מיר אין הינטן...

קוקן די שאָף אויף זיין צעביסענעם הינטן און הערן אים
מיט גרויס רחמנות.

און דאָ מיצקע־דרינען — וועלף! זיי וואַרפן זיך אויף די
שעפעלעך, און האַלב וואָלף - האַלב שאָף — צוזאַמען מיט די
וועלף! ער פאַרצוקט אַ פעטע שאָף און — תיכף אין די קוסטעס.
דאָרטן נעמט ער זיך איבער אַ נייס באַקלאַגן אויף זיין מזל: „אוי,
די וועלפישע געזעצן! איך קאָן זיי נישט פאַרטראַגן...”

און די שאָף גלייבן אים. ווייל — די, וואָס האַבן זיך גע-
לאָזט לויפן פון די וועלף, האַבן נישט געזען, וואָס עס האָט
געטאָן אין יענער צייט האַלב וואָלף - האַלב שאָף. און דאָס שער
פעלע, וואָס ער האָט פאַרצוקט, האָט יאָ געזען, נאָר עס איז
שוין אויף דער וועלט נישטאָ...

ב א ר ו ע ס ע ר ה י י ט

אַ פיקהאַלץ האָט געעפנט אין אַ בוימלאַך פון אַן אַלטער
סאַסנע אַ שוסטער-וואַרשטאַט. פאַר אַלע חיות גענייט שיד פון
קאַרע.

און אַט איז דער גאַנצער וואַלד באַשוכט געוואָרן. אַפילו
דער האַז האָט זיך שטיוועלעך באַשטעלט. מען וואַלט געקאַנט
גאַר שיין אַ לעב טאַן. — אַבער אַט אַ צרה! קיין שפור פון
טריט איז מער נישט צו דערקענען, — קיין ריח, קיין סימן פון
אַ לאַפקע. איין חיהלע קאַן דאָס צווייטע נישט אַפזוכן.
— ניין, שוין גלייכער באַרוועהטערהייט!

א ג ע פ ע ר ל ע כ ע ר ל י ג נ

דער וואָלף האָט געזאָגט: „איצט איז טאָג“. נאָר קיינער
האַט אים נישט געגלייבט. אַלע האָבן געזען, אַז עס איז נאַכט.
— דער וואָלף איז גערעכט, — האָט געזאָגט דער פּוקס,
— ס'איז איצט טאַקע טאָג. און פינצטער איז דערפאַר, וויל
עס איז גראָד ליקוי-חמה.

און דאָס איז געווען אַ געפערלעכער ליגן, וויל ער איז
זייער עבלעך געווען אויף אַן אמת.

ווען עס איז געשטארבן דער גרויסער מענטש

ווען עס איז געשטארבן דער גרויסער מענטש, האָט יעדער דערער געמאָלדן זיך פאַר זיינעם אַ בעסטן פריינד, יעדערער האָט דערציילט מעשיות וועגן דעם, ווי דער פאַרשטאַרבענער האָט אים ליב געהאַט, שטענדיק געלויבט און געהאַלטן פון אים אַ וועלט. און נאָר זיין אמתער פריינד האָט דאָס אַלץ געהערט און געשוויגן.

— און איר, פאַר וואָס שווייגט איר? — האָט אים עמעץ אַ פּרעג געטאָן. — ער האָט דאַכט זיך געהאַלטן פון אייך?
דער פריינד פונעם פאַרשטאַרבענעם האָט זיך אַרומגעקוקט און, אומגערעכט פאַר זיך אַליין, אַ זאָג געטאָן:
— מײַך... מײַך האָט ער נישט ליב געהאַט...
געזאַגט, און מיט אַ מאָל דערפילט זיך לייכטער, וואָס ער איז נישט צווישן אָט די אַלע.

דער באַרג און דער ווינט

דער באַרג האָט דערלויבט, אַז דער ווינט זאָל פון אים
אַראַפּבלאָזן איין זעמדעלע, איז ער איבער טויזנט יאָר געוואָרן
גלייך מיט דער ערד.

ד ע ר ו ו י ד ע ר - ק ו ל

ער ווינט אין די בערג, אין די וועלדער, ער באַהאַלט זיך
אויס אין די היילן, ער שעמט זיך פאַר מענטשן, ווייל ער קען
גאַרנישט צוטראַכטן און חזרט בלויז איבער אַ פרעמד קול.

ד א ס ק נ י י ט ש ע ל ע

דאָס קנייטשעלע איז געקומען צו דעם מענטשן און האָט
געזאָגט:

— אויב דו וועסט לאַכן, וועל איך זיך לייגן לעבן דיין
מויל; אויב דו וועסט וויינען, וועל איך זיך לייגן אונטער די
אויגן.

דער מענטש האָט באַשלאָסן איבערכיטערעווען דאָס קניי-
טשעלע.

— איך וועל נישט וויינען און נישט לאַכן... — האָט ער
געזאָגט.

נאָר נישט טראַכטן האָט דער מענטש נישט געקאָנט.
זענען ביי אים געוואָרן קנייטשעלעך אויפן שטערן. זיי
זענען אויך געוואָרן ביי דעם מויל און אַרום די אויגן, ווייל
טראַכטנדיק האָט ער אי געלאַכט אי געוויינט.

דער העלפאנד און דער וויזליק

דער העלפאנד האט אפגעווארט אין אויפנאם־צימער ביי
דעם וויזליק. דער וויזליק איז דורכגעגאנגען צו זיך אין קאבי-
נעט און האט זיך נישט באגריסט מיטן העלפאנד.
— אנטשולדיקט, — האט ער זיך נאך דעם פארענטפערט,
— איד האב אייך פשוט נישט באמערקט...

צוויי מורעשקעס

צוויי מורעשקעס האָבן געפויזעט איבער אַ קאָון.
— ביי מיר איז זומער, אַלץ אַרום איז גריין, — האָט גע-
זאָגט איין מורעשקע.
— און איך ווייס נישט, זומער צי ווינטער, ווייל ביי מיר
איז נאַכט. אַלץ איז שוואַרץ, — האָט געענטפערט די צווייטע,
און זיי האָבן פאַרגעזעצט פּוּזן: איינע איבער אַ גרינעם, די
אַנדערע איבער אַ טונקעלן פאַס פונעם קאָון.

נישטדאסנישטיעניץ

נישטדאסנישטיעניץ האט זיך געלאזט אויף אַ שפּאַציר. גייט עס
איבערן וואַלד און זעט, און אונטער די ביימער אויפן גראָן זענען
צעוואַרפֿן זונפלעקן. איז עס נישט פּויל, קלייבט צונויף די זונ-
פלעקן, קלעפט זיי אָן אויף זיך און גייט ווייטער.
און דער גאַנצער וואַלד ווונדערט זיך:

איינע זאָגן: — זעט, ביי אונדז האָט זיך אַ זשיראַף באַוויזן.
אַנדערע זאָגן: — אויך מיר אַ זשיראַף! ביי אַ זשיראַף איז
דאָך אַ לאַנגער האַלדז, און דער איז נישט דאָס און נישט יענץ...
גייט זיך אַזוי נישטדאָסנישטיעניץ, שפּאַצירט זיך. זעט עס אַ
ביימעלע מיט הוילע צווייגן. ברעכט עס אַפּ צוויי צווייגן, שטעלט
זיי אַוועק אויפן קאַפּ און לאָזט זיך ווייטער.
און דער גאַנצער וואַלד ווונדערט זיך:

איינע זאָגן: — זעט, ביי אונדז האָט זיך אַ הירש באַוויזן!
אַנדערע זאָגן: — אויך מיר אַ הירש! ביי אַ הירש זענען דאָך
שלאַנקע פּיס, און דער איז נישט דאָס און נישט יענץ...
און נישטדאָסנישטיעניץ שפּאַצירט אַלץ, קוקט אין אַלע פּיר
זייטן. זעט עס העל-גרינע בלעטלעך, וואָס לויכטן צווישן דעם
טונקעלן גרינס. טוט עס אָן צוויי בלעטלעך אויף די אויגן און
גייט ווייטער.

און דער גאַנצער וואַלד ווונדערט זיך:
איינע זאָגן: — זעט, ביי אונדז האָט זיך אַ לעמפּערט באַ-
וויזן!

אַנדערע זאָגן: — אויך מיר אַ לעמפּערט! ביי אַ לעמפּערט
איז דאָך די פעל אַ געשטרייפּטע, און דער איז נישט דאָס און
נישט יענץ...

האַט נישטדאָסנישטיענץ צוגעזעצט זיך אויף אַ פּניאַק, זיצט
און טוט זיך נישט קיין מינדסטן ריר. וואָס איז מיט אים — גיי
פאַרשטיי!

פרעגט מען אים: — ס'איז דיר אומעטיק?
— ניין, — ענטפערט ער.
פרעגט מען אים: — ס'איז דיר פריילעך.
— ניין — זאָגט ער.
— וואָס זשע איז דיר פאַרט?
— מיר איז נישט דאָס און נישט יענץ...

ד י פ ע ל

דער לייב האָט געזאָגט צו דער היענע:

— איך וועל דיך פאַרצוקן. — מיר געפעלט דיין פעל, איך
וועל זי אויסשפרייטן ביים אַריינגאַנג אין מיין הייל.
— אַ צו וואָס דאַרפט איר זיך מטריה זיין, — האָט אויס-
גערופן די היענע, — אַז איר קענט אַזוי אויך ווישן אָן מיר די
פיס!

א רעמאנט אין וואלד

איינעם א זשוק האט זיך פארגלוסט רייך ווערן. האט ער צוגעטראכט רעמאנטירן דעם וואלד... א גאנצן טאג איז ער ארומגעפלויגן, אלץ באקוקט און אויסגעפארשט, און צו אונט צו אזוי פארשריבן:

„די בערעלעך פון די יאדלעס פאלן אפ, דאס גרינס איז דורכויס אין זונפלעקן און בעת עס גייט א רעגן, רינט דער גאנצער וואלד.“

— פון אזא קאפיטאלן רעמאנט קאן מען דאך באגילדט ווערן! — פרייט זיך דער זשוק, און צעשטעלט אלעמען אויף דער ארבעט: דעם פיקהאלץ — ער זאל די קארע צונויפשטור קעווען, די ווערעם — זיי זאלן די שוואמען פארלייטן און די רויפן — זיי זאלן די בלעטער פארצירעווען.

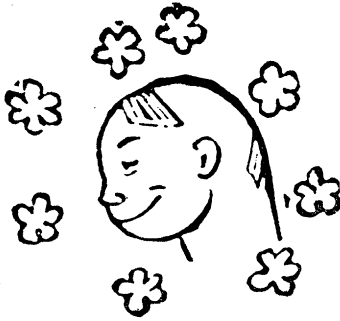
די ארבעט קאכט. דער זשוק גייט ארום אין גאלד, און מיט דעם רעמאנט אין וואלד האלט מען נאך אלץ פון פארנט, עס איז א סברא, אז ער וועט זיך קיין מאל נישט ענדיקן.

ג יי, ר יי ד מ י ט ז יי !

צווישן די חיות האט זיך פארשפרייט א קלאנג, כלומרשט
דער לייב איז גאר קיין לייב נישט!
— דאס קאן נישט זיין, — האט א טייל געטענהט, — ווער
נאך קאן דען זיין א לייב, אויב נישט דער לייב? און בכלל —
ער איז דאך אן אויסגעשפראכענער לייב!
אנדערע זענען נישט מסכים געווען:
— אן אויסגעשפראכענער לייב, זאגט איר? — איר האט
ווען עס איז געזען דען א לייב?
— אוודאי געזען! אונדזער לייב!

דאָס צוקער־שמיכעלע

ביי איינעם אַ מענטשן איז געווען זיין אייגנס אַ צוקער־שמיכעלע. וואָס קאָן עס אויסמאַכן? איז עס אָבער נישט אַזוי פשוט: מען טאָר זיך נישט וואַשן. אונטערפּאַלן אונטער אַ רעגן איז אַ געפאַר. באַזונדערס דאַרף מען זיך היטן פאַר טרערן: וועסט קוקן אויף יענעמס טרערן, קאַנען נאָך חלילה ביי דיר אַליין טרערן זיך אַ גאַס טאָן — און גלייך אויפן שמיִי־כעלע. קאָן עס נאָך צעגייין!
— נו, מילא, זאָל עס צעגייין, — וועט איר זאָגן.
אָבער אייניקע האַלטן, אַן אַן אַ צוקער־שמיכעלע וועלן זיי נישט דורכלעבן.

ד א ס ג ע פ י נ ס

איינער אַ מענטש האָט געפונען אויף דער ערד אַ בלאַנ-
קענדיק שטיינדל. ער האָט עס באַטראַכט פון אַלע זייטן און
שוין געוואָלט אַוועקוואַרפן, נאָר דאָ איז פאַרבייגעפאַרן אַ ריי-
טער און האָט צו אים געזאָגט:

— גיב מיר דאָס שטיינדל און איך וועל דיר פאַר דעם אַפ-
געבן מיין טאַשמעסערל.

— גיין, — האָט יענער געענטפערט און פאַרפּרעסט דאָס
שטיינדל אין פּויסט. און טאַמער איז עס מער ווערט, האָט ער
אַ טראַכט געטאַן, וואָס דאַרף מען זיך איילן?..
נאָר דער רייטער האָט אים פאַרגעלייגט:

— ווייסטו וואָס, נאָ דיר פאַר דיין שטיינדל אַט די פיינע
זאָך, — און ער האָט אים דערלאָנגט זיין זייגער.

— גיין, — האָט אויסגערופן דער אייגנטימער פונעם
שטיינדל און באַהאַלטן זיין געפינס אין קעשענע. מסתמא איז
עס אַ ווערטפולער שטיין, האָט ער אַ טראַכט געטאַן.

נאָר דער אומבאַקאַנטער איז פון אים נישט אָפגעשטאַנען:
— און אפשר וועסטו מסכים זיין בייטן דיין שטיין אויף מיין
פּערד? טו גוט אַ טראַכט.

— איך האָב נישט וואָס צו טראַכטן — האָט יענער גלייך
אים אָפגעשניטן. — אַפילו אויף אַ הויז וואָלט איך אויך נישט
בייטן!

דאָ האָט זיך דער רייטער צעלאַכט אויף אַ קול און גע-
זאָגט:

— צי ווייסטו כאַטש, אַז דיין שטיינדל איז נישט ווערט
אַפילו קיין טשוועקל פון אַ פאַדקאַווע? מעגסט עס אַרויסוואַרפן!
— און ער האָט אַ צי געטאַן די לייצעס.

— איך האָב דאָך פֿון סאַמע אָנהייב געוואָלט עס אַרויס־
 וואַרפֿן, — האָט מיט פֿאַראיבל נאַכגעשריען אים דער מענטש
 מיטן שטיינדל, — היינט וואָס האָסטו מיר געדרייט אַ ספּאַָ־
 דיק? ! — און, אַוועקוואַרפנדיק דעם שטיין, האָט ער זיך גע־
 לאָזט מיט זיין וועג.
 — היי, רייטער! — האָט ער מיט אַ רגע שפּעטער גענומען
 רופֿן. — שטיי! — דער רייטער האָט זיך אָפּגעשטעלט.
 — און וואָס וואָלסטו געטאָן, ווען איך בין מסכים בייטן
 מיין שטיין אויף דיין פּערד?
 — דו ביסט טאַקע אויף קיין שטיינער נישט קיין מבין —
 האָט דער רייטער געענטפּערט, — נאָר איך אויף מענטשן בין
 גראַד יאָ אַ מבין.

א י נ ד ז ע ל ע ר ש י י ן

זווהעזעלעך שפרינגען איבערן צימער: פון די ווענט
אויפן באַלקן, פונעם דיל אויף די פאָרהענגלעך... אַט באַלויכטן
זיי די פרענדן פון טישטעך, אַט — אַן אויער ביי דער קאַץ,
אַט — אַ גלאַז אין קרעדענץ. זיי לאַכן אַן אַ קול, ווי זיי וואַלטן
זאָגן:

— אונדו געפעלט, ווען ס'איז ליכטיק אַרום, נאָר מיר
זענען ליכטיקער פון ליכטיק. מיר אַנטפלעקן דעם רייץ פון אַ
גלאַט שטיקל וואַנט, פון אַ פשוט שטיקל דיל.

— מיר זענען קליינע אינדזעלעך, געהאַפטענע פון שיין און
פלוצעמדיקייט. מיר זענען — די זאַרגלאַזיקייט אַליין. נאָר די וועלט
איז אַזוי רייך, אַז וואָס מיר זאָלן צופעליק נישט באַלייכטן, איז
עס ווערט באַלויכטן צו זיין.

זווהעזעלעך קרייזן, שווינדלען פאַר די אויגן, לאַכן אַן אַ
קול.

בערעלע

דאָס איז אַ פעסט, געפאַקט בערעלע, אַ ביסל ווילד און אַ
ביסל שלעפּעריק. דאָס נעמט זיך מסתמא ביי אים נאָך פון
אַ מאָל, מיט מילי-מילאַסן יאָרן צוריק, ווען ער איז נאָך אין
וואַלד אַרומגעלאָפּן, אויף די ביימער געקלעטערט און דורך
די לאַנגע ווינטערס די לאַפע אין שלאָף געזויגן. פון דאָנען נעמט
זיך אויך, וואָס ער טוט אַ מאָל אַ ברום, אַ מאָל אַ דראַפע, וואָס
אַלץ שלעפט ער צו זיך און פאַרוזכט אויפן טעם, — עס מעג
זיין אַן אַלט בוך אָדער אַ נייער שוך.

נאָר צו ביסלעך טרעטן אָפּ דער שלעפּער און די ווילדקייט,
ווייל בערעלע — דאָס איז אַ מענטשל, שוין אַ גאַנצער מענטש!
דאָס סאַמע מענטשלעכע אין אים זענען די אויגן, אוי, די אויגן!
פון יענע בערישע קיילעכיקע קנעפלעך איז קיין זכר נישט
געבליבן. דאָס אויג פונעם מענטשן איז געוואָרן לענגלעך, זיך
אויסגעצויגן, באַקומען ווינקלען, וווּ עס זאל קאָנען רוען די
חכמה. אָבער חכמה — וווּ נעמט מען עס? דערווייל האַלט
נאָך מיט דעם גאַנץ שוואַך. והא ראייה, אַ קלוגן פּאָלגט מען,
און בערעלען פּאָלגט קיין זאָך נישט. אַט רייסט זיך אַרויס
דער דיל פון אונטער זיינע פּיסלעך, אַט קומט אים אַנטקעגן
אַ האַרטער שאַפּע-ווינקל. בערעלע שרייט, בערעלע ברומט, בערעלע
ווערט ווילד, דערנאָך שלעפּעריק — אַן אַנדייט אויף יענע צייטן,
ווען ער איז אין די וועלדער אַרומגעלאָפּן, אויף די ביימער
געקלעטערט, דורך די ווינטערס געשלאָפּן.

נאָר דאָך איז בערעלע — אַ מענטש. בערעלע טראַכט און
ווייסט אַליין נישט, אַז ער טראַכט. זיינע געדאַנקען — אַ פאַר-
פּלאַנטערט צונויפגעקלעפט קניילכל, וואָס קיין איין באַזונדער
פעדעמל האָט זיך נאָך פון דעם נישט אָפּגעוויקלט. נאָר הינטערן

שטערן גייט שוין אַ גוואַלדיקע אַרבעט: דער שלייה צוקט, די ברעגן פון די ברעמען הייבן זיך אונטער. און דעמאָלט פאַלט אים נישט איין צו שרייען, עס ציט אים נישט שלאָפן. דעמאָלט פלייסט ער זיך ריידן.

און ריידן רעדט בערעלע אויף דריי שפראַכן מיט אַ מאָל. אויף רוסיש, אויף יידיש און אויף זיין אייגענער קינדערשפראַך: — אוידי! גייוועק! ניניני! — מיט אַזאַ לשון האָט ער איין מאָל אַרויסגעטריבן פון שטוב אַ פאַסקודנעם מענטשן, וואָס איז גער־קומען יסורים מאַכן זיין טאַטן, ער האָט יענעם געשטופט מיט די פויסטלעך און ביין געשריען דערביי. בערעלע פאַרשטייט אַ מאָל אַלץ ווי אַ גרויסער.

בערעלע איז אַ גאַשער — פונקט ווי אַלע בערן. ווי אַלע בערן, איז ער נייגעריק. אויך ווי זיי, איז ער אַ בעלן אויף מוזיק. ווען ער הערט מוזיק, גליען זיך ביי אים אָן די אייגעלעך און די הענטלעך נעמען זיך באַוועגן צום טאַקט. דערביי ברומט ער אונטער.

בערעלע האָט ליב מעשיות. דערצייל איך אים אַ מעשה וועגן אַ וואַלד, גייען מיר מיט אים אַוועק אין וואַלד און פאַרבלאַנדזשען זיך דאַרטן. מיר בלאַנדזשען לאַנג, ביז וואַנען ער נעמט מיך אָן מיט זיין הענטל און פירט מיך אַרויס פון דער וואַלד־געדיכטער־ניש צו דעם זילבערנעם טייכעלע פון זיין געלעכטער. פון דאַנען איז שוין נישט ווייט דער וועג צו דעם צימער, וווּ בערעלע וווינט, צו זיין טאַטע־מאַמע, צו זיין גאַנצער קינדערשער אויסקומעניש, וועלכע ער וועט מיט דער צייט אויף שטענדיק פאַרגעסן, און דאָך וועט ער זי אַ גאַנץ לעבן צוזאַמען מיטן בלוט טראַגן אונטער דער הויט, אין די אַדערן, און עפעס־וואָס זיך פון צייט צו צייט דערמאַנען, אַליין נישט וויסנדיק פון דעם, אָן ער דערמאַנט זיך...

געזאלצענע אוגערקעלעך

ווען איך הייב אן וויינען, נעמט מיך די מאמע פאר א האנט
און פירט מיך אין אונדזער גארטן.
— טו א וויין אויף די אוגערקעלעך, זיי זאלן ווערן גער
זאלצן...
— איך וויל נישט, איך וויל נישט, זיי זאלן ווערן געזאלצן!
— און איך הער אויף צו וויינען.
ווען עס איז געקומען דער הארבסט, האט די מאמע פון
דעסטוועגן אוועקגעשטעלט אויפן טיש א פולע שיסל מיט גער
זאלצענע אוגערקעס. מסתמא, ווען איך פלעג זי נישט פאלגן,
פלעגט זי גיין אין גארטן וויינען.

דער ערלעכער האָז

אַ האָז איז געלאָפֿן איבער דער לאַנקע און האָט געפונען אַ
מטבע — צוויי קאָפּיקעס. ער האָט זי אויפגעהויבן און געלאָזט
זיך ווייטער. אַט האָט ער באַגעגנט אַ פעלדמויז און פרעגט
ביי איר.

— דאָס האָסטו פאַרלאָרן צוויי קאָפּיקעס ?

— ניין, נישט איך, — ענטפערט די פעלדמויז, — אייסעך,
אַ קלייניקייט !

לויפט דער האָז ווייטער, באַגעגנט ער אַ שטעכלער און
פרעגט ביי אים :

— דאָס האָסטו פאַרלאָרן צוויי קאָפּיקעס ?

— ניין, נישט איך, — ענטפערט דער שטעכלער, —
אייסעך, אַ קלייניקייט !

לויפט דער האָז ווייטער, באַגעגנט ער אַ פוקס.

— דאָס האָסטו פאַרלאָרן צוויי קאָפּיקעס ?

— ניין, נישט איך.

— איך בין שוין פשוט פאַרמאַטערט, — קלאַגט זיך דער
האָז, — וועמען איך פרעג נישט, זאָגט ער, אַז נישט ער האָט
פאַרלאָרן. און איך וויל פון דעסטוועגן וויסן, ווער. וואָס זשע
טוט מען ?

— געפין אַ טעלעפאָן, — האָט אים געזעהט דער פוקס, —
קלינג אָן אין אַנפרעג-ביוראָ.

דער האָז האָט געפאלגט דעם פוקס. אָפגעזוכט אָן אויטאָ-
מאַטישן טעלעפאָן, געשטעלט זיך אויף די הינטערשטע פיסלעך,
אַריינגעוואָרפן די צוויי קאָפּיקעס, אַ דריי געטאָן דעם נייטיקן
נומער און דערהערנדיק אַ שטים, פאַרגעבן די זעלבע פראַגע :

— דאָס האָט איר פאַרלאָרן צוויי קאָפּיקעס ?

— חלילה ! דאָס האָט איר זיי איצט פאַרלאָרן ! — האָט
מען אים געענטפערט.

דער האָז האָט אַ דערפרייטער אויפגעהאנגען דאָס טרייבל
און איז אוועקגעלאָפֿן צוריק אויף דער לאַנקע.

ד י ל א ט ע

א לידיקגייער האט געפרעגט ביי א הארעפאשניק:
— פאר וואס איז מיר אין מיין פעלץ קאלט, און דיר איז
שטענדיק הייס, כאטש דאס פעלצל דיינס איז אפגענוצט און מיט
א לאטע אויפן רוקן?
— די לאטע ווארעמט מיך, — האט געענטפערט דער האר-
רעפאשניק.
— און אז איך וועל אוועקלייגן אויף מיינעם א לאטע, וועט
מיר זיין ווארעם? — האט ווידער געפרעגט דער לידיקגייער.
— אויב דו וועסט זי צווייען אויף א גאנץ ארט, וועט זי
נישט ווארעמען, אויב דו וועסט בכוונה צערייסן — אויך די
זעלבע מעשה. מען מוז, אז דער פעלץ זאל זיך אויסטראגן און
עס זאל ווערן א לאך.
— און וויפל דארף געדויערן, אז מיין פעלץ זאל צעריסן
ווערן?
— אויב דו וועסט ארומשפאצירן פוסט און פאס, קאן דין
פעלץ זיין שפאגל ביי א יאר צען...
פון דעמאלט אן האט דער לידיקגייער גענומען הארעווען.
ער סטארעט זיך אלץ אפזוכן אזא שטיקל ארבעט, אז זיין
פעלץ זאל וואס גיכער זיך צערייסן: אט האקט ער האלץ, אט
שלעפט ער זעק, אט קאסעט ער גראן, און לסוף האבן אויף זיין
פעלץ זיך באוויזן לאטעס.
די עצה, זעט ער איצט, איז געווען א גוטע: מיט לאטעס
איז א סך ווארעמער!

אַ הַאָלְבֵּר אַמֶת

די קראַנקע פעלדמירן האָט אַנגעדראַפּעט אויף אַ שטיקל קאַרע אַ ברייול. אין דעם ברייול האָט זי געבעטן איר פריינד דעם האָז: „ברענג מיר, זיי אַזוי גוט, עפעס עסן. דו האָסט אַ וואַרעם גרוי פוטערל, און איך בין קראַנק און גיי אין ערגעץ נישט אַרויס“.

דער האָז האָט געשיקט אַן ענטפּער: „איך קאָן דיר נישט ברענגען קיין עסן, — איך האָב מער נישט מיין גרוי פוטערל“.

— אַ רחמנות אויף אים, — האָט די מויל גענומען באַדויערן דעם האָז, — ווי קומט ער אויס אָן זיין פוטערל אין אַזאַ קעלט! זי האָט נישט געוואוסט, אַז דער האָז האָט איר אַנגעשריבן בלויז אַ האַלבן אמת: דאָס גרויע פוטערל איז שוין טאַקע נישט געווען אויף אים, אָבער אַ פוטער האָט ער געהאַט — אַ ווייסן, ווייל ס'איז געוואָרן ווינטער.

דער רויטער פעפער און דער קאוון

דער רויטער פעפער האט געזאגט צו דעם קאוון:
— איד בין רויט, און דו ביסט רויט, נאר פאר וואס עפעס
איז דיין רויטקייט א זיסע, און מיינע — א ביטערע?
— דאס איז דערפאר, — האט אים געענטפערט דער קאוון,
— וויל מיין רויטקייט איז פון אינעווייניק, און דינע — פון
דרויסן.

צו קליין

צוויי ווילדע חיות האָבן זיך געשלאָגן אויף טויט. פון רציחה האָבן זיי געגראָבן מיט די לאַפּעס די ערד, געקייקלט זיך, משונה געשפרונגען און הויך אויפן קול געריטשעט.

אַלע באַשעפענישן אַרום און אַרום האָבן זיך אויסבאַהאַלטן: ווער עס האָט זיך פאַרקליבן אויף אַ שפיץ פון אַ בוימ, ווער — אין אַ נאַרע, און ווער — אין אַ בוימלאַך. קיינער האָט נישט געוואַגט די נאַז אַרויסצושטעקן.

ווען דאָס געשלעג האָט זיך פאַרענדיקט, איז אַרויסגעקראָכן פון זיין באַהעלטעניש דער באַרסוק און דערזען אויף דער צע-גראַבענער ערד אויף דעם אַרט, וווּ דאָס געשלעג איז ערשט פאַר-געקומען, אַ וואַרעם, וואָס האָט זיך רויק געוואַרעמט אויף דער זון.

— ווי אַזוי ביסטו עס גאַנץ געבליבן? — האָט זיך פאַרווונ-דערט דער באַרסוק.

— איך בין צו קליין, מען זאָל מיך קאַנען צעקוועטשן, — האָט געוואַגט דער וואַרעם, — איך בין צווישן די נעגל דורכ-געקראָכן.

דער טכויר און דער שטעכלער

— שטעכן זיך? פע! דאס איז נישט עטיש, — האָט געזאָגט
דער טכויר צום שטעכלער. ער, פּערווענלעך, האָט געהאַלטן פון
אן אַנדער מעטאָדע.

דער יונגער בושל

דער יונגער בושל האָט בשום אופן נישט געקענט געפינען פאַר זיך קיין פאַסיקע בושעליכע. ביי דער, האָט זיך אים אויס־געדוכט, זענען די פיס צו קורץ, ביי יענער — דער שנאָבל צו לאַנג, ביי נאָך איינער — די פעדערן צו טונקל — אַלץ נישט לויט זיין געשמאַק. איין מאָל האָט ער שוין יאָ אָנגעטראָפּן אויף אַזאַ, וואָס איז אים געפעלן, האָט זי אָבער אַ קוק געטאָן אויף אים און געזאָגט: ביי דיר זענען די אויגן צו קיילעכיק... — און מיט אַ געלעכטער אַוועקגעפּלויגן.

דעמאָלט האָט דער בושל אָפּגעזוכט אַ וואָסער־שפיגל און גענומען באַטראַכטן זיין אייגענעם אויסזען. עס האָט זיך אַרויס־געוויזן, אַז זיינע פיס זענען גאַנץ דין, דער שנאָבל — גאַנץ גראַב, און אַז אויף זיין לינקן פּליגל איז עפעס אַ מין גריי־בעלע.

פון דעם אַלעמען האָט זיך דער פּויגל דערפּילט גאַנץ נישט פּויגלידיק און ער האָט זיך געלאָזן ווהין די אויגן טראָגן. מיד געוואָרן, האָט ער זיך צוגעזעצט אויף אַ הויכן בוים. אויף זיין שפיץ איז געווען אָנגעטאָן אַן אַלט ראָד פון אַ וואָגן.

און דאָ האָט זיך אַראָפּגעלאָזן פון הימל אַ יונגינקע בוש־עליכע. זי האָט געזאָגט:

— איך פלי דיר נאָך שוין פון לאַנג. דו געפעלסט מיר זייער.

— און דו מיר אויך! — איז זיך מודה געווען דער בושל.

— לאַמיר מאַכן אין איינעם אַ נעסט. אַט איז אַ ראָד...

— דיר דוכט זיך נישט, אַז די ראָד איז צו קיילעכיק? —

האָט געפרעגט דער בושל.

— אפשר איז עס אַזוי ווי דו זאָגסט, נאָר וואָס האָט עס צו

אונדויער נעסט?

— און ביי מיר איז אַ גריבעלע אויפן לינקן פּליגל — האָט

טרויעריק, ווי צו זיך אליין, געזאגט דער בושל.
— און ביי מיר איז אונטערן רעכטן פליגל א בערגעלע,
נו איז וואס? וועלן מיר צוליב דעם ווינציקער ליב האָבן איינער
דעם אַנדערן?

פון די דאָזיקע ווערטער איז דעם בושל געוואָרן מיט אַ מאָל
אַזוי גוט, אַז די וועלט אַרום אים האָט זיך אים אויסגעגעבן פאַר
דער בעסטער פון אַלע וועלטן, און די בושעליכע, וואָס איז גע-
זעסן לעבן אים, פאַר דער סאַמער שענסטער פון אַלע בושעלי-
כעס.

...און ער איז אַוועקגעפּלויגן נאָך בוי-מאַטעריאַל.

ווי אזוי די זון האט זיך אנגעזונגען אויף אַרבעט

- אַלץ קען זיך פאַרלויפן אויף דער וועלט.
- מען דערציילט, אַז אַליין דער זון איז אַ מאָל איינגעפאַלן אַנדינגען זיך אויף אַרבעט. פאַרגעקומען איז עס אַט ווי אַזוי. זי איז אין יענעם טאַג אויפגעשטאַנען גאַנץ פרי, ווי שטענדיק, און אַנגעקלאַפּט אין דער ערשטער בעסטער טיר, וואָס האָט זיך איר געמאַכט.
- אפּשר דאַרפסטו, בעל-בית, מען זאָל דיר העלפן?
— וואָס קענסטו אַ שטייגער טאַן? — האָט מיט אַ שלעך פּעריק קול געפרעגט דער בעל-בית.
- איך קען לויכטן.
— איך האָב אַ לאַמפּ. פון מיינעטוועגן איז גענוג... וואָס קענסטו נאָך?
- איך קען וואַרעמען.
— ביי מיר איז פאַראַן אַן אויוון. ס'איז גענוג פון מיינעטוועגן... וואָס נאָך קענסטו?
— איך קען כאַווען.
- נישטאָ דאָ וועמען צו כאַווען. מיין מאַמע פלעגט שטענדיק זאָגן: „צו וואָס נאָר האָב איך דיר אויסגעכאַוועט!“ הער נאָר, לאַטקעס קענסטו באַקן?
- ניין, איך קען נישט. — האָט געזאָגט די זון.
— נו איז גיי דיר אין דיין וועג!
- איז די זון זיך אַוועק אין איר וועג, און דער בעל-בית פון דער שטוב איז אַוועק צו זיין שכן און האָט אים דערציילט אַזוי און אַזוי.
- דו ווייסט כאַטש, ווער עס איז געווען ביי דיר?! — האָט אַ פליעסקע געטאַן מיט די הענט דער שכן, — דאָס איז דאָך געווען אַליין די זון!
— נו איז וואָס? — האָט יענער אַ גענעץ געטאַן, — צו וואָס טויג זי מיר...

מ א ל י נ ע ס

דער שטעכלער איז געקומען צום לייב און באַקלאַגט זיך :
— שלעכט איז געוואָרן לעבן אין וואַלד. נישטאַ מיט וואָס
צו דערנערן די משפּחה.
— נישטאַ מיט וואָס ? און די מאַלינעס ? פאַרנעם זיך פון
מיינע אויגן, ליגנער !
איז געקומען צו פליען דאָס בלויערל צום לייב און האָט
געזאָגט :
— שווער איז געוואָרן לעבן אין וואַלד. אַפּט מאַל קומט מיר
אויס בלייבן הונגעריק.
— הונגעריק ? און וווּ זענען די מאַלינעס ? איך זאָל דיך
מער נישט זען, פּלאַפּלער !
איז געקומען צום לייב דער בער.
— ווי גוט איז צו לעבן אין דיין וואַלד ! אַזוי פיל מאַלינעס
פאַראַן ! דאַנקע זייער !
— אַט דאָס פאַרשטיי איך ! כאַטש איינער אָן ערלעכער
האַט זיך אַפּגעזוכט. ס'איז דאָך נישט אויסצוהאַלטן פון די ליג-
נערס ! — האָט אויסגערופן דער לייב.
און דער בער האָט זיך אומגעקערט צו די מאַלינע־קוסטעס,
צו וועלכע ער האָט קיינעם נאָענט נישט צוגעלאָזן.

וועגן באַק

ווער ווער, נאָר דער באַק איז מיט קיין זאָך נישט געווען באַרימט. געווען זיך אַ סאַמע געוויינלעכער באַק. און מען האָט אים טאַקע גערופן „דער מיט גאַרנישט באַרימטער באַק“.

דערנאָך איז דער דאָזיקער לאַנגער נאַמען אַלעמען נמאס געוואָרן, און מען האָט אים אַנגעהויבן רופן „דער נישט באַרימטער באַק“. מיט דער צייט איז אָפגעפאַלן דער „נישט“ און איצט רופט מען אים שוין „דער באַרימטער באַק“. ס'וועט קומען אַ צייט און מען וועט אים קאָן זיין, רופן פשוט „דער באַק“, מען וועט ווידער באַמערקן, אַז ער איז מיט קיין זאָך נישט באַרימט, און אַלץ וועט זיך אָנהייבן פון אָנהייב...

דורכשניטלעך

דער לייב האט צונויפגערופן א פארזאמלונג און האט פאָר-
געלייגט די חיות אַרויסזאָגן זיך — וויפל לויט זייער מיינונג
דאָרף זיין פיס ביי יעדערן.

— פערציק! האט געזאָגט דאָס פערציקפּיסעלע.
— צוויי איז אויך צו פיל, — האט געזאָגט דער בושיל, —
אינע קומט אַלץ איינס אויס אונטערציען אונטערן פליגל.
— פיר!

— ניין, זעקס!
— בעסער אַכט! — האבן זיך געטראָגן שטימען.
וואָס זשע טוט מען, אויף וואָס שטעלט מען זיך אָפּ?
האט מען באַשלאָסן: כדי קיינעם זאָל נישט זיין פאַרדראָ-
סיק, אָפּשטעלן זיך אויף אַ דורכשניטלעכער ציפּער.
ביי יעדערן דאָרף זיין אַקוראַט פינף פיס.

ק ע ג ן ש ט ר א ם

קיינער געדענקט שוין נישט, ווען זענען שטום געוואָרן די פיש. אָבער מען דערציילט, אַז געווען איז עס אַט ווי אַזוי:
די ברעגן פון דעם סאַמע ערשטן טייך, אין וועלכן עס האָבן געלעבט די סאַמע ערשטע פיש, פלעגן שטענדיק פירן צווישן זיך אַ קריג. דער רעכטער ברעג פלעגט, למשל, זאָגן צו דעם לינקן:

— דערטרינקען דאָס גראָז — ווי נידעריק דאָס איז פון דיין זייט!

דער לינקער ברעג פלעגט ענטפערן:
— האַסט אַ צו הויכע מיינונג וועגן זיך. טו בעסער אַ קוק, ווי די שוועלבעלעך האָבן דיך אין גאַנצן צעקאַלופעט...
דאָס וואַסער האָט גערעדט סיי מיט דעם און סיי מיט יענעם ברעג, מסכים געווען מיט ביידן, און אין גרונט געגאַנגען לויטן שטראָם.

מאַכט זיך איין מאָל, אַז דער נידעריקער ברעג, וועמען עס איז נימאס געוואָרן דאָס פלוידערן פונעם וואַסער, נעמט און פּרעגט ביי די פיש:

— אמת, דער רעכטער ברעג איז נישט העכער פון מיר?
— ניין, ער איז העכער פון דיר. — האָבן געענטפערט די ערלעכע פיש, — נאָר דערפאַר איז דיין גראָז זאַפטיקער און דייע בלומען שענער.

די פיש האָבן געזאָגט דעם ריינעם אמת, אָבער אַלע זענען געבליבן אומצופרידן. דער לינקער ברעג — מיט דעם, וואָס עס באַקומט זיך, אַז דער רעכטער ברעג איז פון דעסטוועגן העכער פאַר אים. דער רעכטער ברעג — מיט דעם, וואָס אויפן לינקן ברעג איז, ווי עס לאַזט זיך אויס, דאָס גראָז זאַפטיקער. און דאָס

וואסער איז געווען נישט־צופרידן מער פון אלעמען. — איצט
— האט עס געטומלט — וועלן ביידע ברעגן פארשטיין, אז איך
האב זיי געחנפעט.

נאר אומזיסט האט דאס וואסער געקאכט זיך. די ברעגן חברן
זיך מיט אים ביז היינט צו טאג. אבער די פיש האבן געמוזט
שטום ווערן, כדי מער נישט ארויסרופן אלעמענס אומצופרידן־
קייט. עס איז ווייט נישט גרינג שווימען צווישן צוויי ברעגן, און
דערצו נאך — קעגן דעם שטראם, ווי צום ביישפיל דער קארפ.

די דאַנקבאַרע זונענבלום

זי האָט נישט געקאַנט שטיין מיטן רוקן צו דער זון. צו דער זון, וועלכע האָט איר געשאַנקען דאָס לעבן, אַנגעזאַפט זי מיט געדיכטן האַניק־קאַליר, אַנגעפילט מיט קערנער. ווי די בינען אין בינשטאַק זענען זיי געזעסן.

די זון האָט דורכגעמאַכט איר שפּאַציר איבערן הימל, און די בלום האָט בשעת־מעשה אויסגעקערט צו איר דאָס גוטמוטיקע קיילעכיקע פנים און געקוקט אויף איר אַנטציקט און פאַרליבט. זי אַליין האָט אויסגעזען אויך ווי אַ קליינע זון, וואָס פאַרלאָזט נישט די ערד נאָר צוליב צוגעבונדנקייט צו דעם שלאַנקן גרינעם שטענגל.

אַ פּגער יסן די קליאַמרע

— ווייס פון מיין גוטסקייט. איך שענק דיר אַ טייערן
גאַרטל, — האָט געזאָגט דער פּוקס צום בער און געגעבן אים אַ
לעבעדיקע שלאַנג.

— נו, ביסט צופרידן מיט מיין מתנה? — האָט ער גע-
פרעגט ביי אים, טרעפנדיק אים איבער עטלעכע טעג.
— וואָס איז דאָ צו ריידן, אַ שיינער גאַרטל — האָט געזאָגט
דער בער, — אָבער די קליאַמרע האָט זיך מיר אַריינגעשניטן
אין לייב און איך האָב געמוזט אַפרייסן זי. איצטער פאַרבינד
איך דעם גאַרטל מיט אַ קנאָפּ. אַזוי איז בעסער...

ד ע ר ש ט י י ן

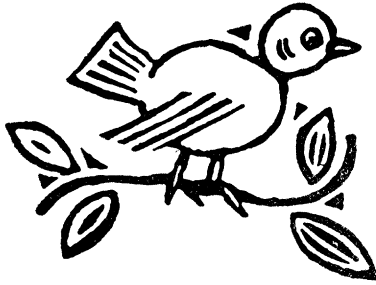
א מאָל איז געווען אַ שטיין. ער איז געלעגן אין שאַטן אונר-
טער און אַלטן צעוואַקסענעם דעמב. ער איז אָפּגעלעגן אַזוי אַ
יאָר, און מיט אים איז גאַרנישט נישט געשען. ער איז אָפּגעלעגן
צען יאָר, און פאַר צען יאָר האָט זיך מיט אים גאַרנישט נישט
געטראָפּן, אָפּגעלעגן נאָך צען יאָר — און מיט אים האָט, ווי
פריער, גאַרנישט נישט פאַסירט.

גאַר קיין איין מעשהלע קען זיך נישט ענדיקן און דעם, עס
זאָל אין איר כאַטש עפעס נישט פאַרקומען. און דערפאַר טאַקע
ענדיקט זיך אַט דאָס מעשהלע וועגן דעם שטיין קיין מאָל נישט.
אין אַ הייסן זומערטאָג קענסטו קומען צו דעם דאָזיקן שטיין
און זיצן אויף אים אין שאַטן פון דעם אַלטן דעמב ביז וואַנען
מען וועט דיך נישט אַ רוף טאָן.

דעמאָלט וועסטו אויפשטיין און זיך לאָזן איבער דעם שטעגל,
און דער שטיין וועט בלייבן ליגן. ליגן און וואַרטן. אויף וואָס ?
— אויף דעם, אַז מיט אים זאָל גאַרנישט נישט געשען.

נישט ווי ביי לייטן

— עפעס בין איך היינט נישט געזונט, — האָט געזאָגט דער
שפּערל, וואָס איז געזעסן אויף אַ צווייג פֿון אַ ברום — מיר
דוכט זיך, אַז די ערד וויגט זיך נישט אונטער מייענע פּיס.

צוויי האזיכעס

איין האזיכע האט דערציילט דער צווייטער:

— איך האב א וועלט מיט קינדער. אבער ציילן קען איך נאר ביז פינף. האב איך באמערקט, אז ווען מיינע העזעלעך קלייבן זיך צונויף צו דריי, באקומט זיך אַקוראַט פינף מאָל צו דריי. דעריבער הייס איך זיי אַרומגיין תמיד צו דריי.

אויף דעם האט די צווייטע האזיכע געענטפערט:

— אַ, איר זייט פיל גליקלעכער פון מיר. ווען מיינע קינדער שפּאַצירן צו דריי אין איינעם, פעלט שטענדיק אין איינעם פון די פינף דריילינגען אַ העזעלע, און יעדעס מאָל נעם איך אים אומזיסט זוכן. אַזוי, אַז איך האָב געמוזט הייסן זיי האַלטן זיך זאַלבעצווייט, און אויף די עלטערע יאָרן אויסלערנען זיך ציילן ביז זיבן.

דעם לייבס באפעל

איין מאל, נאך דעם, ווי דער לייב האט צעריסן א ווילדן
חזיר, האט ער צופעליק דערזען אין קלארן וואסער זיין אייגענע
אפשפיגלונג: די שניידציין צעשטשירעט, דער פיסק אין בלוט...
וואס איז דאָ צו ריידן — ווייט פון אַ שיין בילד.
איז אַט כדי דאָס אַלץ נישט זען, האָט דער לייב באַפוילן
בויטשען דאָס וואַסער.

א י ן ו ו י ל ד ן ו ו א ל ד

דער בעהעמאָט*), וועלכן מען האָט ערשט נישט לאַנג אַוועק-
געשטעלט דאָ באַלעבאַטעווען, האָט פיינט געהאַט אומאַרדענונג.
— אַלץ זאָל ביי מיר זיין אַגיל ואשמח! — האָט ער געריר-
טשעט אויף זיינע אונטערטעניקע. ער אַליין האָט גאַרנישט
נישט געטאָן. דער גאַנצער וואַלד האָט פאַר אים געציטערט. ווען
ער פלעגט נאָכן באַדן זיך אַרויסקריכן פון דער וואַלד-אַזערע,
פלעגן אַלע אויסשטעלן זיך פון ביידע זייטן און וואַרטן אויף
זיינע נייע באַפעלן.

איין מאָל האָט ער גענומען רעווען :

— וווּ זענען אייערע אויגן, פּרעג איך אייך? איר זעט דען
נישט, אַז דאָ אויף דער אַזערע טוט זיך דער טייוול ווייסט
וואָס? ! אַלץ שפּיגלט זיך אין איר מיטן קאַפּ אַראָפּ! איך באַפעל
די מינוט ברענגען אין אַרדענונג די אַפּשפּיגלונג! זי דאַרף ווערן
אַ ריכטיקע אום יעדער פּרייז!

און די אַפּשפּיגלונג איז געוואָרן אַ ריכטיקע. דער בעהעמאָט
האַט דאָך דייטלעך געזאָגט „אום יעדער פּרייז“. האָט מען זיך
אַ נעם געטאָן און... איבערגעדרייט דעם ברעג מיטן קאַפּ אַראָפּ.

* היפּאָפּאַטאַם.

ד י פ ר י ד

אויף דער וועלט האָט געלעבט איינער אַ פּריילעכער מענטש.
אַלץ האָט אים געפּרייט — סיי די זון, סיי דער ווינט, סיי דער
רעגן. אַ גרעזעלע פּלעגט ער דערזען, פּלעגט עס אים אויך
פּרייען.

די פּרייד זיינע איז געווען נישט קיין טומלדיקע, נישט
קיין נאַרישע, נאַר אַ שטילע, אַ פּולע מיט חכמה. אַ נאַר, יענער
קען אַפּילו אַ פּרייד פּאַרוואַנדלען אין אַן אומגליק. און אַ חכם
וועט אויך אין אַן אומגליק אַ טרייסט געפינען.

דאַרף זיך אַבער אַזוי מאַכן, אַז דעם מענטשן, וועגן וועמען
עס דערציילט זיך אין דעם דאַזיקן מעשהלע, זאָל פּלוצעם איינ-
פּאַלן איינבייגן זיך און אַ קוק טאָן, צי האָט ער נישט פּאַרלאָרן
זיין פּרייד. עס איז אים אַזוי גרינג געווען! און אַט טאַקע די
גרינגקייט האָט אים דערשראַקן.

אַבער ווי נאַר ער האָט זיך איינגעבויגן, אַזוי האָט ער אויף
אַן אמת פּאַרלאָרן זיין פּרייד. — ווי אַזוי איז עס געשען? —
האָט ער זיך אַליין געפּרעגט — אַט ערשט איז זי געווען, און
מיט אַ מאָל ווי אין דער ערד איינגעזונקען געוואָרן!

און אַוועקגעבלאַנקעט האָט דער מענטש איבער פּעלדער און
איבער וועלדער, איבער בערג און איבער טאַלן — זוכן זיין
פּרייד. אַ סך אַנדערע פּרייד האָט ער געזען ביי מענטשן, אַבער
זיינע האָט ער אין ערגעץ נישט באַגעגנט. וויפּל ער האָט נישט
געבויגן דעם רוקן, וויפּל נישט גענישטערט איבער אַלע וויינ-
קעלעך, האָט גאַרנישט נישט געהאַלפּן.

דעמאָלט האָט דער מענטש אויסגעלייכט זיך און געזאַגט:
— גענוג צו זוכן! נישטאַ, איז נישטאַ. מען קאַן דאָך נישט אַ
גאַנץ לעבן שלעפּן זיך אַ צונויפגעבויגענער!

און ווי נאָר ער האָט זיך אויסגעגלייכט, אַ ווונדער! —
האָט די פרייד זיך צו אים אומגעקערט. פונקט ווי זי איז פלוצעם
פארפאלן געוואָרן, אַזוי האָט זי זיך פלוצעם אומגעקערט.
לאַנג האָט דער מענטש געקלערט, ווי אַזוי האָט עס גע-
קענט געשען. און פון דעסטוועגן האָט ער זיך אַנגעשטויסן: די
פרייד, זי איז אַזאַ ליכטיקע. אַזאַ דורכזיכטיקע, אַז ווען ער האָט
זיך אַנגעבויגן, האָט ער מיט זיין אייגענעם שאַטן פאַרשטעלט
זי. און אים האָט זיך אויסגעוויזן, אַז ער האָט זי פאַרלאָרן.
גוט, וואָס ער איז געווען אַ קלוגער, — אַ נאָר וואָלט זיך
פאַר קיין פאַל נישט דערטראַכט צו דעם.

צוויי זשאבעס

צוויי זשאבעס, וואָס זענען געזעסן לעבן אַ שטיין אין סאַמע
וואַסער, האָבן נישט אַראָפּגענומען זייערע אויסגעגלאַנצטע אויגן
פון אַ פּלאַטקעלע.
— זע נאָר, סאַראַ גלאַטינקע! — האָט איינע אַ קוואַקע
געטאַן.

— היינט סאַראַ בייגיגע! — האָט די צווייטע צוגעגעבן.
— די פּלוספּעדערן ווי די פּאַכערלעך — האָט אַ קוואַקע
געטאַן די ערשטע.

— היינט די ליסקעלעך — אמתע פּערל! — האָט זי אונ-
טערגעהאַלטן די חברטע.
נאָר דאָס פּלאַטקעלע האָט נישט געלייגט קיין שום אַכט
אויף די זשאַבעס.

דעמאָלט האָט איינע פון זיי אַ גענעץ געטאַן און פּלוצעם
אויסגעפירט:

— און אין אַלגעמיין גענומען, איז זי גאַנץ גליטשיק....
— זע נאָר, ווי זי העפעט — האָט אַ קוואַקע געטאַן די
צווייטע.

— די פּלוספּעדערן טאַרטשען ביי איר ווי גאַפלען — האָט
זיך צעשיפעט די ערשטע.
— און די ליסקעס זענען ווי קרעץ — האָט אונטערגעכאַפט
איר חברטע.

דערנאָך זענען ביידע זשאַבעס איינע נאָך דער אַנדערער
אַריינגעשפּרונגען אין אַ בלאַטקע.

די מאַנבלום און דער אַרבעס־געוויקס

דאָס אַרבעס־געוויקס האָט געזאָגט צו דער מאַנבלום:
— נו פאַרשטייט זיך ביסטו קליגער פאַר מיר, ווייל דו
קענסט טראַכטן מיט דראַכנע מאַנעלעך, און איך מוז טראַכטן
מיט גאַנצע אַרבעס.

— דאָס וואָלט נאָך זיין אַ האַלבער אומגליק, — האָט גער
ענטפערט די מאַנבלום, — נאָר דו טראַכסט דאָך נישט מיט
אַרבעס נאָר מיט גאַנצע שויטן...

דער איינגעשפארטער שאטן

איינער האט דערוען אויף דער לאַנקע אַ דין געפלאַכטענעם
שאַטן און האַט באַשלאָסן אַרייננעמען אים צו זיך אין שטוב.
אַ שיינע זאך — האַט ער זיך געטראַכט — זאָל עס זיין ביי מיר.
אַבער ווי אַזוי נעמט מען אים אַריין?

ס'איז אויסגעקומען אויסהאַקן יענע הליבע ערד, אויף וועל-
כער דער שאַטן איז געלעגן. נאָר ווי נאָר דער דאָזיקער חברה
מאָן האַט אַרויפגעשלעפט די הליבע אויף זיין וועגעלע, איז דער
שאַטן פאַרשוונדן געוואָרן.

דעמאָלט האַט זיך דער חכם אָנגעשטויסן, אַז דער שאַטן איז
געפאַלן פון אַ דערנעבן וואַקסנדיקן בוים, ער האַט נישט לאַנג
געטראַכט, אויסגעהאַקט דעם בוים און צוזאַמען מיט דער הליבע
ערד געבראַכט צו זיך אין שטוב.

נאָר דער שיינער שאַטן איז מער נישט געווען. די שיין
איז געפאַלן נישט אַזוי. אַבער די זון קען מען דאָך צו זיך אין
שטוב נישט ברענגען, איז טאַקע אויסגעקומען סיי דעם בוים און
סיי די הליבע ערד אַפּפירן צוריק אויף אַן אָרט, און די איי-
גענע שטוב איבערשלעפן אויף דער לאַנקע, כדי פון פענצטער
שטענדיק קענען אַכטונג געבן, מען זאָל נישט צושלעפן דעם
שיינעם שאַטן.

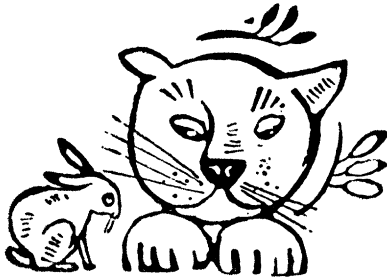
נאָר סיי ווי האַט זיך דער שאַטן מער קיין מאָל נישט גע-
וויזן. די שטוב האַט אים פאַרשטעלט.

דער אַלטער שור־הבר.

דער האָז איז געקומען צו לויפן צו דעם אַלטן שור־הבר.
— ראַטעוועט מיר, איד בין פאַרפּאַלן! דער פּוקס האָט
דערשמעקט מיר און שפּירט נאָך מיינע טריט. ביי מיר זענען
געבליבן געציילטע מינוטן...
— קום צו גיין מאָרגן, — האָט געזאָגט דער אַלטער שור־
הבר, — און מיר וועלן אומבאַדינגט עפעס צוקלערן.

די לייביכע און דער קראליק

אין א מעשהלע קען אלץ זיך פארלויפן. איז אָט אין דעם
מעשהלע האָט זיך א לייביכע איינגעליבט אין א קראליק.
— איך בין צו שוואַך אויף צו ליב האָבן איך, — האָט זיך
איין מאל איר מודה געווען דער קראליק, — איך האָב נאָר
מורא, איר זאָלט דערפאַר נקמה נישט נעמען אין מיר...
— א, ניין, — האָט אים באַרוקט די לייביכע — איך בין
צו שטאַרק אויף נקמה צו נעמען.

וועגן שטעמפלען

דער האָז האָט אָפגעשטעמפלט זיינע טריט אויפן שניי און
האָט דערפאַר באַצאָלט מיטן לעבן. אָבער דער פּוקס — יענער
שטעמפלט אָפ און פאַרווישט מיטן עק, שטעמפלט אָפ און פאַר-
ווישט. אָט אַזוי בלייבט ער לעבן ביז היינט צו טאָג.

צ ו פ פ ט

אין גארטן איז געבוירן געוואָרן אַ קירבעסל. עס איז נאָך
געווען אַ ברעקעלע.
— מיר איז דאָ ענג צווישן דעם גרינוואַרג, — האָט עס
גענומען קרעכצן און צוזאַמען מיט זיין פּויענדיק שטענגל
אַרויסגעקראַכן דורך דער שפּאַרע אין פּלויט.
אין דער פּרי האָט עס דערזען, אַז סע ליגט אויף דער גאַס
אין שטויב. דער ווינט האָט געטראָגן מיט זיך נישט קיין דער-
פּרישנדיקע קילקייט, נאָר שמוציקן זאַמד.
ווען דער קירבעס האָט געוואַלט אומקערן זיך צוריק אין
זיין גארטן, האָט ער שוין נישט געקענט דורכקריכן.

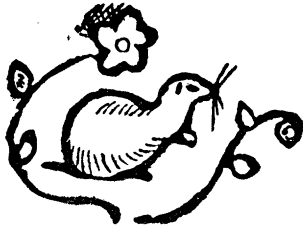
ד א ס ק ע ר נ ד ל

א קערנדל, וואס האט נאָר וואָס געהאַט אַרויסגעשפראַצט,
האַט באַקלאַגט זיך פאַר דער זון:
— איך האָב אָפגעגעבן דער ערד דאָס לעצטע העמד פון
זיך, און זי האָט מיך נאַקעטערהייט אַרויסגעשטופט אין דרויסן.

ב ל י נ ד ק י י ט

דער מוילוואָרף האָט נישט געוואָסט, אַז ער איז בלינד.
אַבער דער שטעכלער האָט זיך נישט אויפגעהערט צו ווּנדערן.
ער פלעגט אים זאָגן:

— ווי זעסטו עס נישט, אַז דו זעסט נישט ?? !

אַ לייכטלעבן

זי האָט זיך מכבד געווען מיט די בעסטע געריכטן, געהאַט
אַ צוטריט אין די שענסטע הייזער. זי האָט געוואוסט ווי צו מאַכן,
מען זאָל לייגן אויף איר אויפמערקזאַמקייט.
פאַרווילט זיך איר, פאַרט זי זיך דורך רייטנדיק אויף אַ
העלפאַנד, פאַרווילט זיך איר — זעצט זי זיך צו אויף די קני צו
אַ באַרימטן מאַן.

און ווער איז זי געווען, וועט איר פרעגן?
— סך-הכל אַ פליג!

דער העפלעכער וואַלף

ווען ער פלעגט פאַקן זיין קרבן, פלעגט ער אים זאָגן: „אַ
גוט־מאַרגן!“
ווען ער פלעגט פליקן אים אויף שטיקער, פלעגט ער אונ־
טערפּרעפלען: „דערלויבט, דערלויבט...“
און ווען ער פלעגט פאַרענדיקן זיין סעודה, פלעגט ער
אַפּזעגענען זיך: „האַט מיר אַ גוטן...“

ק ע נ י ג ל ע כ ע פ ל י ג נ

— סאַראַ קבצנישע פליגן פליען אַרום מיין פּאַלאַץ! — האָט
אויסגערופן דער קעניג. — איך קען דען נישט דערלויבן זיך
דעם לוקסוס — איינשאַפן זיך קעניגלעכע גאַלדענע פליגן? !
דאָ האָבן גענומען האַווען די הויפּלייט, כאַפּן די פליגן און
פאַרבן זיי מיט אַ גאַלדענער פאַרב. אָבער די געפאַרבטע פליגן
פלעגן, ווי אויף צו להכעיס, תּכּף פּגּרן, און גיי מאַך עפּעס...
איז געקומען צום קעניג אַ ישובּניק און זאָגט:
— אייער מאַיעסטעט! אויך מיר אַן אַרבעט — פליגן
פאַרבן! באַפעל געבן מיר גאַלד, און איך וועל דיר ביי דעם
שכּנישן קעניג קויפּן אמתע קעניגלעכע פליגן.
האָט זיך דער קעניג דערפּרייט, געהייסן געבן דעם ישובּ-
ניק אַ זאַק מיט גאַלד, און יענער האָט זיך אומגעקערט צו זיך
אין דאַרף, אַנגעכאַפּט מיסטפּליגן און געבראַכט דעם קעניג.
— אַט דאָס זענען שוין איין מאַל פליגן! — איז אַנטציקט
געווען דער קעניג, — ס'איז גלייך צו זען, אַז זיי זענען קעניג-
לעכע.

א של ע כ ט ע ר ד א ק ט ע ר

איינער א מענטש איז קראַנק געוואָרן. ביי אים זענען פאַר-
שטיינערט געוואָרן די באַקן. דער דאָקטער האָט אים צוגעשריבן
שמיכלען דריי מאל אַ טאָג. אבער פון וואָס שמיכלען — נישט
געזאָגט. מסתמא פאַרגעסן.
היינטיקע דאָקטוירים!

אַן אונטערגעהערטע תפילה

איין מאל איז מיר אויסגעקומען הערן אַזאַ תפילה :
— גאַטעניו, קער אום מיינע קינדער די קינדהייט, מיר —
די יוגנט, מיין געשטאַרבענער מוטער — די עלטער !

פ ע פ ע ר א י ן פ י ל ן

אן אַפטייקער איז געקומען אין אַ שפייזקראַם.
— גיט מיר, זייט אַזוי גוט, פעפער.
— איר באַדאַרפט געמאַלענעם?
— ניין, — זאַגט ער — איר באַדאַרף אין פילן.

דער הויך געשטעלטער

אויף דער ערד איז געשטאנען א זאק מיט זעגעכץ. האָט מען אים אין איינעם אַ שיינעם טאָג איבערגעשטעלט אויפן קאָסטן, ביז עמעצן איז איינגעפאלן אַרויפֿשטעלן אים אויף דער שאַפֿע.

עס זענען פאַרביי יאָרן. שוין לאַנג צייט אַראָפֿנעמען דעם זאָק — עס שיט זיך אַלעמען זעגעכץ אויפן קאָפּ. אָבער ס'איז אים שווער צו דערלאַנגען. צו הויך איז ער געשטעלט.
— עי, ווער איז דאָ פֿון הויכן וווקס? לייגט צו אַ האַנט!

ד ע ר ש ו א ם

אונטער אַ דעמב, וואָס איז געוואָקסן לאַנגע יאָרן, איז פאַר
איין רעגנדיקער נאַכט אויסגעוואָקסן אַ שוואַם. דער אינדערפרי
איז געווען אַ וואַרעמער, אַ זומערדיקער, דער דעמב האָט זיך
דערפרייט מיטן נייעם חבר און געזאָגט:

— ווי גוט איז צו זייגן מיט די וואַרצלען דעם זאַפט פון
דער ערד!

— איך ווייס נישט, — האָט געענטפערט דער שוואַם —
איך האָב נישט קיין וואַרצלען.

און ביידע זענען אַנטשוויגן געוואָרן. נאָר באלד האָט דער
דעמב ווידער אַנגערופן זיך:

— ווי שיין עס זינגען די פייגל!

— איך הער נישט, — האָט געזאָגט דער שוואַם — איך
טראַג אַ טויב היטל. — און ער איז ווידער אַנטשוויגן געוואָרן.
און ווידער האָט דער דעמב דער ערשטער פאַרפירט אַ
געשפרעך.

— ווי העל עס שיינט די זון! — האָט ער פרידיק אויסגע-
רופן.

— איך זע נישט, — האָט געענטפערט דער שוואַם — איך
וואָקס אין שאַטן. — און מער האָט ער נישט גערעדט. ער איז
זייער שטאַלץ געווען ביי זיך מיט דעם, וואָס ער איז אַזוי
שנעל אויסגעוואָקסן.

נאָר אַט האָבן זיך אין וואַלד דערהערט שטימען. דער שוואַם
איז אומרוק געוואָרן.

— וואָס פאַר אַ שטימען זענען דאָס ? — האָט ער געפרעגט.
 — איך הער נישט, — האָט געזאָגט דער דעמב. — אין
 מיינע צווייגן רוישט אַ ווינטל.
 די שטימען האָבן זיך אַלץ דערנענטערט, און צווישן די
 ביימער האָבן גענומען ווימלען בונטע פלעקן.
 — ווער איז עס דאָרטן ? — איז נאָך מער אומרוק געוואָרן
 דער שוואַם.
 — איך זע נישט, די זון בלענדט מיך — האָט געזאָגט דער
 דעמב.
 — דאָס זענען קינדער ! — האָט אויסגעשריגן דער שוואַם.
 — זיי וועלן מיך אין איין אויגנבליק אַרויסציען פון דער ערד !
 — איך ווייס נישט, — האָט געזאָגט דער דעמב — איך
 האָב טיפע וואַרצלען.
 דאָ זענען אַנגעקומען די קינדער, אַרויסגעצויגן פון דער ערד
 דאָס שוועמל, אַריינגעלייגט עס אין קוישל און אַוועק ווייטער.

אַ נײַ יאָר - מ ע ש ה ל ע

דער אַלטער מאַגער געוואָרענער לוח האָט גערעדט צו דעם
נייעם, דעם געפאַקטן :

— דו זעסט, ווי איך בין אַראָפּ פון פנים? ס'איז געבליבן
מער נישט דער דאַשעק. און ביי דיר איז נאָך אַלץ אין דער
צוקונפט. איך שווער זיך דיר מיט דעם לעצטן טאָג פון יאָר, אַז
איך האָב געהאַט אַ שייַן לעבן. אויך דיר ווינטשט איך נישט
ערגער. דער סאַמע קורצער טאָג אין יאָר איז שוין געבליבן
אַהינטער. איצט וועלן די טעג האַלטן אין איין פאַרלענגערן זיך.
דו וועסט זיי פאַרלענגערן. דאָס איז אַ בכבודיקע אַרבעט.
איך האָב אויך אַזוי אַנגעהויבן, — אויסגעקעמפט ביי דער
נאַכט מינוט נאָך מינוט. און אין מיטן זומער, ווען די טעג זענען
שוין געוואָרן לאַנגע-לאַנגע, האָב איך איין מאָל, כּווייט אַליין
נישט ווי אַזוי, נאָכגעגעבן איין מינוט — און עס איז אַוועק אַ
גאַנג...

מיט דיר וועט עס, מסתמא, אויך סוף-כל-סוף געשען. נאָר
פון פריער דאַרף מען וועגן דעם נישט קלערן. זיי געזעגנט!
דער אַלטער לוח האָט אַ פאַך געטאָן מיט זיין לעצט בלעטל
און איז נישט געוואָרן. און די דריי הונדערט פינף און זעכציק
טעג פון דעם נייעם לוח, איינער הינטער דעם אַנדערן, האָבן
ווי סאָלדאַטן, יעדער אויף זיין ריי, פאַרטייעטערהייט געוואָרט.

ד ע ר ל י כ ט י ק ע ר

ווען ס'איז צוגעפאלן די סינצטערע נאכט, זענען פון אומעטום
אנגעקראכן און אנגעפלויגן פארשידענע פלאטערלעך, פליגעלעך
און פלייעלעך און, דערזענדיק סארא ליכט עס שפארט פון אים,
זענען זיי ממש געפלעפט געווארן.

— וואס זייט איר גרייט פאר מיר טאגן? — פרעגט ביי זיי
שטרענג שעבישטרענג דער ליכטיקער.

— מיר זענען גרייט גיין פאר אייך אין פייער און אין
וואסער, אייער מאיעסטעט! — ענטפערן אלע אין איין קול.

— איר קען אייך! — ריטשעט זיין מאיעסטעט, — איר וועט
גיין אין פייער, וועט איר פארברענט ווערן, און אין וואסער
ווער וועט דערנאך גיין? ! מיר וועט איר נישט אפנארן!

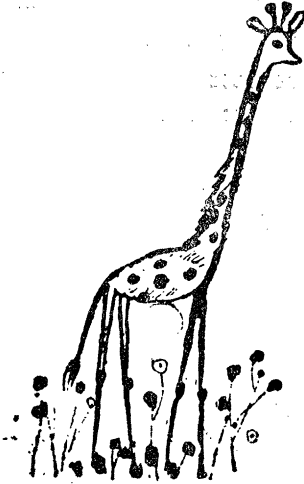
— און ווי אויב פריער אין וואסער און דערנאך אין פייער?
— שטאמלען דערשראקן די פליגעלעך-פלייעלעך.

— ווידער לייגט איר! — צעדונערט זיך דאס קול פון דעם
ליכטיקן. — אין וואסער וועט איר ווערן נאס, און דערנאך וועט
איר נישט ברענען. אזוי טויג מיר נישט!

אט אין דעם נוסח — ביז אין טאג אריין. פלוצעם זע— ווי
איז דער ליכטיקער?! נישטא און נישט געווען אויך! עס איז
גאר — א פשוט שטיקל פויל האלץ. ביי די ערשטע שטראלן פון
דער זון איז עס גלייך קאנטיק געווארן.

א ו א ק א פ

אין וואלד האט זיך באוויזן עפעס אן אויסטערלישע חיה.
פאראן פיס, פאראן א ווידל, און קיין קאפ איז נישטא! א קאפ,
פון דעסטוועגן, דארף יעדער האבן. זאל זיין, די גרויס ווי ביי
א מורעשקע, אבער פארט א קאפ.
און דער האט קיין קאפ נישט...
אזוי האבן געקלערט די איינבויענער פון וואלד וועגן דעם
זשיראף, וועמענס קאפ האט זיך געפונען אזוי הויך, אז פון
אונטן האבן זיי נישט געזען אים.

א י ם - ג ע ש י כ ט ע

די ליסקעס ביי די פיש — דאָס זענען פישענע מטבעות. פיש האָבן נישט קיין קעשענעס, דערפאַר מוזן זיי צוקלעפּן זייערע מטבעות צום לייב. פאַראַן אַרעמע פיש, אָן ליסקעס, אָדער מיט ליסקעלעך קליינע, קוים צו באַמערקן. און פאַראַן רייכע פיש, פון קאַפּ ביז די פיס — אין גרויסע, גאַלדענע און זילבערנע מטבעות. בלאַנקענדיקע און האַרטע, באַדעקן זיי געדיכט דעם גאַנצן פיש, ווי אַ פאַנצער. דערפאַר טאַקע פילן נישט די רייכע פיש נישט קיין וואַרעמקייט, נישט קיין קעלט, נישט קיין ווייטיק, אַט אַזעלכע רייכע פיש איז אין ים נישט ווינציק.

אין איינעם אַ שיינעם טאַג האָבן די רייכע פיש באַשלאָסן אָפּקויפּן ביים ים דאָס סאַמע טייערסטע. היינט וואָס איז ביי דעם ים דאָס סאַמע טייערסטע? פאַרשטייט זיך, דער דעק, האָבן זיי געמיינט. פון דעק באַקומען אַרויס די מענטשן פּערל. און די רייכע פיש האָבן אָפּגעקויפּט דעם ים־דעק.

נאַר אין גיכן האָבן זיי דערווען, אַז זיי האָבן זיך טועה געווען, און אַז דער דעק — דאָס איז גאַר נישט דאָס סאַמע טייערסטע ביי דעם ים. איבערן אויבערפלאַך פון ים שווימען מענטשן, לעבעדיקע מענטשן. און וואָס קאַן דען טייערער זיין פון מענטשן? אמת איז, אַז אויפן אויבערפלאַך זענען נישטאַ קיין פּערל, דערפאַר אָבער לויכט די זון, זי שפּילט מיט אירע גאַל־דענע שטראַלן אויפן וואַסער און מאַכט אַזוי, עס זאָל זיך איבער־גיסן מיט אַלע קאָלירן פונעם רעגן־בויגן.

און די רייכע פיש האָבן באַשלאָסן אָפּצונעמען ביי דעם ים זיין אויבערפלאַך. עטלעכע טעג זענען די פיש אַרומגעשוומען אין זייערע נייע דלת אמות, געכאַפּט אַ קוק אויף די מענטשן, אַ

בלישטשע געטאָן אונטער די זונענשראַלן — ווידער נישט דאָס!
 עס דוכט זיך זיי אַלץ, אַז זיי זענען געבליבן אָפגענאַרט.
 איצט האָבן זיי פאַרשטאַנען, אַז דאָס סאַמע טייערסטע ביי
 דעם ים זענען די כוואַליעס. און טאַקע, אַן די כוואַליעס אין דער
 ים קיין ים נישט. די כוואַליע האָט נישט קיין הענט, און טראָגט,
 זי האָט נישט קיין מויל, און רעדט, און זי האַלט זיך אין איין
 קלאַפן אין די ברעגעס ווי אַ לעבעדיק האַרץ.
 איצטער האָבן די רייכע פיש פאַרוואַלט ווערן די הערשער
 איבער די כוואַליעס. האָט דער ים גענומען און דערציילט וועגן
 דעם די מעוועס. און דעמאָלט האָט זיך פאַרבונדן צווישן די מע-
 וועס און די פיש אַ מלחמה.
 און ביז היינט צו טאָג פליען אַרום די מעוועס איבערן ים.
 ווי נאָר זיי באַמערקן אַ פיש, וואַרפן זיי זיך מיט אַ געשריי אין
 די כוואַליעס אַריין.
 אָבער דער ים גיט נישט אָפּ זיינע כוואַליעס נישט די און
 נישט יענע. ער גיט זיי קיינעם נישט אָפּ פאַר קיינע מטבעות אין
 דער וועלט. אַ כוואַליע האָט נישט קיין הענט, און טראָגט, זי
 האָט נישט קיין מויל, און רעדט, און זי האַלט אין איין קלאַפן
 זיך אין די ברעגעס. ווי אַ לעבעדיק האַרץ.

פ א ר ג ע ס ן

איינער אַ מענטש האָט געזאָגט צו דעם אַנדערן:
— דו קאָסטט זיך, ווען דו זעסט אַן אומרעכט. און איך
פאַרשטיי אַלץ, נישט ערגער פון דיר, נאָר איך שווייג, אין דעם
איז נאָר דער אונטערשייד.
און ווירקלעך, פון אַנהייב האָט ער פאַרשטאַנען און גער-
שוויגן. ביז וואָנען ער האָט פאַרגעסן וועגן וואָס ער שווייגט.

דער קלוגער און דער נאַר

א מאָל האָבן געלעבט אויף דער וועלט צוויי חברים — אַ קלוגער און אַ נאַר. מע קען נישט זאָגן, אַז דער קלוגער זאָל געווען זיין באַזונדערס קלוג. נעמען כאַטשבי דאָס, וואָס ער האָט זיך געהברט מיט אַ נאַר. אויך דער נאַר איז נישט געווען צו נאַריש. כאַטשבי דאָס אַליין, וואָס ער האָט זיך געהברט מיט אַ קלוגן. נאַר אַזוי האָט מען שוין געהאַלטן — איינעם פאַר אַ נאַר און דעם אַנדערן פאַר אַ קלוגן. אפשר דערפאַר, וואָס דער קלוגער, ווען ער פלעגט אויפטאָן עפעס אַ קלוגע זאַך, פלעגט ער זאָגן: „אַט זעט איר, ווי איך האָב קלוג געטאַן!“ און דער נאַר, ווען ער פלעגט אַפּטאָן עפעס אַ נאַרישקייט, פלעגט ער ווערן אויסער זיך. „מע דאַרף דאָך קענען אַפּטאָן אַזאַ נאַרישקייט!“ די צייט איז זיך געגאַנגען און ביסלעכווייז איז דער נאַר קליגער געוואָרן. „שכל קען אַפילו אַ נאַר צו נוץ קומען“, פלעגט ער זאָגן. און דאָס איז געווען פון זיין זייט גאַר נישט אַזוי נאַריש. און דער קלוגער, כאַטש נאַריש איז ער נישט געוואָרן, נאַר קיין שכל איז אים אויך נישט צוגעקומען. „ווי קען מען דען זיין נאָך קליגער!“ — אַזוי האָט ער געקלערט וועגן זיך, און דאָס איז געווען נישט אַזוי קלוג.

אין מאָל, ווען מען איז געקומען נעמען זיי אויף אַן אויס־שטעלונג (אין יענער שטאַט פלעגט מען פון צייט צו צייט איינאַר־דענען אויסשטעלונגען פון קלוגע און נאַראַנים), האָט מען נישט געקענט פאַרשטיין ווער פון זיי איז דער קלוגער און ווער — דער נאַר. זיי אַליין האָבן וועגן דעם געשוויגן. דער נאַר — דערפאַר, ווייל ער האָט נישט ליב געהאַט וועגן זיך צו ריידן. און דאָס איז געווען פון זיין זייט נישט אַזוי נאַריש. און דער קלוגער — דערפאַר וואָס ער האָט געהאַלטן, אַז יעדן דאַרף זיין

קלאַר פון ערשטן בליק, אַז ער האָט צו טאָן מיט אַ קלוגן.
כאַטש אַזוי האַלטן איז, פאַרשטייט זיך, געווען נישט זייער
קלוג.

ווי עס זאל נישט זיין, נאָר זיי ביידן האָט מען אויף דער
אויסשטעלונג אַוועקגעשטעלט איינעם לעבן דעם צווייטן אָן
געהעריקע אונטערשריפטן. לויט דעם גלייכווערטל: אַ קלוגער
וועט פאַרשטיין, און אַ נאָר וועט זיך נישט אַנשטויסן...

דער אַדלער דער עס־הארץ

די גענד, די קאטשקעס און די הינער האָבן אין איינעם
אַרזיסגעגעבן אַ צייטונג „מיר פליען“, אַ צייטשריפט „פליגל“
און אַן אַלמאַנאַך „הינטער די וואַלקנס“. דער אַדלער דער עס־
הארץ האָט די דאָזיקע פרעסע נישט געלייענט.

א פ ר ע מ ד ע נ א ד ל

דער שטעכלער איז געקומען צום דאקטער. „ראטעווע מיר, איך גיי אויס! א נאָדל איז מיר אַריין אין לייב. עמעצער האָט מסתמא גענייט אין וואַלד און פאַרלאָרן, און איך האָב זיך אַנגעשטאַכן.“

— נישט אַזאָ אומגליק — זאָגט דער דאָקטער, — דו האָסט אַזוי פיל נאָדלען, וועט זיין נאָך איינע. וואָס קען עס שאַטן!
— אָבער יענע נאָדלען שטעכן דאָך אַנדערע און די שטעכט מיר! — האָט אויסגערופן דער שטעכלער.

דער מישפט איבער דעם מלאך

אין גרענען האט מען געמישפט א מלאך. מען האט אים באשולדיקט אין דעם אג, ווי עס האט זיך אויסגעלאזן, האט ער געדינט אין גיהנום. אויף דעם געריכט איז ארויסגעטראטן דער פארטידיקער און געזאגט:

— דעם מלאך דארף מען נישט נאר בארעכטיקן, נאר אויך צושטעלן צו דער העכסטער באלייטונג דערפאר, וואס ער האט נישט געשאנעוועט נישט זיך, נישט זיין שיינע רעפוטאציע, און אלץ כדי אין גיהנום זאל נישט זיין אזוי פינצטער, כדי עס זאל דארט זיין כאטש איין מלאך.

— מען דארף פון אים שינדן שטיקער, — האט געזאגט דער פראקוראר. — שטייענדיק ביי די טויערן פון גיהנום האט דער דאזיקער מלאך בלויז אראפגעפירט אלעמען פון וועג. מען איז געלאפן אין גיהנום, אָננעמענדיק אים פאר דעם גרענען.

דער הונט, די קאץ און די מיין

דער הונט האט געהיט אַ מחסן מיט מעל. און בעת־מעשה
האָבן די מיין געגריזשעט די זעק און אויפגעגעסן דאָס מעל.
די קאץ וואָלט עס, פאַרשטייט זיך, נישט דערלאָזט, נאָר פון דעם
מחסן האָט איר גראָד פאַרטריבן דער הונט. דער הונט, וואָס
האָט געהיט דאָס מעל...

א ו ו י נ ט

אין דער בילדער-גאלעריי האט זיך דורך די צעפראַלטע
טירן אַריינגעכאַפט אַ ווינט. ער האָט אַראָפּגעריסן פון די בילדער
די הייזער, די ביימער, די מענטשן און די חיות. ער האָט אויך
אַראָפּגעבלאַזן פון די באַזוכער די קעסטעלעך, שטרייפן און אַר-
בעס, וואָס זענען געווען אַנגעמאַלט אויף די סחורות פון זייערע
קליידער, און פאַרדרייט דאָס אַלץ אין אַ ווילדן וויכער.
ווען דער ווינט האָט זיך אַיינגעשטילט, זענען אויף די
קליידער פון די באַזוכער געווען איצט אַנגעמאַלט הייזער און
ביימער, מענטשן און חיות, און אויף די בילדער — קעסטעלעך,
שטרייפן און אַרבעס. אַט סאַראַ אַויסערגעוויינלעכער ווינט איז
עס געווען.
דאָס איז געווען דער ווינט פון דער מאָדע.

דער וואַרעם האָט זיך דערשראַקן

דער וואַרעם האָט דערזען, ווי די מורעשקע שלעפט אַ שטרויעלע און האָט זיך איבערגעשראַקן. „אַט וועט זי מיר נאָך באַלד געבן מיט דעם שטעקן איבערן קאַפּ!“ — און דער וואַרעם האָט זיך אַ וואַרף געטאָן אין אַ זייט. „וויסן זייטן זיך מיט אַזוי גאַר! מיט שטעקנס שלאָגן זיך!“ — האָט מיט רציחה אַנגעשטעלט זיך אויף דער מורעשקע די איינהאַרנדיקע רויפּ. „אַט וועל איך דיך באַלד דורכשטעכן...“

— ווער שטעכט זיך דאַרטן?! — האָט זיך צעזשומעט דער זשוק מיט די צוויי הערנער — איך וועל מאַכן אַ תּל! —

— ניין, וועסט נישט מאַכן אַ תּל! — האָט אַ קוואַקע געטאָן דער פּראַש און איבערגעקערט דעם זשוק.

— ווער וועמען קערט דאָ איבער?! — האָט גענומען שווער סאַפען דאָס פעפּערל — אַט וועל איך צעקוועטשן... — קוועטשן — דאָס קענען מיר אויך! — האָט געזאָגט דער בער.

— איך וועל פאַרצוקן! — האָט גענומען היילן דער וואַלף. אויף אים האָט זיך אַבער געוואַרפן דער ווילדער חזיר. און עס איז אַוועק אַ גאַנג. איינער דעם צווייטן קאַפעט, שטעכט, קוועטשט, קערט איבער, בייסט און ווערגט.

און אַלץ דערפאַר, וואָס דער וואַרעם האָט זיך דערשראַקן.

א י נ ה א ל ט

א

<p>די אונערקע און דאָס הייפּטל קרויט 48</p> <p>א גוטער געהער 49</p> <p>אַלע זענען געבליבן צופרידן 50</p> <p>אַפּשפּיגלונג 53</p> <p>אויף דער לאַנקע 55</p> <p>דער אַלטער שטעכלער 57</p> <p>דאָס הענדעלע און די רויפּ 58</p> <p>שיכעלעך 60</p> <p>די געקעסטלטע גאַנדיז 62</p> <p>א שפינעלע — א קונצן-מאַכער 64</p> <p>דער שנעק 66</p> <p>דאָס וואַלד-היהלע און די נאַרע 68</p> <p>אונמער איין דאָך 69</p> <p>דאָס הענטשקעלע מיט איין פינגערל 71</p> <p>א פעסל וואַסער 73</p> <p>די פּאַזיעמקע 75</p> <p>לעבעדיק — נישט לעבעדיק 77</p> <p>קינדער 78</p> <p>חנוכות-הבית 79</p> <p>א גומי-מאַרגן 80</p> <p>שוין איין מאַל אַ פּישער 81</p> <p>דער פּאַמעראַנין און דער עפל 82</p> <p>דער נייגעריקער ווינט 83</p> <p>פליגל 85</p>	<p>9 אַ נעשענעניש</p> <p>10 די זון און די לבנה</p> <p>12 קיין אַנדער שפּראַך קאָן נישט זיין</p> <p>14 אַ פּריינד אין קאַשעק</p> <p>17 דער שטיין און דאָס ריטשקעלע</p> <p>18 אַ מאַל האַט געלעבט אַ העלפּאַנד</p> <p>19 כּדי נישט צו פּאַרשלאָפּן</p> <p>20 וואָס איז אַנגעשריבן</p> <p>21 די זשמעניע פונעם קאַרגן</p> <p>22 נאָך אַ קאַפעלע</p> <p>23 אויף דער שפּראַך פון וואַסער</p> <p>24 נאָכן רענו</p> <p>25 דאָס גרויע פּעדערל</p> <p>27 די זון איז פּאַרגאַנגען</p> <p>30 דער טאַג פון אויספיקן זיך</p> <p>32 ווי אַזוי די בעריכע האַט געווכט אירע בערעלעך</p> <p>34 דאָס הוילע פּליגעלע</p> <p>36 דער ערשטער שנעל איז נאָז</p> <p>37 דאָס זונמישטעכל</p> <p>38 דער וועווריק און דער פּלוידער-פּויגל</p> <p>39 דער ווינטער-גרום</p> <p>42 אַן אויסערגעוויינלעכע פּריינדשאַפּט</p> <p>44 אַ וואַלד-מעשהלע</p> <p>47 אַ סוד</p>
--	--

קעגן שמראם	132	דאס רימשקעלע	89
די דאנקבארע זונענבלום	134	דער ציילט מיר נישט קיין מעשיות	90
אָפּגעריסן די קליאָמרע	135	דער וואָרעם און דער נום	91
דער שטיין	136	צוויי טראַפּנס וואָסער	92
נישט ווי ביי לייטן	137	די נביעה פון דעם קרעכס	93
צוויי האַזיכעס	138	איילשער פעסימיום	96
דעם לייכט באַפעל	139	אַן אַ שטאַם	97
אין ווילדן וואַלד	140	דער טשוואַק אין דער וואַנט	98
די פרייד	141	האַלב וואַלף - האַלב שאַף	99
צוויי זשאַכעס	143	באַרוועסערהייט	100
די מאַנבלום און דער	144	אַ געפערלעכער ליגן	101
אַרבעט-געוויקס		ווען עס איז געשטאַרבן	102
דער איינגעשפּאַרטער שאַטן	145	דער גרויסער מענטש	
דער אַלטער שור-הבר	146	דער באַרג און דער ווינט	103
די לייכטע און דער קראַליק	147	דער ווידער-קול	104
וועגן שטעמפלען	148	דאָס קנייטשעלע	105
צו שפעט	149	דער העלפּאַנד און דער וויליק	106
דאָס קערנדל	150	צוויי מורעשקעס	107
בלינדקייט	151	נישטדאָסנישטיגען	108
אַ לייכט לעבן	152	די פעל	110
דער העפלעכער וואַלף	153	אַ רעמאַנט אין וואַלד	111
קעניגלעכע פליגן	154	גיי, רייד מיט זיי	112
אַ שלעכטער דאָקטער	155	דאָס צוקער-שמיכעלע	113
אַ אונטערגעהערטע תפילה	156	דאָס געפינס	114
פעסער אין פילן	157	אינדזעלעך שייך	116
דער הויך געשטעלטער	158	בערעלע	117
דער שוואַם	159	געוואַלצענע איגערקעלעך	119
אַ נייאָר מעשהלע	161	דער ערלעכער האַז	120
דער ליכטיקער	162	די לאַמע	121
אַן אַ קאַפּ	163	אַ האַלבער אמת	122
אַ ים-געשיכטע	164	דער רויטער פעפער און דער קאַוו	123
פאַרגעסן	166	צו קלויך	124
דער קלוגער און דער נאַר	167	דער טכויר און דער שטעבלעך	125
דער אַדלער דער עם הארץ	169	דער יונגער בושל	126
אַ פּרעמדע נאַדל	170	ווי אַזוי די זון האַט זיך	128
דער משפּט איבער דעם מלאך	171	אַנגעדונגען אויף אַרבעט	
דער הונט, די קאַץ און די מייז	172	מאַליגעס	129
אַ ווינט	173	וועגן אַ באַק	130
דער וואָרעם האַט זיך דערשראָקן	174	דורכשניטלעך	131